

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 22:40
za pol leta " " 11:20
za četrt leta " " 5:60
za en mesec " " 1:90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENE

Inserati:
Enostop. petlitrva (72mm):
za enkrat 15 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Pred deželnim zborom.

V ponedeljek ob 3. uri popoldne se snide permanentni ustavni odsek kranjskega deželnega zbora, da definitivno sklepa o načrtu deželnega volivnega reda, ki ga hoče predložiti deželnemu zboru. Odločitev je padla že pri zadnji seji, ko so se stranke zedinile o glavnih določilih. Popolnoma izdelani načrt v obliki zakona, kateremu je bilo definitivno besedilo ugotovljeno sporazumno z legislativnim oddelkom ministrstva notranjih zadev, je izročil članom odseka, da ga še enkrat pretresajo in — o čemer danes skoro ni dvomiti — tudi sprejmejo.

Če bo seja ustavnega odseka v ponedeljek dovedla do pričakovanega rezultata, se še ta teden skliče deželni zbor, da sklepa o reformi. Če se to zgodi, bomo imeli v kratkem dopolnilne volitve za ljubljano in po celi deželi za splošno skupino, in potem pride tudi kranjski deželni zbor do one delavnosti, ki je je pogrešal skozi toliko let.

Važen je ta trenutek, in odgovornosti poln, kajti dokončuje se cela doba v razvoju naše javnosti in začetja nova — upajmo, da boljša in srečnejša nego je bila prošla.

Kranjski deželni zbor je bil prvi, ki je dejansko nastopil borbo za demokratsko volivno reformo. Prej se je samo teoretiziralo, lepo govorilo in pisalo o splošni in enaki volivni pravici in o bodoči dobi ljudske politike. V dejanju pa je bila Slovenska Ljudska Stranka prva, ki je hotela to tudi izvesti, in politični razvoj je pokazal, da je imela prav. Sledil je državni zbor, v katerem je vlada sama stopila na stališče ljudske zahteve, in tudi po posameznih deželah se polagoma vrši demokratizacija avtonomnega zastopa, dasi povsod vlada zadržuje radikalni preobrat. Kar so izgubili privilegirani stanovi v državnem zboru, jim hoče vlada ohraniti v deželnih zbora. Zaradi Kranjske same se vlada še ne bi v toliko upirala splošni in enaki volivni pravici, dasi ji je mnogo lažje na ohranitvi nemške stranke, a centralna vlada si je sestavila nekako stalno formo, ki jo hoče uvesti v vseh deželnih zbora, in v tej obliki ohranjuje povsod privilegije veleposestva.

Ako pregledamo vse dosedaj veljavne deželnozborske volivne rede avstrijskih kronovin, opazimo v njih, da je zavarovano veleposestvo zoper vsako volivno reformo, ki bi se izvršila proti njegovi volji. Povsod je treba za sklepanje o izpremembi deželnih redov in deželnih volivnih redov toliko število navzočih poslancev in od teh take kvalificirane večine, da veleposestniki lahko sklepanje onemogočijo že s tem, da zapuste zbornico. Torej so že oni, ki so skoro pred pol stoletjem izdelovali deželne ustave, računali s tem, da pridejo časi, ko se dvignejo ljudski sloji proti privilegijem, in zoper ta naskok so jih zavarovali z dobro proračunano zbornično aritmetiko. To smo doživeli tudi v kranjskem deželnem zboru. Vse govorjenje in pisanje ni moglo ničesa izpremeniti na tem suhem dejstvu.

Tudi razlike v kuralnem razmerju je hotela vlada ohraniti. Ostati morajo volivni razredi, v katere so ljudje razdeljeni, razlika med mesti in kmečkimi občinami, se ne da zdaj še popolnoma odpraviti. Vsak tak sklep bi bil brezuspešen, ker ne bi dobil vladarjevega privoljenja.

Pač pa je velika pridobitev splošne skupine. Vsaj v eni volivni skupini se vpeleje splošna in enaka volivna pravica. Enajst poslancev te skupine bo vstopilo v deželni zbor kot nov in odločilen faktor, kajti ti poslanci bodo bolj kot vsi drugi mogli trditi, da so oni pravi ljudski zastopniki. To je velik korak naprej, in že ta pridobitev je bila vredna vročih bojov, ki jih je bilo treba, da se je dosegla. Čestita si pa lahko tudi Ljubljana, kajti s to volivno reformo doseže več, nego je sama pričakovala.

Mi stojimo torej pred novo dobo. In kako si jo mislimo?

Pred vsem upamo, da nastopi na mestu čisto političnih bojov tekmovanje v koristnem delu. Doslej je bil bistveni znak vsega našega javnega življenja krut, žaljiv in brezvesten boj proti katoliškemu svetovnemu naziranju, in v tem boju je ljudska stranka izkušala svoje moči, da je odbijala naval nasprotnikov. Ta boj ne bo prenehal, kajti žalibog je en del našega občinstva tako prepojen od najsirovejšega protiverskega fanatizma in temu primerno demoralizovan, da takih bojov ne bo manjkalo. Tudi sedanja podla pisava »Sl. Naroda« nam jamči za to, da gotovi ljudje niso sposobni za kaj boljšega. Vendar ne

bodo ti elementi igrali več tiste vloge, kakor dozdaj, in če bodo hoteli kaj veljati, bodo morali razen svoje umazane pisateljske spretnosti pokazati še kaj drugega. Pa prepustimo to žalostno družbo samo sebi! Kaj bo naloga deželnega zbora?

Pred vsem se bo bodoči deželni zbor moral temeljito baviti z deželnim gospodarstvom v ožjem smislu. Spraviti ravnotežje v deželno gospodarstvo pa ne bo lahka stvar, in s splošnimi frazami se ne bo dalo nič opraviti. Tu bo treba energičnih dejanj, in kdor ne bo za delo, je bolje da ga ni. Stare rane celiti in ustvarjati novo življenja sposobno telo je težavna stvar, a neobhodno potrebna, da se ustvari temelj za bodoči razvoj. Upamo, da nam da volivna reforma deželni zbor, ki se bo izkazal zmožnega tega dela.

Potem bo sledilo podrobno delo za splošno gospodarsko povzdigo kranjske dežele. Mnogo je pri nas sveta, ki je še mrtev za kulturo ali tako slabo obdelan, da bi mogel rediti še veliko številnejše prebivalstvo. Tu bo treba vpeljati umnejšo in intenzivnejšo kulturo. Dvigati posamezne panoge kmetijstva s poukom, organizacijo in zgledom, bo nadaljna naloga, ki bo za leta naprej zahtevala podroben delavni program. Roko v roki s tem pa mora iti dviganje domačega obrta, trgovine in podjetnosti. Imamo že lepe začetke, ki nekaj obetajo, a ki jih je treba razviti do boljših uspehov. In s tega stališča se morajo motriti vsa druga vprašanja učnega in splošnokulturnega značaja. Če bo ta duh prožal našo javnost, potem se nadejamo res velikega in vsestranskega napredka.

Vedno bo težišče vse javne delavnosti v ljudskem značaju in v ljudski duši, ki najde slednjič svojo pot tudi neodvisno od zbornice in oblastnikov. To smo izkusili že v zgodovini svojega lastnega kulturnega, narodnega in gospodarskega pokreta. A ravno tako gotovo je, da morajo po zakonu v to poklicani javni zastopi korakati na čelu javnemu napredku in da nosijo velikansko odgovornost oni, ki sprejemajo iz rok vsega ljudstva mandat, da delajo kot njegovi pooblaščenca za skupni blagor kot postavodajavci in kot upravitelji javnega imetja. Ustvariti možnost, da pridejo do besede in do vpliva vestni in razumni zastopniki ljudstva, je bil namen vse naše borbe za volivno reformo, in ko stojimo

pred delno izvršitvijo svoje davne zahteve, le želimo, da bi vse stranke, v svesti si velike odgovornosti, ki jo imajo ta trenutek, vsaj zdaj imele pred očmi skupni blagor našega ljudstva. Prepričani smo, da bo politični razvoj kranjskega deželnega zbora vplival tudi na druge slovenske pokrajine, in če bo prihodnji teden donesel kranjski deželi redne parlamentarne razmere, se bo tega upravičeno radoval ves slovenski narod.

Zdi se, da je to prepričanje začelo prodirati v vodilnih politikih, ki imajo zdaj nalogo, oddati svoj glas za bodočnost edinega deželnega zbora, v katerem se morejo Slovenci čutiti kot v svoji lastni hiši pod lastno streho. In če bo to prepričanje jelo prodirati tudi globlje, bo le v korist vsemu slovenskemu ljudstvu!

Slovansko katoliško dijaštvo in slovansko kulturno vprašanje.

(Iz akademičnih krogov.)

Že davno se je sprožila ideja o najožjem zblizanju slovanskega katoliškega dijaštva. Radi pomanjkljive organizacije katoliškega dijaštva med drugimi slovanskimi narodi dolgo časa ni bilo možno misliti na uresničenje take ideje. Čim pa se je organizacija hrvatsko katoliško dijaštvo, se pojavila katoliški akademski društvi med češkim dijaštvom, je postala ozka skupna organizacija prava potreba. Mnogo se je v zadnjem času o tem razgovarjalo med poedinci, a tudi v krogih akademičnih naših društev. Dogodki na vseučiliščih so pa vso akcijo le pospešili. Tako so se zbrali o Binkoštih odposlanci slovenskega, hrvatskega, poljskega in češkega katoliškega dijaštva v Pragi, da končno rešijo to skupno vprašanje in zavzamejo stališče, ki je primerno sedanjim vseučiliškim razmeram.

Brez hrupa se je vršil sestanek, ki bo gotovo mejnik v razvoju katoliškega dijaštva štirih slovanskih narodov: Slovencev, Hrvatov, Čehov in Poljakov. Katoliško dijaštvo kaže, da stremi za visokimi idealnimi cilji, ko začetuje svojemu bodočemu delu edinomogoči vseslovanski program na temelju pozitivnega krščanstva. Polagoma in korakoma stopa katoliško

LISTEK.

Jubilejni izprevod.

Poročilo z Dunaja, 12. junija 1908.

Danes se je vršil cesarski poklonitveni izprevod na veličasten in sijajen način. Z njim so dosegle jubilejske slavnosti vrhunec. Priča te vznesene zgodovinske uprizoritve ni bil samo ves Dunaj, marveč cela Avstrija. Razun udeležencev slavnostnega izprevida samih, prihitelo je iz vseh delov države mnogo tisočev radovednega ljudstva, da vidi na lastne oči veličastno poklonitev Njegovemu Veličanstvu. Izredno mnogo je prišlo tujcev iz drugih držav. Mestni hoteli niso mogli sprejeti vseh gostov, ki so se torej morali nastaniti pri zasebnikih. Ob straneh skoro 10 km dolge slavnostne poti so bile postavljene velike tribine, skupaj okoli 300, ki so imele prostora za 100.000 oseb. Razun teh je gledalo v Pratru, med tribinami in za vojaškim špalirjem večkrat stotisoč ljudi slavnostni izprevod. Z ozirom na velikansko število gledalcev so bile tudi varnostne naredbe zelo obširne. Redarstvo in vojaštvo je podpiralo delovanje 1700 rediteljev, ki so skrbili za to, da bi se poklonitev mirno izvršila. Na 150 mestih se je moglo dobiti pijače in mnogo

rešilnih postaj je bilo razpostavljenih ob celi poti. Tri ambulantne telegrafične črte, ki jih je postavil in vodil železniški in brzojavni polk, so vezale posamezne rešilne postaje med sabo in s štirimi glavnimi kvartirji slavnostnega izprevida. Ves izprevod, ki predstavlja, poklonitev preteklosti in sedanosti cesarju, je sestavljen iz 22 skupin, ki tvorijo tri glavne oddelke: zgodovinski, združni in narodopisni. Prevladuje zgodovinski moment. Glavni sodelovalci zgodovinskih skupin so članovi plemenitaških rodomov, večinoma potomci dedov, ki so v avstrijski zgodovini igrali veliko vlogo in bili v ozki zvezi z zgodovino Habsburžanov.

Zgodovinski del izprevida se je vršil po sporedu, ki smo ga svoj čas že objavili, v 19 skupinah: 1. Kralj Rudolf Habsburški. — 2. Kralj Albreht I. — 3. Rudolf IV. Ustanovitelj. — 4. Cesar Friderik III. — 5. Dvojna poroka vnukov cesarja Maksimiljana I. — 6. Turki oblegajo prvič Dunaj. 7. Vojaški pohod koncem 16. veka. — 8. 30letna vojska. — 9. Turki oblegajo drugič Dunaj. — 10. Princ Evgen in njegova vojska. — 11. Cesarica Marija Terezija. — 12. 7letna vojna. — 13. Cesar Jožef II. — 14. Cesar Franc I. — 15. Nadvojvoda Karol. — 16. Tirolska črna vojska leta 1809. — 17. Dunajski kongres. — 18. Slike iz leta 1830. — 1840. — 19. Armada Radeckega.

Drugi glavni del, 20. skupino, tvori dunajsko meščanstvo z odposlanstvi dunajskih združenj in društev z banderi in zastavami.

Tretji glavni del tvorijo avstrijske kronovine, katerih prebivalstvo se klanja vladarju v narodnih nošah, ter predločuje podedovane posebnosti. Prva skupina je Češka, ki kaže staro narodno življenje, kakor se je še ohranilo v gozdih in gorah Šumave. Tudi Budjejeviški jezikovni otok je zastopan po svatoški in žanjiški skupini. Dalje je videti drvarje, splavarje in šetarje. Potem pride Dalmacija s slikovitimi narodnimi nošami iz vseh krajev dežele. Naprej koraka zastavonoša; za njim gredo meščani mesta Senj — potomci hrabrih branilcev trdnjave proti Turkom. Sled jim zastopniki raznih mest in krajev, spremljevani po narodni godbi. Skupino zaključuje narodna vojska. (330 oseb, 12 konj.) Gališka skupina prikazuje veselico ob žetvi v Podolju, potem svatbo Huzulov in končno lvovske strelce z godbo. Posebno zala je noša krepkih huzulskih jezdecov. (500 oseb, 50 konj in 6 voz.) Potem pride Nižja Avstrija z alpskimi prebivalci bavarske in frankovske krvi, deklicami in mornarji iz Kromerija in kmeti iz drugih krajev. (50 oseb.) Gornjeavstrijska skupina prikazuje popolno podobo cesarskega dvornega lova in pa kmečko zlato poroko. Jubilejna dvojica

— kmeta iz linške okolice, bosta res v kratkem praznovala svoj 50. poročni dan. Na to sledi pestra ženitovanska skupina, in pa skupina »zvoncekarjev« iz Salzkammerguta. (370 oseb, 30 konj, 8 voz.) Kranjska skupina sestoji iz kmečke svatbe z godbo, in pa iz banderija kmečkih jezdecov, s trobentači in zastavonoši. (800 oseb, 100 konj, 10 voz.) Solnograško zastopajo jezdec v narodnih nošah z zastavami, in pa zgodovinska skupina iz leta 1848. (370 oseb, 36 konj, 15 vozov.) V Štajerski skupini je najprvo kmečka (Gornještajersko) svatba, potem godba na vozu iz Mooskirchena, dalje lovška skupina, končno zgodovinski pododdelek rudarjev iz starih časov z lastno godbo. Koroško skupino tvorijo strelci, za njimi pride kmečka svatba, lovška skupina, potem narodne noše iz vseh koroških dolin, in končno narodne garde. (550 oseb, 80 konj in 4 vozovi.) Pred kranjsko skupino gre trobentač v narodni noši, za njim pride banderij, potem podskupina »Zeleni Jurij«, t. j. slika starega poetičnega narodnega običaja; dalje pride belokranjska svatba, potem razne narodne noše, ter lovske in ribiške skupine. (700 oseb, 40 konj, 10 vozov.) Šlezka skupina: Naprej gospodski jezdec z zastavami in grbi, potem nemška kmečka svatba, rudarji, banderij iz vzhodno šlezkega gorovja, in še ena skupina v stari narodni noši. (500

slovansko dijaštvo v tej smeri. Kulturna vzajemnost Slovanov je mogoča le v okvirju krščanskih idej. Česar liberalna misel doslej ni mogla udeležiti, da bi namreč zblížala ljudstvo z ljudstvom, kažejo vsa znamenja, da zblíževanje stalno napreduje v smislu krščanskih idej, organizovanega dela v socialni smeri. Petdeset let se je družila liberalna inteligenca in nazdravljala v navdušenih besedah slovanski ideji: narodi sami, ljudstvo, o tem ni imelo pojma. Umelo je ni, ker ji je bila radi tujih liberalnih idej tuja in nedostopna. Danes pa je veselo znamenje, da se slovanski narodi zblížujejo potom svojega organizovanega dela v zmislu krščanskih idej, ki postajajo vsem slovanskim ljudskim programom edini pogoji za zblížanje. In kar nas posebno veseli, je gotovo to, da postaja v marsikaterem pogledu slovanski narod učitelj in buditelj drugih slovanskih rodov. Prvi je začel z organizacijo v kršč. socialni smeri, dijaštvo se je najprej organizovalo v istem smislu. Socialno delo, organizovano delo, objemlje vedno večje kroge. Vse kaže, da ima slovanski narod lepo polje delavnosti na jugu, a tudi za sever, za katoliške Čehje, je naše delo vspodbudno. Le kdor zna ceniti uspehe intenzivnega socialnega dela med našim narodom zadnjih 15 let, more tudi umeti dodobra najnovejši pojav med katoliško inteligenco: stremenje po zblížanju slovanske pozitivno verujoče inteligence temeljem skupnega krščanskega programa.

Prav s tega vidika: kulturne vzajemnosti slovanskih rodov na temelju krščanskega svetovnega nazora je treba presojati prvi sestanek delegatov slovanskega katoliškega dijaštva v Pragi v binokotnih praznikih. Nasprotna inteligenca liberal. mišljenja, zlasti dijaštvo, je hodilo k enakomislečim v posete ter skušalo vplivati v svobodomiselnem smislu na slovanske rodove. Ostali so si tuji. Pa bodi, da so vkljub temu imeli »zasluge« za slovansko idejo, privilegij za posest slovanskega navdušenja: danes se družijo slovanska inteligenca, slovansko dijaštvo, proti najglobljejšim čutilom svojega naroda z vsakim, da je le »svobodomiseln«. Žid in Nemec sta danes pobratima slovanske svobodomiselnosti in inteligence proti lastnim bratom drugega svetovnega nazora. Narodnost in ponos sta izginila iz vrst svobodomiselnosti in inteligence, hlapčevanje svobodomiselnosti internacionali ji je zasužnjilo nekdanje visoke misli. Žalostno svobodomiselnost slovansko znanje v službi žalostne internacionali! Dekadence idej je preočitna, nezmožnost in neproduktivnost vsakemu jasna. V znamenju dekadence liberalne slovanske inteligence, zlasti dijaštva, se pričinja nova doba: prerojenje slovanske katoliške inteligence. To je fait accompli začetkom našega stoletja. V času, ko se družijo slovansko svobodomiselnost dijaštvo z najhujšimi svojimi nasprotniki, je položilo katoliško slovansko dijaštvo temelj velepomembni skupni organizaciji, zasnovalo si je program dela za prerojenje slovanskih rodov temeljem idej, ki edino morejo združevati in združiti slovanske rodove, ki pa jih liberalna svobodomiselnost inteligenca pobija v prijateljski slogi najhujših nasprotnikov — slovanstva.

Vemo, da bodo še nadalje vpili o svojem vseslovanskem navdušenju, dejstvo pa je, da so isti ljudje, najhujši nasprotniki — slovanske ideje. Kulturno zblížanje se more izvršiti le v prej omenjenem smislu, sicer pa nikdar.

V tej zavesti, da je slovansko katoliško dijaštvo v najugodnejšem trenutku stopilo na dan s skupnim programom in skupno organizacijo v prosep slovanske in krščanske ideje, mora vsakdo z veseljem pozdravljati ta korak. Vemo, da je na strani svobodomiselncev večina dijaštva, vemo da je malo, zelo majhno število katoliško trdnega dijaštva, vemo pa tudi, da se gotovo ne bo nikdar ustrašilo dela in žrtev, da doseže svoj cilj: da s svojim zgledom in dejanji dokaže možnost vzajemnega kulturnega zblíževanja slovanskih rodov na temelju krščanskega svetovnega nazora.

Brez hrupa se je položil temelj skupnemu stremenju. Brez vika bodo govorila dejanja, da je katoliška akademična mladina na pravi poti k skupnim ciljem: strniti kulturne kroge slovanskih rodov v en mogočen kulturni krog v znamenju križa. Da se kdaj to uresniči, ne vemo gotovo, a eno vemo prav gotovo, da se dvigajo in zblížujejo širne mase slovanskih rodov na temelju istih skupnih idej krščanstva, da se bo morala vedno tesneje bližati tudi slovanska inteligenca v isti smeri, če bo hotela umeti svoje veliko zvanje.

Ko motrimo razne dogodke v zadnjem času, bi skoro z veseljem pozdravili štrajk na zagrebškem vseučilišču in avstrijskih visokih šolah. Rauch in Wurmund sta združila slovansko katoliško dijaštvo, ki bi gotovo ne bilo še dospel do skupne organizacije, ko bi ne bilo teh dveh slavnih in velezaslužnih mož. Slovansko katoliško dijaštvo ju bo zato ohranilo v svojih mislih v najprijetnejšem spominu. Ne ta ne oni ni sanjal, kako dalekosežne postanejo posledice njih ravnjanja. Hvaležnost nam nareka klic: živela dolgo še po smrti v spominskih knjigah katoliških slovanskih društev! Proklinjaje sta blagoslovljala: o ironija usode —

Davek na žganje.

Vlada je predložila zbornici poslancev načrt zakona o davku na žganje in načrt predodkazov dela državnih dohodkov deželam. Oba načrta sta važna in zanimiva. Postojmo najprej pri prvem!

Kakšen je dosedanji zakon o davku na žganje? V čem se razločuje novi od starega?

Sedaj se sme v našem carinskem ozemlju (v Avstro-Ogrski in Bosni s Hercegovino) v eni obratni dobi, t. j. od 1. septembra do 31. avgusta vsakega leta, proizvesti 1.878.000 hektolitrov alkohola proti proizvodni davščini 90 h od hektolitrske stopnje alkohola, ali vsakega litra alkohola. Ta količina alkohola se imenuje kontingent, in to žganje kontingentirano. Na Avstrijo spada od vsega kontingenta 1.017.000, na Ogrsko 853.000, na okupirane dežele pa 8000 hektolitrov. Kontingentiranje ima namen, da prepreči preveliko proizvodnjo ter skrbi za primerno razdelitev produkcije med posameznimi žgalnicami. Od alkohola, ki se ga nažge nad količino, določeno v kontingentu, mora se pri proizvodnji plačati višji davčni postavek, namreč K 1-10 od litra alkohola. Tako žganje imenujemo eks- ali nekontingentno.

Po novem zakonu se od 1. septembra t. l. naprej do 31. decembra 1917 proizvodni davek žganja zviša, in sicer nižja (kontingentna) postavka na K 1-40, višja (ekskontingentna) pa na K 1-64, torej prva za 50, druga za 54 h pri litru alkohola. Na

ta način se zvišajo državni dohodki že letos, kakor računijo, za 12, prihodnje leto pa za približno 37 milijonov kron, dasi se zniža kontingent na 987.000 hektolitrov. Država obdrži za svoje potrebe eno četrtino, tri četrtine odstopi deželam.

Razdelitev novega kontingenta bo pravičnejša za male producente: delež kmetijske proizvodnje se zviša za 10.000 hl, delež obrtnih žgalnic pade od 155.000 na 115.000 hl.

Pri oddaji alkohola iz proizvodnišča za človeško uživanje (konsum) je dajala država kmetijskim žgalnicam bonifikacije (nagrade) in sicer v razmerju dnevne proizvodnje pri kontingentiranem alkoholu od 6 do 10 kron za vsaki hl, pri nekontingentiranem pa po 2 do 6 kron. Te nagrade se izenačijo na štiri krone. Nagrade — bonifikacije — pri izvozu špirta iz carinskega ozemlja, ki sedaj znašajo od 6 do 10 h, vdobe stalno postavko 7 h od litra alkohola. Za denaturiranje špirta v obrtne svrhe ne bo odslej treba plačevati posebne pristojbine. Kisarji bodo smeli rabiti za napravo octa odsihmal neobdavčeno tudi nekontingentirani špirit. Pri pavšaliranju davščin bo se bolj, nego doslej, oziralo na tehniško uredbo posameznih žgalnic: večjim žgalnicam se bo nalagalo priklade, da se tako izravna dobiček, na katerem so nedvomno nasproti manjšim žgalnicam. Davkov prostega izdelovanja žganja za domačo rabo se novi zakon ne dotiče. Analogne naredbe stopijo v veljavo tudi na Ogrskem.

Kako se bo pa gori omenjene tri četrtine višjih dohodkov razdeljevalo med posamezne dežele?

Ustanovljeno je kot merilo preodkazom 35-72% vsakoletnih kosmatih dohodkov iz davkov na žgane pijače. Temeljem zakona z dne 8. julija 1901 drž. zak. št. 86 dobivajo dežele od davkov na žganje že sedaj po 20 h od litra alkohola, odslej dobijo še 30 h več, torej po 50 h od litra, ali 35-72% od vsega davka v znesku K 1-40.

Ključ razdelitve teh državnih prispevkov k stroškom posameznih dežel je konsum. Kjer se več alkohola povžije, tam sprejmejo večji delež. To je pravilo, ki ima pa izjeme. Skupno dobijo dežele leta 1909. od države 53-7 milijonov kron. Del tega predodkaza v znesku 19.200.000 kron, kakor je bil za podlago računom leta 1901, ko se je uvedlo sedanji zakon, bo se namreč tudi odslej delil po starem ključu. Po tem ključu dobe Štajerska, Koroška in Kranjska kot prednostni nakaz skupaj 852.000 kron, in sicer kot odškodnino za deželne doklade na žganje, ki so v teh deželah obstojale pred letom 1901.

Istodobno se na novo uredi preodkaz dohodkov iz neposrednih osebnih davkov. Dosedaj so dobivale dežele iz tega vira stalnih 6.000.000 kron in polovico vsakokratnega prebitka, ki je preostal po finančnem načrtu k neposrednim osebnim davkom. Namesto obeh teh postavk stopijo sedaj stalni, v naprej določeni prispevki. Ta preodkaz je, na podlagi dosedanjih povprečnih prispevkov iz pretečenih desetih let, določen na 7.344.942 K. Razdeljevalo se bo to vsoto med posamezne dežele po sedanjem ključu, t. j. po razmerju zemljiških davkov. Vsako leto pa se bo prispevek povišal za 2-5%. Tako se ustreže želji dežel, ki zahtevajo stopnjevalne dohodke.

Da se hoče urediti tudi s predlogo finančni načrt zakona o direktnih davkih, pripisati je zahtevi vlade, ki je opetovano in odločno izjavila, da mora osebna dohodnina ostati še tudi po letu 1909, prosta

vseh doklad, ker bi se sicer ta najpravičnejša davčna vrsta ne mogla primerno razvijati. To pa se doseže na ta način, da bodo (po zgledu člena XIII. zakona o osebnih davkih) predokazi državnih sredstev deželam odvisni od pogoja, če deželni zbori najdalje do 31. decembra 1909. sklenejo zakone, s katerimi zagotovijo, da bo osebna dohodnina najmanj do 31. decembra 1917 prosta vseh doklad.

Nerešeno še ostaja vprašanje o definitivnem zakonitem znižanju zemljiških davkov. Od leta 1902 se je namreč že doseglo najvišjo mero odpisov pri zemljiških davkih, kakor je bilo določeno pri uvedbi direktnih osebnih davkov. Bilo bi pač odveč in zelo zamudno delo, če bi se te odpise vsako leto pri več ko 9 milijonov posestnikov posebej izračunavalo. Zato se sedaj splošno odpise 15% zemljiških davkov in 12-5% hišne najemnine in hišnega razrednega davka. Seveda se s tem zmanjša podlaga dokladam; toda dežele, občine itd., ki imajo pravico nalagati doklade, si lahko pomagajo, če zvišajo nominalno, postotno mero doklad. Ako so n. pr. znašale dosedaj kje občinske doklade 85%, je moral obdačenec, ki je imel predpisanih 100 K zemljiškega davka, plačevati z ozirom na 15% odpis (vsled direktnih osebnih davkov) 85 kron zemljiškega davka in 85 kron občinskih doklad. Sedaj se predpis zemljiškega davka zniža na 85 kron; če hoče občina dobiti zopet 85 kron na občinski dokladi, treba ji je le proračunati namesto dosedanjih 85% — 100% doklad, in isti uspeh je dosežen. Pri tem ne bo torej trpel niti obdačenec, niti občina.

Iz vsega se vidi, da je novi zakon o davku na žganje v svojih posledicah za deželne finance in za posamezne posestnike velikanske važnosti. Državna zbornica se mu pač ne bo resno upirala; saj imajo druge države večinoma še mnogo večje davke na žganje; na drugi strani pa potrebujejo več ali manj vse dežele korenite ureditve denarnega stanja. Pravično razdelitev državnih prispevkov najti in izvesti, je težko, da, skoro nemogoče. Zaupajmo poslancem S. L. S., da bodo, kakor vselej doslej, varovali z vso energijo koristi naše dežele tudi v tem vprašanju!

„Mladost“

Izšla je 6. številka lista za našo mladino, ki je po vsej pravici ponosna na to svoje glasilco. Če bo skupaj ves letnik, to bo bogata tvarina! Ta številka prinaša sledeče:

S polnim i j a d r i! — V tem članku so nakratko povdarjani uspehi, pomen in načrti mladeniških shodov v Šmihelu in Ljutomeru. Krepko je rečeno: »Na šmihelskem mladeniškem zboru se je glasno in jasno izreklo načelo, da je prvi in poglavitni znak naše mladeniške organizacije, da je krščanska in demokratiška. To velja zapomniti! V mladeniški organizaciji smejo biti le neomadeževani značaji, katoliškega mišljenja povsod, vselej in v vseh razmerah. Drugo je, da smo sovražniki fraz, naj bodo te ali one vrste. Tretjič smo resnični demokratje. Kmet in delavec naj dejansko veljata toliko kot gospod, od zgoraj dol se nikogar ne sme gledati!«

Brez luči od zgoraj! — Krasen apologetičen članek. Sploh kažejo vsi verskobrambeni članki »Mladosti« enotnega duha, tako da tvorijo vsi skupaj nepretrgano celoto. V prvi vrsti so ti članki primerni, da se jih mladeniči po društvi nauče in predavajo. To bo najlepša go-

oseb, 80 konj, 4 vozovi.) Bukovinska skupina prikazuje vse narodnosti kronovine, na čelu so jezdec z deželnimi zastavami, potem gredo Rumunci, madžarski naseljenci, Nemci, Poljaki in Lipovanci. Vsaka skupina kaže tipične narodne znake. Končno pride veselica ob žetvi in pa svatba pri gorskih Rusinih — Huzulih. (600 oseb, 200 konj, 12 voz.) Moravsko skupino otvori banderij z grbi, potem pride veselica o žetvi, dalje znajmska »veselica binokostne kraljice«, potem svatba iz Iglave, in zlata poroka, in končno slovaška skupina iz nemških okrajev. (500 oseb, 70 konj, 13 voz.) Istra in Trst: Množica tipov in noš: slovenski in italijanski ribiči, lovci, drvarji itd. Furlanska godba, veslaški klub z zastavonosci iz Trsta, Hrvatje iz Lošinja in drugod. Slovenci iz tržaške okolice, prodajalke kruha na osliih iz Doline in Čiči kot prodajalci oglja in kisa. (500 oseb, 50 oslov, 40 konj, 8 voz.) Tirolska skupina ima svatbo iz Kastelruha, poklonilni voz tirolskih otrok; dalje strelsko skupino: Andrej Hoferjeva zastava s častnim spremstvom iz Passeier-a, posestniki II »Schildhofov« od istotam s svojimi znaki. Dalje zastava, ki so jo Inolceci imeli v vojski leta 1797. Potem pride strelska godba in pa 120 odposlanstev (po 4 možje v vsakem) tirolskih strelskih stotnij. (720 oseb, 100 konj, 3 vozovi.)

Vsega skupaj je sodelovalo pri jubilejskem izprevodu 12.000 oseb. Prva skupina je pričela korakati od Rotunde ob 7 uri in pol jutraj in je prispela do zvezde v Pratu okoli osme ure. Med tem so se tudi ostale skupine sestavile in sledile prvi. Na čelu izpreveda je jezdilo 20 rediteljev. Izprevod je šel po Praterski cesti čez Aspernski most, Stubenring, Parkring, Kolowratring, Koroški, Operski in Dvorski ring na cesarski slavnostni prostor pred zunanjimi dvorskimi vrati. Ta prostor je bil tje do obeh dvorskih muzejev posebno sijajno opremljen. Pred dvorskimi vrati stoji velikanski cesarski paviljon, namenjen za cesarja in dvorjane. Na obeh straneh paviljona stoje tribine za dvorne in državne dostojanstvenike, vojaštvo in duhovščino, zastopnike inozemskih gostov in tiska. V nasprotnem polkrogu stoji velik amfiteater za diplomate itd.

Na slavnostnem prostoru svirata dve vojaški godbi.

Prva skupina spreveda je prišla na slavnostni prostor ob pol deseti uri dopoldne. Tukaj se je izprevod ustavil. Častni predsednik slavnostnega odbora, grof Wilczek je nagovoril cesarja ter omenjal splošno radost in veselje, zahvalivši se cesarju, da je dovolil to prireditev, v imenu potomcev onih rodov, ki so se

od časov Rudolfa Habsburškega vojskovali za slavne prednike cesarjeve. Rekel je: »Vsi narodi avstrijski se zahvaljujejo Vašemu Veličanstvu, da smejo v glasni radosti in dolgih vrstah priti pred vladarja v zavesti, da tvorijo eno skupno avstrijsko ljudstvo in da so zvesti podaniki neizmerno dobrotljivega cesarja, ki je 60 let tako milostno in ljubeče skrbel za nje. Bog obvari, Bog blagoslovi, Bog ohrani Vaše Veličanstvo!«

Nato je predsednik slavnostnega odbora, mestni svetnik Klotzberg, javil cesarju, da je izprevod na licu mesta, ter ga zagotovil v svojem govoru zvestobe in ljubezni avstrijskih narodov. Nato si je izprosil od cesarja dovoljenje, da sme dati znak pomikanju izpreveda pred Njegovim Veličanstvom.

Jubilejnega izpreveda se je udeležila tudi Idrija z 12 uslužbenci c. kr. živosreb. rudnika in 5 učenkami čipkarskega tečaja. Rud. uslužbenci so bili oblečeni v rud. kroj: kalpak, rudarski jopič in rudarski zapasnik s palico v roki. Dva od te dvanajstorce sta nosila kladiva, znak rudarstva. Vsi ti so bili nekaj okvir peterim učenkam c. kr. čipkarskega tečaja, ki so bile oblečene v narodni noši, kakor so jo svoj čas imeli v žirovski okolici: Bela srajca z dolgimi rokavi, rudeča obleka in bel predpasnik: okoli vratu svilnata ruta

in na glavi živobarvni robec, podvit na temenu, kakor je običaj v idrijski okolici. Vsa ta obleka, posebno krilo in predpasnik, je imela bogate čipkarske našive.

Ko je cesar bil dal znamenje, začel se je izprevod pomikati, kar je trajalo tri ure in pol. Cesar je ves čas stoje gledal mimo njega valoveče skupine, ki so ga pozdravljale, ter opetovano izrazil svoje veselje in zadovoljstvo. Vselej, kedar so se zastave pred njim pripognile, je salutiral. S posebnim zanimanjem je sledil cesar krojski skupini.

Ko so narodnostne skupine bile mimo, nastopilo je pred cesarjem 3000 pevcev, ki so zapeli cesarsko pesem. Na to je nagovoril cesarja dunajski župan dr. Lueger. Ko je končal, zazvonili so na električno znamenje zvonovi vseh dunajskih cerkva. Izprevod se je pomikal dalje čez Dvorski in Francev Ring, kjer so ga pred parlamentom na veliki tribini pričakovali poslanci obeh zbornic. Pri vseučilišču je izprevod krenil proti votivni cerkvi in po raznih ulicah nazaj k Rotundi, kjer se je razšel v najlepšem redu, zapustivši najlepše umetniške utise.

Končno je cesar držal cercle. Pri tej priliki je zopet posebno pohvalil tirolske, štajerske, koroške in kranjske skupine ter naložil grofu Wilczeku, da jim izreče najvišjo pohvalo.

vorniška in predavalna šola. Tudi po slogu so apologetični članki »Mladosti« dovršeni.

Športne igre v telovadnih odsekih. (I. Podlesnik.) — Aktualna snov. Telovadni odseki naj uvedejo šport. Šentviški in ljubljanski sta to že storila. (Žoga in kegljanje.) Zelo pomenljivo je to pa za tiste odseke, ki še nimajo lastne telovadnice in doma.

Kdo zapeljuje? — Ta članek bo zopet spekel prizadete. Gre za gotove kroge, ki hočejo uganjati na gimnazijah svobodnemiselnost. »Mladost« jim je že stopila na prste, pa jim še bo, kakor kaže ta članek.

Svobodomiselnost svetnik. — Podoba Primoža Trubarja po objektivnih zgodovinskih virih.

Sledijo dopisi vrlih fantov iz telovadnih odsekov in izobraževalnih društev: Kako mi — kako nasprotniki. (Iz Št. Vida.) — V boju je napredek. (Iz Radovljice.) — Račun o našem delu. (Mengeš.) — Med dvema ognjema. (Iz Idrije.) — Iz dolenske prestolnice. — Ostali odseki. — Stoj? Kdo tu? (Lepa črtica od Carmen Sylve, rumunske kraljice Elizabete.) — Kako so vzgajali mladino stari Grki. (Po Plutarhu.)

Mladenci! Agitirajte za »Mladost«! Vsaka zavedna krščanska hiša naj bo nanjo naročena. »Mladost« je poleg »Slovenca« in »Domoljuba« znak našega somišljeništva. Daleč čez vso slovensko domovino — posebno častno treba omeniti Štajersko in Goriško — se je razširila, naj se vedno bolj in bolj! (Naročnina za celo leto 2 K. — Upravništvo: I. Podlesnik, Katoliška tiskarna, Ljubljana.)

Slomškova zveza.

Dne 9. t. m. so imeli krščansko-misleči učitelji in učiteljice prvi setanek na Grosupljem, ki se je kaj lepo obnesel. Ob 9. uri daroval je preč. g. p. Atanazij Ausser, učitelj v Novem mestu, sv. mašo, koje so se udeležili vsi udeleženci. Po maši podali smo se v šolo. Tukaj je naš tovariš Jaklič najprvo pozdravil vse došlece in nato razvijal sledeče misli:

Slomškova zveza je stanovska, nepolitična organizacija. Stoji na verskem, krščanskem temelju. Druga učiteljska društva v deželi so se oddaljila od namena, za katerega so bila ustanovljena. Stopila so v službo političnega in verskega liberalizma.

V socialni dobi išče Slomškova zveza stika z ljudstvom, ker učitelj ne sme biti tujec med ljudstvom. Liberalizem in odgoja je odtujila učiteljstvo ljudstvu. Ne iščimo opore zgoraj — ampak v ljudstvu. Od spodaj pride rešitev tudi za naše razmere. Regulacija učiteljskih plač je zato tako nepopularna, ker se večina našega stanu postavlja v nasprotje s težnjami našega naroda. Gotova klika je učiteljstvo zapeljala. Omenja slučaji, kako so lansko leto bobnali in izkoriščali učiteljsko bedo za zborovanje na Dunaju, ki ni imelo nikakor drugega namena, kakor fanatizirati ubogo učiteljstvo za kulturni boj. Posl. Pernerstorfer je dejal: »Vsi, ki smo v naprednem taboru, si navzlic različnosti jezika, podajamo roke za skupen boj z mogočnim nasprotnikom, s starim Rimom.« Zato se je shod vršil. In zdaj nam je jasno, zakaj niso vabili na tisto zborovanje kršč. avstrijskih učiteljskih društev. Ogibali so se tudi vseh poslancev, ki ne pripadajo liberalno-židovski organizaciji. Prav je imel poslanec Biankini, ki je to zborovanje ostantativno zapustil.

Slomškova zveza ima namen izbirati učiteljstvo, ki ne soglaša s težnjami liberalnega učiteljstva. Zveza hoče dobiti za učiteljstvo trdna tla med ljudstvom. Učiteljstvo »Slomškove zveze« mora ostati v borbi življenja na strani ljudstva; pomagati ljudstvu do gospodarskega osvobodjenja.

Slomškova zveza hoče zbirati maso učiteljstva, dobiti vpliv med narodom, da doseže potem tudi kar največ zase.

Resolucije, shodi, peticije liberalnega učiteljstva ne učinkujejo, ker za njimi ne stoji narod, liberalna inteligenca jih prezira, zato jih nihče ne upošteva. Ne krik — delo nas bo rešilo!

Skrbimo za prospeh šole! Študirajmo in upoštevajmo pridobitve moderne pedagogike! Pospešujmo vse, kar je namenjeno gospodarskemu razvoju naroda, njegovi izobrazbi, delu v društvi, shodih in v časopisih.

Razgovor je bil kaj živahen, ker je vmes posegalo več tovarišev in tovarišic.

Za tem je tajnik Štrukelj poročal o delovanju in korakih, ki jih je započela Slomškova zv. v prid učiteljskega stanu.

Po dveurnem prijateljskem razgovoru podali smo se polnoštevilno v gostoljubno in znano hišo gospoda deželnega poslanca Košaka. Tu smo bili prav dobro postreženi in se zato prav lepo zahvalujemo. Žal, da je čas tako ljubki in neprijetni zabavi prehitro minulo. Končno še omenimo, da nas je bilo za sestanek prav lepo število, 20 somišljenikov se je opravičilo pismeno. Brzobjavno pa so pozdravili udeležence sestanka tovariši iz Idrije: »Vrlim zborovalcem kličemo neustrašeno za zastavo Kristusovo in za prvim slovenskim pedagogom Slomškom.« Vrla učiteljica Vera Vencajz nam je poslala brzobjav iz Celovca, in dr. Gruden iz Ljubljane. Hvala vsem! Daljše poročilo bode objavil »Slovenski Učitelj«. Prihodnji sestanek se bo vršil na Notranjskem. Kraj in čas določijo Notranjci sami.

* * *

Darovi za Primožičev spomenik. (Dolje.) GG.: Bezeg, šolski voditelj, 2 K; Levčnik, nadučitelj v p., 2 K; odborniki društva krščansko-mislečega učiteljstva na Goriškem, 17 K; dalje so darovali po 2 K: Simon, Jeglič, Škulj, T. Detela, Tomc, Remic, Pintar; 1 K: Petrič; 4 K: Čadež. Darove sprejema Fr. Štrukelj, nadučitelj v Dobropolju.

Štajerske novice.

Š Sv. Martin pri Vurbergu. Dne 8. junija t. l., se je vršil v prostorih »stare šole« shod »Kmečke zveze«, na katerem so govorili gg.: državni poslanec Roškar, pot. učitelj Pušenjak in drugi. Zborovanje je trajalo od pol osme do enajste ure predpoldne, in zborovalna soba je bila skoraj natlačena polna samo vrlih mož in mladencev. Gospod državni poslanec je v krasnem govoru poročal o dosedanjem delovanju državnega zbora. In dasiravno je trajalo njegovo poročilo 1 uro in pol, ga je zbrano občinstvo z nenavadno pozornostjo in z velikim zanimanjem poslušalo. Glavna privlačna sila njegovega govora je obstajala v tem, da je gospod državni poslanec o vsakem posameznem delovanju državnega zbora poročal kolikor mogoče v kratkih, pa jedrnatih besedah. Zginito je vse strankarstvo, in vsi navzoči so enoglasno izrekli svojemu državnemu poslancu popolno zaupanje. Marsikateri se je še pozneje izjavil, da mu ni žal za glas, kojega je oddal v njegovo izvolitev. Veliko zanimanje je vzbujal tudi govor g. pot. učitelja Pušenjaka, kateri je kot strokovnjak v združništvu govoril o raznih zadrukah in denarnih zavodih. G. govornik je znal v svoje predavanje vplesti praktične, zraven pa šaljive izglede, kateri bodo ostali poslušalcem gotovo v trajnem spominu. Sledili so še drugi govori, razgovori in predlogi. Potem se je prečital dopis »Domovine«, z dne 3. junija t. l., v katerem lažnjivi dopisnik grdo obrekuje gospoda župnika in gosp. drž. poslanca. Zborovalci so se z začudenjem pogledali, ne vedoč, kdo bi mogel kaj tako lažnjivega objavljati v časopisih, in svoje ogorčenje izrekli nad listom, ki tako lažnjive dopise prinaša. Končno se zborovalci po zivljejo gospode državne poslance, da naj z vso silo delajo na to, da se ne dovoli uvoz srbske živine v naše dežele, nakar se tozadevna resolucija od zborovalcev podpiše in izroči g. državnemu poslancu. Ob splošnem navdušenju je bil zaključen veličasten shod »Slov. kmečke zveze«, ki bo gotovo ostal v dobrem spominu vsem zborovalcem.

Š Sv. Miklavž pri Ormožu. Tukajšnje bralno društvo si je na svojem rednem letnem občenem zboru izvolilo sledeči odbor: Anton Pajtler, posestnik in gostilničar v Brebrovniku, predsednik; Anton Janežič, župan v Brebrovniku, podpredsednik; Fr. Stuhec, kaplan, tajnik; Jakob Ozmec, kmet v Krčevinah, blagajnik; Lenart Rajšp, organist, knjižničar; Jožef Meško, župnik, ter Matija Vogrin, cerkveni ključar, odbornika; namestnika pa sta Bolfen Puklovnik, župan v Hermancih in Anton Janežič, ml., kmet v Brebrovniku. — Č. g. Franca Bratuška, bivšega tukajšnjega kaplana, je pa imenovalo častnim članom.

Š Maribor. Na zadnji slavnosti štajerskega nemškega pevskega društva so se tukajšnji hajlovci navzeli velike korajže. Opleteni s plavicami in frankfurtskimi traki se kar penijo od jeze, če srečajo na ulici človeka, ki se drzne nositi slovenski znak ali pa mogoče kako lipovo peresce. Ali smo že res prišli tako daleč, da bi bili Slovenci za podnožje rajhovskim privranci? Ne vdaemo se! Zobja zob!

Š Maribor. Tukajšnji nemški trgovci kaj radi vidijo slovenske odjemalce v svoji trgovini. Ko pa zagledajo Slovenca na ulici, takrat pa kar dežuje za njim:

»verdammtter windischer Hund!« Mi pa jim odgovorimo po svoje: Ali nimamo slovenskih trgovin, da bi morali kupovati pri raznih Martincih, Reichenbergih in drugih nemških nadutežih, ki potem ta denar uporabljajo za protislovenske namene. Izvajajmo v praksi: Svoji k svojim! Saj imamo dovolj slovenskih trgovin. »Svoji k svojim!«

Š Zveza narodnih društev. Kakor ravnokar beremo po liberalnih listih, mislijo v Celju ustanoviti »Zvezo narodnih društev«, ki naj bi širila liberalno neumnost med našim ljudstvom. Čudno se nam zdi, da pridejo zdaj na tako misel, ko vendar »Slov. kršč. soc. zveza« že tri leta z lepim uspehom deluje. Ako bi jim bilo v resnici kaj za izobrazbo ljudstva, tedaj bi pristopili k »Sl. kršč. soc. zvezi«, ter z nami skupno, roko v roki, nastopili pot izobraževalnega dela. Toda ne! Oni, ki pri vsaki priliki vpijejo, ne cepimo svojih moči, ravno oni potem prvi začnejo razdor. Toda naša društva že vejo, kaj imajo storiti. Druga pa, ki še niso pri S. K. S. Z. pa storite to sedaj, kar bo najboljši odgovor na liberalne sleparije!

Š Vžigalice »V korist obmejnim Slovincem« ima v Ljutomeru samo trgovec Vršič na prodaj. — Za pozdrav slovenskim mladencem dne 8. junija je bila njegova hiša krasno okinčana.

AVSTRO-OGRSKA.

Wahrmundijade.

Kolegij graške pravosodne fakultete je sklenil z večino glasov, ne da bi bil odločeval predsednik, da se Wahrmund ne pozove na graško vseučilišče. Na shodu čeških praških tehnikov so sklenili s 672 proti 420 glasovom, da se štrajka. Po shodu so pa odposlali deputacijo v uredništvo »Narodnih Listov« s prošnjo, naj poroča list o štrajku bolj simpatično.

Mladočehi in češki deželni zbor.

Izvrševalni odbor narodno-svobodnemiselnosti je sklenil, da se skliče 27. t. m. shod mladočehskih deželnozborskih poslancev, da se posvetujejo o prihodnjem deželnozborskem zasedanju.

»Za otroka.«

Dunajske banke so nakazale »Za otroka« vladni 500.000 K, baron Albert Rothschild je pa nakazal 100.000 kron.

Angleške vojne ladje v Trstu.

Angleško sredozemsko brodovje se pripelje 1. julija v Trst, kjer ostanejo do 6. julija vojne ladje, od 7. do 12. pa ostanejo angleške križarice. Angleški admirali in štabni častniki se pa peljejo na Dunaj, kjer jih zasliši cesar v avdienci.

Delavski minister za noveliranje penzijske postave.

Gessmann je izjavil predsedstvu »Društva avstrijskih uslužbencev«, da je postava o penzijskem zavarovanju zasebnih uslužbencev ponesrečena in da bodo krščanski socialci podpirali Lichtov predlog, naj se postava izpremeni.

ČRNOGORSKI ZAROTNIKI.

Dne 11. t. m. so nadaljevali zagovorniki svoje zagovore. Zahtevajo za nekatere obtožence oprostitev, za druge manje kazni.

NAMERAVANI NAPAD NA CARJA. — NAPAD NA CARINSKI URAD.

Neka učiteljica v Revalu se je vrgla pod železniški vlak in je bila povožena, ker ni hotela izvesti ukazov teroristične organizacije z ozirom na napad na rusko carsko rodbino. — Deset roparjev je napadlo tišiški carinski urad. Usmrčen je oskrbnik, štiri sluge in še neka oseba. Tri roparje so usmrtili, enega ranili, šest jih je pa ušlo s plenom 24.000 rubljev.

MULEJ HAFID V FEZU.

Mulej Hafid je došel 7. t. m. ob 11. dopoldne v Fez. Slavnosti so odpadle zaradi slabega vremena.

BELGIJSKA KMEČKA ZVEZA.

Belgijska kmečka zveza je imela te dni v Lovanju svoj občni zbor, ki sta se ga udeležila tudi belgijski ministrski predsednik in železniški minister. Število članov se je pomnožilo v zadnjih štirih letih za 17.137 članov. Zveza prodaja kmečke potrebščine članom za znižane cene. Prodali so umetnih gnojil 60.285.185 kg za 7.017.122 frankov; prodajajo se tudi kmetijski stroji. Osred. kredit. blagajna razpolaga s 6½ milijona franki. Oddelek za zavarovanje proti požarom je izdal 1279 novih polic, na premijah se je vplačalo 88 tisoč 558 frankov, izplačalo pa 61.361 fr. Oddelku za zavarovanje smrti se je vplačalo 7757 frankov. Napreduje tudi zavarovanje živine in delavsko zavarovanje z ozirom na nezgode. Shod je vodil glavni

tajnik kanonik Lugtgaerens, ki ima največ zaslug na uspehih.

ZA SVOBODNE VOLITVE NA FRANCOSKEM.

Francoska zbornica je sklenila s 485 proti 74 glasovom zakonski načrt, ki zagotavlja svobodno volitev.

RAZPAD ŠPANSKE REPUBLICANSKE STRANKE.

Iz Madrida se poroča, da razpada španska republićanska stranka.

ZAROTA PROTI PORTUGALSKI KRALJEVI RODBINI.

V Lizboni prijeli anarhisti izjavljajo, da niso v nikaki zvezi z zadnjimi lizbonskimi dogodki.

PO SESTANKU RUSKEGA CARJA IN ANGLEŠKEGA KRALJA.

Dne 12. t. m. ob 10. uri 25 minut je zapustila carska jahta »Standart« s carjem Reval. Angleška kraljevska jahta »Victoria & Albert« je došla ob hudi nevihti v Kijel. Ruski zunanji minister Izvolski je izjavil o položaju: Temelj naše splošne politike ostane prej ko slej zveza s Francosko. Naše prijateljstvo z Angleško se popolnoma strinja z mirnimi smotri francosko-ruske zveze. Rusko-angleško prijateljstvo je potrebno za evropsko ravnostrežje, ki je nedotakljivo. Poleg prijateljstva z Angleško pa vzdržujemo svoje tradicionalno prijateljstvo z Nemčijo, ki prav nič ne trpi po našem dogovoru z Angleško, ki se pred vsem ozira na Perzijo, Afganistan in Tibet, kjer morata Rusija in Angleška braniti lastne koristi. Nemška vladna »Nordd. Allg. Ztg.« objavlja članek, ki ostro graja, ker je list »Tag« surovo napadel rusko carjevo rodbino, češ, da to škoduje ne le zgolj ugledu nemškega časopisja v inozemstvu, marveč tudi državnim političnim koristim.

NAJVEČJA ANGLEŠKA VOJNA LADJA.

Angleška zgradi velikansko ladjo »Deradnaught«, tip, ki bo prekašal »St. Vincenta«. Ladjo bo gonil plin, ne bo imela dimnikov, ker dima ne bo.

PERZIJSKE ZMEŠNJAVE.

Perzijski generalni konzul je izročil ruskim oblastim 50.000 rubljev za odškodnino glede na napad pri Beljazuvarju. — Rodbini ubitega ritmojstra Dtočglazova in nekega drugega vojaka dobila 30.000 rubljev.

KRITIČEN POLOŽAJ V INDIJI.

Angleški indijski državni tajnik je govoril o indijskih razemrah in naglašal, da je minulo 50 let, kar je prevzela krona Indijo. Razmere so zdaj v Indiji nekako kritične. Trdno pa zaupa, da je Angleška pripravljena, ako nastane kriza.

Po svetu.

Žrtev poklica.

V Orthu ob Donavi je bolela očeta 11 otrok, gozdarja Stummerja, zelo glava. Vzel je prašek, nakar je čutil hude bolečine. Pozvani zdravnik dr. Heindl ni znal, kakšen je prašek in ga je pokusil ter spoznal, da je strihin. Bolniku je nato vbrizgal in dal doma spremljajočemu ga lovcu neko zdravilo, z besedami: »Pripravite rodbino na vse. Stummer je izgubljen. Zastrupljen sem i jaz.« Dr. Heindl je prijel takoj krč, a rešil ga je neki bližnji zdravnik. Stummer je pa čez tri ure umrl.

Železniška nesreča.

Pri Mafilu je skočil iz tira vlak, ki se je zažgal. Mrtvih je pet, ranjenih pa več potnikov.

Požari.

V carigrabskem predmestju Arnausko je zgorelo nad 300 hiš. Zgoreli so štirje otroci. V Mali Aziji je pa zgorelo malone popolnoma mesto Aidin. Škoda cenijo na tri milijone kron.

Izgubljena pošta.

V Teheran 6. t. m. odposlana pošta je ponesrečila. V vodo je padlo 16 vreč, med njimi 4 z Dunaja.

Nemiri v Perziji.

Šah je brzobjavil, da hoče kaznovati osebe, ki vodijo deželo v anarhijo in obljubil, da hoče spoštovati ustavo. Endzime, ki so proglasili šahovo odstavljenje, je brzobjavka popolnoma preplašila.

Ameriško vojno brodovje.

Poroča se, da je pobegnilo z ameriškega brodovja, odkar je zapustilo Kalifornijo, že nad 1000 mož.

Rudarski shod

v Parizu je sklenil, da zahteva podržavljenje rudnikov pod pogojem, da obdrži delavstvo koalicijsko pravico.

Idrijske novice.

i Kristan želi zamorca ubeliti. V 25. številu »Naše Moči« z dne 22. maja t. l., je Ivan Kavčič, posestnik in bivši občinski odbornik v Idriji, zavrnil Antona Kristana, ki je baje trdil na javnem shodu 17. maja, da je bilo v občinskem odboru sedem odbornikov naše stranke, ko je dobila »Čitalnica« v našem občinskem poslopiju pod zelo ugodnimi pogoji, ne da bi bili protestirali proti temu sklepu. Da je Kavčič pisal resnico, vedeti mora tudi Kristan, ker se mu dostopni kot svetovalcu vsi uradni spisi. Ako pa res še ni tega storil, naj vendar v roko vzame notarsko pogodbo z dne 10. oktobra 1902. Ob tem času je bila že pogodba med občino in »Čitalnico« veljavna, v tem, ko so bili naši odborniki izvoljeni šele 7. novembra, torej mesec dni skoro pozneje. Morda je Kristan na shodu dne 17. maja nehoti neresnico govoril, ker se je motil v času, a kako pa naj ga sodimo sedaj, ko je vkljub Kavčičevi izjavi pisal zopet 4. junija v »Napreju«: »Pribiti je postopanje idrijskih klerikalcev. Leta 1903 jih je bilo v občinskem odboru sedem in to leto se je storil sklep, da se prepušči poslopije št. 509 društvu »Narodna čitalnica« (v katerem je združena idrijska liberalna gospoda) za dobo 25 let, proti letni najemščini 400 K. Noben klerikalec, ne Oswald, ne noben drug se ni pritožil proti temu, občini škodujočemu sklepu.« L. 1903 se je čitalnica jeseni preselila v nove prostore, pogodba pa je bila sklenjena in podpisana l. 1902, predno so bili izvoljeni naši odborniki v občinski svet. Ali razumete sedaj, g. Kristan? Ako še ne, vam ni pomagati.

i Klerikalci in idrijski občinski odbor. Ne radi Kristana, ampak radi ljudstva, ki je nekateri tako radi slepe, nekaj spominov na pretekla leta. »Naprej« poroča, kakor bi mi doslej lepo tiho in mirno pustili gospodariti ter razvneli se proti občinskemu gospodarstvu šele sedaj, ko so se liberalci in socialisti združili za skupno delo. Tako more poročati le človek, ki je prespal zadnjih osem let. Ravno pri volitvah leta 1902 se je na naših shodih najbolj obsojal sklep, vsled katerega je dobila Čitalnica pod najugodnejšimi pogoji občinske prostore. Naši odborniki so se zavezali, da ne pripuste nikdar, da bi se občina obremenjevala na tak način. Ta zaveza jim je pomagala do zmage. In res si niso drznili naši naprednjaki sprožiti kaj podobnega ves čas, dokler so bili naši v odboru, ker so vedeli, da ne dosežejo ničesar, četudi so bili naši v manjšini. Pa tudi o Čitalnici in pogodbi niso naši molčali. Kaj ste že pozabili boje za požarno brambo? Sedaj, ko ni več naših odbornikov, razen virilistov, so pa dobili naprednjaki, ki so vpregli tudi Kristana in njegove druge v liberalni, polomljeni voz, takoj skomine po lepši in večji dvorani. Mi pa ostanemo dosledni: Obsojali smo prvotno pogodbo, obsojamo pa tudi nove sklepe, ker so občini v škodo. Premalo nas je v odboru, zato protestiramo po drugi, postavni poti. Ako želi Čitalnica udobnejše prostore, predloži naj načrte županstvu, in gotovo ne bo nihče prezidanju ugovarjal, če bo primerno ter ne bo občine nič stalo. Kadar bo pogodba potekla, jih bo s tem večjim veseljem zopet sprejela. Tako daleč pa vendar ne bodo zašli, da bi ankladali občini, naj bi društvom — seveda le gotovim, naprednim — pripravljala prostore in kar je treba, morda naposled kupovala še glasovne.

i Draga popravila. Za popravila čitalniškega poslopija je dalo županstvo v dobrih štirih letih 3781 K, dobilo pa le nekaj nad 1600 K. Take dobičke daje občini eno društvo, v katerem so prvi liberalni magnati. Sedaj naj vzame pa občina na rame še druga društva, v katerih ni nič magnatov! Zanimivo bi pa vse eno bilo zvedeti, kaj se je vse »popravilo« za teh 3781 K, ko pravi županstvo, da je sedaj vse slabo. Zidovje, pod, strop, strešni stol, streha — vse je še isto, kakor septembra 1903, katera popravila so torej stala toliko vsoto?

i Grdo postopanje klerikalnih politikov in vščed Kristanu, nam pa vsaka njegova trditev ne dopada. Odkar je večina v kranjskem deželnem odboru klerikalna, začeli so klerikalci napadati počenjanje idrijske občine, piše »Naprej«. Da uide uredniku taka bedarija, je prečudno. Kaj pišemo in govorimo šele od včeraj o »počenjanju idrijske občine«? Sploh je laž, da bi se obračali šele na sedanji deželni odbor, ampak Kristan sam najbolje vé, da sta prva odloka v zadevi prezidanja znane poslopija bila izdana še od prejšnjega deželnega odbora, sedanji pa je prejšnjo odredbo le potrdil. Ako Kristan na shodih tako dokazuje svojo stvar, kakor piše »Naprej«, spozna vsak človek, koliko so vredne resolucije takih shodov.

i Zadnji »Naprej« poroča, da so na javnem shodu dne 17. maja ogorčeno protestirali proti volivni reformi, kakoršno je

sklenil ustavni odsek. »Z britko satiro je bilal Anton Kristan takozvano S. L. S. in narodno-napredno stranko.« Škoda, da Kristan ni s statiro bilal samega sebe in sodrugov. Saj še ni pozabljeno po Idriji, kako so pobirali kronce za nameravani štrajk, koliko rudarjev je dalo kronco, da so mir imeli pred tovariši. In zagotovilo se je, ako se stvar ugodno reši, da štrajk odpade, bomo že dali ali nazaj vsakemu, kolikor je dal, ali se pa skupno določi, kam naj se svota obrne. Shod se je res sklical, da bode določil, kam naj se nabrani denar obrne, a ravno »Naprej« je izključil one, ki so le po eno krono plačali. Le oni, ki je dal 2 kroni, je imel pravico glasovanja. Tu bi bila satira na mestu. Vedno povdajajo socialni demokrati, oziroma njihovi voditelji, da smo vsi enaki, da nam pristojne vsem enake pravice, posebno še pri volitvah. Privilegijev ne morejo trpeti, a sami pa dele privilegije onim, ki plačajo 2 kroni strankinega davka. Ker se boje, da bi ne zahtevali prispevajoči, naj se denar razdeli, ali kam drugam obrne, kakor je peščica nekaterih sklenila, pa odvzamejo pravico glasovanja onim, ki so manj vplačali. Torej najprvo pri sebi vpeljite splošno in enako volivno pravico, potem bomo spoznali, da vam gre res od srca, če jo zahtevate tudi drugod. Sicer bode še marsikateri pristaš sprevidel, kaka pravica bi vladala, ko bi res socialni demokrati prišli na krmilo.

Tedenski pregled.

Kranjski deželni zbor bo sklican 19. junija za dva dni, da se posvetuje o načrtu za deželnozborske volitve.

V I. razred aktivitetnih doklad pride Ljubljana s 1. julijem.

Shod na Premu je imel poslanec dr. Žitnik. Razlagal je delovanje državnega zbora z ozirom na kmečki stan. Pojasnil je tudi volivno reformo za deželni zbor. Priporočal je tudi vrborejo.

Za cestarje so naši poslanci vložili interpelacijo na finančnega ministra. Država je že lani dovolila zboljšanje plač državnim nižjim uslužbencem, ki pa do sedaj niso tega posebno čutili.

V poslanski zbornici bo proračun rešen do 23. junija. Zakon o povišanju davka na špirit ne pride pred počitnicami na vrsto.

Dva nova načrta je predložila vlada poslanski zbornici. Prvi izpreminja davek od žganja. S. 1. sept. 1908 bi se zvišal davek od žganja za 50 v pri litru alkohola. Drugi pa določuje državne prispevke posameznim deželam. Kranjska dobiva sedaj 868.858 kron, po novem zakonu pa 1.321.038 K.

Posledice suše se že kažejo. Na sejnih v Kranju so cene za mesarske vole padle pri starem centu za 6—7 kron.

Birmanih je bilo v ljubljanski stolnici o binkoštnih praznikih 2085 birmancev. Že 10 let ni bilo toliko birmancev.

Slovenska liga katoliških akademikov se ustanovi. V ta namen so imeli v Pragi zastopniki čeških, hrvaških, poljskih in slovenskih vseučiliščnikov shod. Namen ligi je: širiti slovensko in katoliško idejo med slovenskim dijaštvom, zastopati skupne koristi in pospeševati medsebojno spoznavanje. Sedež bo na Dunaju.

Štrajk svobodomiselnih študentov. se še nadaljuje. Pa zgublja na svoji veljavi. Iz dijakov se že listi norčujejo, češ, da je sedaj prijetnejše popivati, nego se učiti.

Zvezo slovenskih mladeničev so ustanovili binkoštni ponedeljek v Ljutomeru. Nad 500 krepkih mladeničev se je ondi zbralo. Slovenska mladina hoče delovati in živeti na slovenskem in verskem programu.

Slavnostno akademijo so priredili v Celovcu slovenski bogoslovci.

Bistriški štrajk na Koroškem je končan. Delavci so dosegli popolno zmago. Posredoval je poslanec Grafenauer.

Jubilejni izprevod na Dunaju se je vršil v petek ob krasnem vremenu. Med udeleženci so prevladale slovanske skupine. Veliko pozornost je vzbujala kranjska skupina, katero je občinstvo burno aklamiralo. Kranjcev je bilo nad 700.

Godovi prihodnjega tedna.

Nedelja, 14. junija: Sv. Trojica. Bazilij, Elizej.

Ponedeljek, 15. junija: Vid, Modest in Krescencija.

Torek, 16. junija: Franc Reg., Beno, Jošt.

Sreda, 17. junija: Adolf, Lavra, Ciri-jaka, Muska.

Četrtek, 18. junija: Sv. Rešnje Telo. Feliks in Fortunat.

Petek, 19. junija: Julijana, Gervazij, Protazij.

Sobota, 20. junija: Silverij, Florentina.

Iz Dravej.

Zelo nas veseli Dravejce, da so naši skriti liberalci enkrat pokazali svojo pravo barvo. Kar nas je pod draveljskim zvonom takih, ki hočemo ostati zvesti katoliškim načelom tudi v življenju, se s studom obračamo od brezverskih listov, ki nas obeta oblagodariti z njimi novoustanovljena liberalna čitalnica. S temi časniki, kakor »Sl. Narod«, »Svobodna misel« in »Svoboda« preti naši vasi strašnejša kuga, kakor je bila ona, ki je pred par stoletji gospodarila pri nas. Ljudje, ki hočejo zanesti te umazane liste med nas, ali teh listov ne poznajo, ali pa so tako daleč prišli, da jim je vseeno, kam drve v pogubo. Kdor te liste le oddaleč pozna, ga mora globoko ogorčiti početje naših liberalcev. Namen teh listov je prozoren: naše ljudstvo hočejo pridobiti za razporoko, za svobodno, to je brezversko šolo in za ločitev cerkve od države. Kako ti listi pišejo, je boljše, da molčimo, zakaj pero bi nam zastalo, ko bi hoteli pokazati, na kako podel način se norčujejo iz svete vere, da, naravnost iz Boga, iz čiščenja Matere Božje in svetnikov, sploh iz vsega, kar je kristjanu sveto in vzvišeno. Popolno brezverstvo širijo ti listi. Sramota, da se zlorablja v take namene naš mili slovenski jezik, a še večja sramota, ako čitajo in širijo take liste ljudje, ki hočejo veljati pred nami za verne kristjane! Sve-ta dolžnost vsakega poštenega katoličana je, da se brez strahu ustavi odločno takim nameram, ako ga je le nekoliko skrb za se in za svoje. Žalostno znamenje je, da so nekateri med nami vkljub temu še tako preprosti in malo poučeni, da te nevarnosti ne spoznajo. Brezvestni učitelji in protiverski časopisje sta dva izmed poglavitnih sovražnikov krščanskega ljudstva, tako se je skoraj enoglasno glasil odgovor na tozadevno vprašanje, ki ga je bil razpisal letos dunajski list »Reichs-post.« Zato brez strahu in človeških ozir-rov javno na dan s svojim prepričanjem! Proč s polovičarstvom, kdor hoče veljati za moža! Draveljci bomo že poskrbeli, da brezverskih listov ne bo v našo vas! Kdor take liste bere, širi in podpira, ta ni več pravi katoličan. Mi bomo nasprotno zastavili vse moči, da se razširi med nami naše katoliško časopisje, predvsem »Slovenec«, »Domoljub« in »Mladost.« To je naša dolžnost!

Koroške novice.

k Z drugega nadstropja padla je 10. t. v Celovcu na Starem trgu 10letna hčerka čistilca oken Orascha. Dekletce je splezalo na okno ter se je pri tem prevrglo in prekucnilo na dvorišče. Pri padcu so se ji močno pretresli možgani, ter ni izključeno, da bi ozdravela.

k K slavnostnemu sprevodu na Dunaj se je odpeljalo 10. t. m. proti večeru s posebnim vlakom iz Celovca 340 udeležnikov iz cele Koroške, in sicer 256 moških in 84 žensk. Na kolodvor jih je spremla množica ljudstva.

k Vojaška plavalna šola na Vrbskem jezeru je bila te dni odprta.

Znanost in umetnost.

* Besedni red v govoru. Spisal Anton Breznik. Pretisneno iz »Dom in Sveta«, 1908. Cena 1 K 50 vin. Ljubljana, 1908. Založila »Katoliška Bukvarna«. Str. 64. — S pričujočo razpravo je zadostil pisatelj že skrajni potrebi, da se razbistre pojmi o besednem redu. Pisatelj je z dokazi podrl zastarele nauke dosedanjih slovničarjev ter postavil besedni red na čisto nov sistem, ki nam je odkril tajne vezi govornega ustroja. Razprava je pisana sicer za strokovnjake, vendar je slog tako preprost in lahek, da ga obvlada tudi brez težave manj izšolani. Ker je razprava važna ne le za suhoparne slovničarje, temveč za vsakega izobraženega Slovenca, posebno še za pisatelje, učitelje dijakov itd., je hvale vredno, da je izšla v posebnem odtisku, ki more ustrezati tako svojemu namenu. — Dobiva se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. — Jak.

* Dr. J. R. Kušej: Joseph II. und die äußere Kirchenverfassung Innerösterreichs. (358 str. in 3 zemljevidi). — Za našo cerkveno in kulturno zgodovino veljavna knjiga. Jožefinska doba še ni bila doslej nikjer tako pregledno in temeljito obdelana, kakor v tem učenem delu našega slovenskega rojaka. Značilno pa je, da se imamo za natis zahvaliti bonskemu vseučilišču na Pruskem! Razprava je namreč izšla v zborniku: »Kirchenrechtliche Abhandlungen«, ki ga izdaja ondotni profesor prava, dr. Ulrich Stutz. Pisatelj ne razpravlja o jožefinizmu v celem obsegu, temveč le o njegovem vplivu na zunanjo cerkveno organizacijo (regulacija škofij, samostanov, župnij, razmerje

vlade do cerkvenega premoženja). Prav to pa je izmed mnogih cerkvenih reform edino preživelo cesarja in ohranilo trajno veljavo. Zato so vsa ta poglavja še sedaj aktualnega pomena in važna ne le za zgodovinarja, ampak tudi za politika, n. pr. o štolnini, kongruji, o verskem zakladu, nje-ga namenu in virih itd. (str. 297—315). Vsakdo, ki se hoče o teh stvareh temeljito poučiti, zasledovati njih postanek in razvoj, naj seže po tej knjigi. Razprava je strogo znanstvena, sestavljena po arhivalnih virih. V posameznosti se tu ne moremo spuščati. Pripomni bi le, da patriarhi akvilejski niso redovnike raje postavljali za arhidiakone, kot svetne duhovnike (str. 29). Opatje ali priorji so bili redno arhidiakoni za tiste župnije, ki so bile samostanom vtelesene. Tudi bi ne trdil, da je bilo ljudstvo apatično ob odpravi samostanov (str. 322). Kako zelo je občutilo ta udarec, priča narodna pesem »od gor vzdignjenega stiškega samostana«. Temeljito delo toplo priporočamo. — (Stuttgart. Verlag von Ferdinand Eneke. Cena 13 mark 60 fenigov.) — Dobiva se tudi v »Katoliški Bukvarni«. — G.

* Lasser - Marešičeva knjiga »Lurški čudeži«, ki se je natisnila svoj čas v zelo velikem številu, bo kmalu pošla; kakor smo že poročali, se dobi ta okoli 500 strani obsegajoča knjiga letos po zelo znižani ceni: velja namreč samo 1 K; po pošti 1 K 30 h. Ker pa niso pri tako obsežni knjigi s tem zneskom pokriti niti najnujnejši tiskarski stroški, more založništvo oddajati knjigo le še do Binkošti po znižani ceni. Kdor si hoče torej omissiti knjigo po znižani ceni 1 K, naj si jo takoj naroči, oziroma odpošlje naročilo še pred Binkoštni, ker se bo pozneje računal vsak izvod mesto po 1 K z 2 K. Poleg te knjige se dobi o Lurdu še drugi in tretji zvezek Bertrineve razprave o lurških dogodkih, pa tudi samo še v malo izvodih. Knjige se dobe v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. — Take uspehe je doseglo dosedaj malo slovenskih knjig.

Novice iz Amerike.

Slovenka Marija Cerar, ki je služila pri Antonu Keršmancu v Hobokenu, N. J., se je zastrupila s podganjim strupom. Doma je bila iz Domžal in stara 30 let. — 17. maja t. l. sta se v Brooklynu poročila dva slovenska para, namreč g. Ivan Kežman z Nežiko Tanko in g. Josip Ivanšek z Marico Spreitzer. Ženina sta iz Spod. Štajerske, nevesti pa z Dolenjske. — V cirkusu Barnum & Baily, mudečem se v Trentonu, so dečki, ko ni bilo predstave, ogledovali si zverinjak. Pri tem je nek deček preblizo prišel tigrovi kletki. Žival je porabila priliko ter s svojimi krepkimi oplazila dečka v obraz. — Naslednik umrlega katoliškega škofa v Clevelandu ima postati msgr. John Farley, ravnatelj ameriškega seminarja v Rimu. Isti je doma iz Nashville, Tenn. Druga vest poroča, da v vatikanskih krogih mislijo na razdelitev clevelandske škofije in postane Toledo stolica nove škofije. V Toledu bo najbrže imenovan za škofa Rt. Rev. I. M. Koudela iz Clevelanda. — Vse tovarne klobukov v Orage, N. J., so zaprli ter je vsled tega 3000 delavcev brez dela. — Plačo je znižala svojim 5000 delavcem tovarna M. C. Bordena v Fall River, Mass., in sicer za 18 odstotkov. — V Jolietu je umrl odličen Slovenec Karol Sitar, trgovec itd. — Zlato sv. mašo je 2. t. m. daroval starosta slovenskih ameriških duhovnikov in mnogozaslужni misijonar, preč. g. msgr. J. F. Buh. Slovesnost se je vršila v slovenski cerkvi sv. Jožefa v Jolietu, Ill., ob navzočnosti obeh slovenskih škofov mil. g. Jak. Trobca in mil. g. I. N. Starihe. — V Chicagu so imeli tamošnji Slovenci od 31. maja do 7. junija t. l. sv. misijon. Poročila sta se George L. Brožič, glavni tajnik J. S. K. J. in Ana Horvat, hči slovenskega trgovca v Jolietu. — Umrli je v Jolietu Valentin Šenk, doma iz Nakla pri Kranju. Padel je na uličnem asfaltnem tlaku in si prebil črepijo. — Z veliko slovesnostjo so blagoslovili v Jolietu novo zastavo društva sv. Treh Kraljev K. S. K. J. — V Clevelandu je umrla Marijana Križman, doma iz Struške fare pri Dobropoljah. Istotam je umrl Jesip Pernaver iz Trebnega na Dolenjskem. — V Ely, Minn., je umrl vrl slovenski delavec Franc Kostelic iz Dol. Slivnice. Prevzdignil se je v rudniku in kmalu nato umrl. — V Milwaukee, Wis., je umrl Janez Kermec iz Trebelna na Dolenjskem. — V Pueblo, Colo., je umrl slovenski gostilničar Matija Plut iz Hinjske fare na Dolenjskem. — Slovensko godbo so ustanovili v Waukeganu, Ill.

Ameriški gozdovi. Sredi minolega meseca se je vršilo v Washingtonu zborovanje guvernerjev. Med drugimi je bilo na dnevnem redu razmotrivanje o izkoriščanju naravnih bogastev Združenih držav. Isto da se sedaj vrši naravno roparski, ne da bi se mislilo na prihodnost.

Zlasti velja to z ozirom na izsekavanje gozdov. Tisočletni gozdovi vedno hitreje izginjajo s površine. Po najbolj ugodni cenitvi je še 2.000.000.000.000 čevljev gozdov, od teh pa se vsako leto poseka 40.000.000 čevljev. Vsako leto se poseka štirikrat več lesa, nego ga zraste. Če bo šlo tako naprej, zmanjkalo bo več vrst dreves že tekom 12 let, sploh bo pa gozdov nestalo še to stoletje. — Veliko se je v Ameriki grešilo tudi z brezvestnim izkoriščanjem zemlje, ter je v južnih krajih na tisoče akrov že dosedaj postalo nerodovitnih. Razsodni možje s strahom gledajo v bodočnost Amerike.

Domotožje po Ameriki. Ameriška vlada je poslala naselniškega nadzornika Marka Brauna, da v Evropi prouči razmere onih ljudi, ki so vsled krize povrnili v staro domovino. Zlasti je Braun svojo pažnjo posvečal državam, ki dajejo največji kontingent izseljencev, namreč Avstro-Ogrsko in Italijo. Prepričal se je, da tamošnji »Amerikanci« ničesar drugega ne mislijo in ne želé, nego vrniti se čim prej zopet v Ameriko, kjer se tudi delavec lahko nasiti vsak dan z mesom, ko se v stari domovini niti s krompirjem ne more.

Dnevne novice.

+ Sijajni uspeh kranjske skupine pri cesarskem jubilejnim sprevedu na Dunaju je danes, akoravno še manjkajo podrobna poročila, popolnoma gotova stvar. V tem oziru tekmuje Kranjska le še s Poljaki in Dalmatinci, ker po vseh dunajskih časopisih se bere, da so te tri skupine nadkriljevale vse druge po svoji izvirnosti. V dunajskih listih se bere, da je dunajsko občinstvo to slavo tudi rade volje priznalo ter jih burno in pristrčno pozdravljalo iz tribun in iz brezštevilnih gruč ostalih gledavcev. Kranjci so že pri generalni izkušnji vzbudili izvanredno pozornost. Tako piše »Neues Wiener Tagblatt«: Kmečki spreved — koliko izvirnosti tiči v tej skupini! Na čelu stari možje in mladi fantje, ki piskajo na pastirske piščalke, za njimi belo oblečene kmetice, ki nesejo na deski svatovno opravo, za njimi koraka mož, obdaja ga plašč iz bičevja, potem mlad fant, ki je od nog do glave skrit v zelenem listovju, iz katerega izvirajo girlande, in na telu štirih giralndah ga vodijo štirje dečki. Potem prihaja ženin popolnoma sam, nato nevesta z nevestino krono na glavi tudi sama — toda zadnjikrat. Na koncu prikoraka gruča 50 — 60 — 100 — ne, 150 in še več fantov in deklet, vse v snežnobelih oblekah in čim več vidiš od te beline, tem manj enostavna se ti zdi, tem bolj te okrepčuje ta ljubeznjivi prizor. — In dalje se divi isti list kranjskim belim Hrvatom, katere še nadkriljujejo jezdec v svojih vijoličastih, pomarančastih in rdečih haljah, obšite s kožuho (to so naši Kranjci in Uskoki). — »Wiener Allgemeine Zeitung« pravi, da je bila skupina Kranjcev čarobno lepa. Celo »Slovenski Narod« priobčuje brzojavko: »Če se objektivno sodi, se mora priznati, da je skupina s Kranjskega, ki je med sprevedom prepevala »Hej Slovani!«, vzbudila dokaj pozornosti.« Splošno je pa sodba, da so narodne skupine v svojih izvirnih in pisanih podobah nadkriljevale zgodovinsko skupino, in to že mnogo pomeni, ako se uvaža, da je bila ta skupina opremljena z naravnost čarobnim bogastvom. Omenjamo, da je prišla ta spreved popisovat cela vrsta inostranskih žurnalistov; samo z Angleškega jih je prišlo 40. Priznanje za ta veliki uspeh naše domovine gre deželnemu glavarju kranjskemu, Šukljeju, ki je z mladeniško navdušenostjo in neumorno energijo izvršil to jako težavno nalogo kljub vsem zaprekam in kljub vsemu obrekovanju, ki se je žalibog pojavilo v naši lastni domovini proti tako važnemu podjetju. Največ na svežost in izvirnost cele skupine je vplivalo brez dvoma veliko število in pa to, da je bila sestavljena iz samega pristnega kmečkega ljudstva in samih pristnih narodnih noš. Priprosti in enostavni nastop ljudstva povzroča oni čar, kateremu se ne more odtegniti nihče. — O sprevedu smo dobili še sledečo brzojavko z Dunaja: »Kranjske skupine so dosegle na včerajšnjem poklonitvenem sprevedu sijajen uspeh. Kranjska se ni blamirala, kakor so nekateri pričakovali; po Dunaju se splošno govori, da so bile kranjske skupine za Poljake vsled svoje živahnosti in ljubkosti najlepše. Občinstvo je kranjskim skupinam, korakajočim pod slovenskimi trobojnicami, prirečalo po celi poti najpristrčneje ovacije ter jih ometavalo s cvetjem. Navdušenje občinstva je bilo nepopisno. Tudi cesar se je o kranjskih skupinah zelo pohvalno izrazil ter se za gromovite živio-klince pristrčno zahvaljeval.«

+ Kaj je resnica? Povedalo se mi je, da kroži o ljubljani popolnoma napačna govorica o poravnavi, ki sem jo sklenil kot zagovornik gosp. Mihaela Moškerc v porotni pravdi z gospodom Maksom Cotičem, glavnim urednikom »Eдинosti« v Trstu. Ker mi je na tem, da se nihče po nepotrebnem ne blati, sem zlasti dolžan svojemu klijentu, da stvar pred javnostjo pojasnim: V šte. 207 lanskega »Slovenca«, se je objavil uvodnik »Tržaška politika«. Tam se je reagiralo na razne napade »Eдинosti« zoper »Slovenca«, zlasti se opozarjalo na to, kako »Eдинost« zadnjem času hvali poslanca Mandiča, ki ga imenuje »moža poštenjaka, kristalno čist značaj, ki se mu v spoštovanju klanja vsakdo, ki ga pozna.« »Slovenec« je odgovoril na to hvalo med drugim tudi s sledečima dvema odstavkoma: »Saj vemo, kako grdo in nevhvaležno so gotovi ljudje delali s poslancem Mandičem. Tisti, ki sedaj piše, da se mu v spoštovanju klanja, ga je nekoč še od svojega voza pregnal v pričo narodnega občinstva iz same grde zavisti in sovraštva.« Gospod Makso Cotič se je čutil s tem »Slovenčevim« odgovorom prizadetega in je tožil zaradi žaljenja časti g. Moškerc kot urednika. Uvodna preiskava je dognala to-le: Pri neki narodni veselici, ki se je vršila v Podgradu dne 8. septembra 1905, je iskal poslanec Mandič voz, da se vrne v Trst. Naprosil je g. Frana Petriča, naj mu poišče kje prostora. Gosp. Petrič je šel do gosp. Cotiča in ga vprašal, če ima še kaj prostora na svojem vozu, ni pa povedal, za koga išče prostora. Ker je bil Cotičev voz že poln, je odgovoril, da ne more nihče več k njemu prisesti. Gosp. Petrič je pa prišel k poslancu Mandiču nazaj in mu rekel, da nimajo prostora zanj. To je poslanca Mandiča užalostilo, ker je mislil, da se mu je namenoma odrekel prostor na vozu. Bil je Mandič prepričan, da ga je Cotič od svojega voza pogнал, zato je tudi to pripovedoval proti raznim osebam v Trstu, zlasti pa v »Slovenskem peyskem društvu«. Ko je tržaški »Novi List« o tem dogodku v Podgradu pisal, sta šla dva tržaška gospoda do poslanca Mandiča in mu rekla, da naj celo stvar v »Novem Listu« pojasni oziroma prekliče, ta pa je odgovoril, da ne more preklicati, ker je stvar resnična. Uredništvu »Slovenčevemu« so bile vse te stvari že prej znane, zato se je spisal gori omenjeni uvodnik »Tržaška politika«. Kakor se tedaj iz vsega vidi, je posl. Mandič sam pripovedoval to, kar je »Slovenec« pisal. Seveda je bil poslanec Mandič v dobri veri, ravnotako pa tudi uredništvo »Slovenčevu«, ki je iz popolnoma zanesljivega vira vedelo, da je poslanec Mandič v resnici to govoril, zaradi česar je bil gosp. Moškerc sedaj tožen. O kaki častikraji v tem slučaju tedaj ne more biti govora, kajti če se ne more zanesti na besede odličnega poslanca, potem je seveda vsako časniško poročanje nemogoče. Predno sem se z gosp. Cotičem poravnal, sem iz previdnosti govoril še s poslancem Mandičem, ki mi je zatrjeval, da je imel vtis, kakor, da ga je hotel g. Cotič od svojega voza pregnati. Pripomnil je pa g. poslanec Mandič, da je bilo nesporazumljenje krivo tega neugodnega vtisa, ker g. Petrič ni povedal g. Cotiču, da išče prostora zanj (Mandiču) in ker na drugi strani tudi njemu (Mandiču) gosp. Petrič ni povedal, na kak način je prosil za voz, da namreč ni njega imenoval, in kako je gospod Cotič prostor na vozu odrekal, ne da bi vedel, da ga odreka Mandiču. Šele na podlagi te izjave in pojasnila g. poslanca Mandiča sem se poravnal z g. Cotičem na ta način, da prinese »Slovenec« o stvari primerno pojasnilo in da se plača na nasprotniškilih stroških znesek 150 K. To povdarjam zaradi tega, ker se govori, da mora g. Moškerc plačati vse stroške g. dr. Gregorina, kot Cotičevega zastopnika. Po mojem prepričanju je vseh stroškov pri g. dr. Gregorinu okroglo 600 kron, in povdarjam, da se je g. dr. Gregorin z menoj lojalno poravnal, ker je videl, da je bilo uredništvo »Slovenca« takrat, ko se je inkriminovani članek prinesel, v dobri veri. To je resnica na celi stvari in nič drugega. Zamolčati pa pri tej priliki ne morem zelo značilnega razgovora, ki sem ga imel z nekim narodno-naprednim tržaškim gospodom o tej aferi. Opozarjal sem ga, da je pravzaprav poslanec Mandič — čeravno bona fide — vzrok cele tožbe in da bi bila razprava zanj zelo mučna. Dotični tržaški gospod — ni bil to Cotič — mi je na to odgovoril: »No, pravzaprav pa Mandič to zasluži.« Ne vem, če je to izraz tako globokega spoštovanja! S spoštovanjem dr. Vladimir Pegan.

+ Iz za kulis soc. demokratskega tabora se čujejo skrivnostne reči. V jugoslovanski soc. demokraciji tiho vre. Zdi se, da vlada z vodstvom velika nezadovolj-

nost. Vodstvo je baje izgubilo vso prožnost in potrebno agilnost ter le še na redkih shodih pičle udeležbe navidezno ropota. Zato pa soc. demokracija med Jugoslovani očitno pojemata ter se je skoraj ne čuti več. Tudi z listi gre slabo. K tržaškemu slov. listu pojde baje Ivan Cankar. V tiskovni odsek pa so volili načelnikom idrijskega A. Kristana. Sodrug Petrič je prevzel vodstvo na Kranjskem, E. Kristan pa se umika vedno bolj na literarno nestransko polje.

+ Za župnijskega upravitelja v Škedenju pri Trstu je imenovan Gabriel Piščanc, dozda kaplan istotam.

+ Kolesarsko slavnost slovenskih društev, ki bi se imela vršiti jutri v Gorici, je vlada prepovedala.

— Vič-Glince. K slavnosti posvečenja nove cerkve sv. Antona. Slavnost posvečenja se začne jutri, v nedeljo, ob 8. uri zjutraj. Gospod deželni predsednik baron Schwarz se pripelje okoli 11. ure na Vič. Popoldne bo ob 3. uri slavnostni govor presvitl. g. knezoškofa. Skozi celo osmino bo vsaki dan ob pol 6. uri zjutraj sv. maša z blagoslovom, zvečer ob 7. uri pridiga in litanije.

— Iz Dravelj. Ker se naši liberalci niso hoteli sami odkriti, jim je priskočil na pomoč včerajšnji in predvčerajšnji »Narod«, v katerem jasno vidimo, kam jadraro pristaši šentvitskega nadučitelja Žirovnika. V dveh noticah se »Narod« norčuje iz blagoslovljenja na jako ostuden, samo njemu lasten način. Zakaj potem naši liberalci prosijo za blagoslov, ako v »Narodu« pravijo, da bo kmalu prišel čas, ko se noben pes ne bo zmenil za cerkveno blagoslovljenje. Na včerajšnje popravke gasilnega društva in gostilničarja »Pri slem-pane Janezu« mi Draveljčani prav nič ne damo, ker kar tam popravljajo, je stokrat potrjeno v »Narodu«. Dosegli so s svojimi popravki samo to, da se Draveljčani norca delajo iz tako pravilno pisanih popravkov in pravijo, naj bi nadučitelj Žirovnik svoje pristaše raje pravopisa učil. Je pa tudi res za počt, kako ti ljudje pišejo. Pa ste bili, gospod urednik, tudi malo naga-jivi, da ste priobčili popravke, ne da bi jih bili poprej slovnično popravili. Pa saj to ni Vaša dolžnost! Eno dobro je rodila ta reč z našim gasilnim domom. To namreč, da smo sedaj na jasnem, kdo je naš, kdo Žirovnikov in po njem pristaš »Naroda«. Poslednjih je sicer malo, toda poznamo jih vsaj, kar je dobro, da se jih bomo vedeli ogibati in bomo skrbeli, da ne bodo dolgo več gospodarili v domu, ki smo ga postavili sebi in bližnjemu v pomoč. Ostudno je, da se upajo ti ljudje v »Narodu« groziti, da ne bodo prišli gasit, ako bo gorelo kakemu našemu posestniku. No, bomo videli! Tudi to je prav po »Narodovo«. Le tako naprej, bomo kmalu še bolj na jasnem in tudi pošteno obračunali z Vami in Vašim hujšakcem, vi zasleplenci, ki se nam smilite.

— Iz Novega mesta. V sredo dopoldne je prišel v obleko usmiljenega brata preoblečen potepuh k tukajšnjemu urarju Alojziju Rajcu. Pravil je, da mu je novi pripor bolnice v Kandiji dovolil kupiti bolj-šo uro in zlato verižico. Izbral si je uro v vrednosti 35 K in zlato verižico. Poleg tega je še izbral dve drugi verižici za sobrata. Plačal bode imenovani pripor. Urar mu je izročil izbrane stvari, vendar mu ni popolnoma zaupal. Poslal je za njim svojega sina, ki naj ga opazuje. Imel je prav. Potepuh je krenil po stranskih ulicah proti kolodvoru; tam se je v grmovju hitro preoblekel in hotel iti naprej. Tu ga ustavi zasledovavec, zahtevajoč prigoljufane stvari nazaj. Potepuh potegne nož, a neustrašeni sin mu žuga s policijo, ki da je že obveščena. Goljuš se prestraši, pomeče uro in verižice od sebe ter, žal, uide.

— Rešil življenje. Dne 8. junija je rešil trgovec Karol Barborič dva kopajoča se dijaka iz Krke, katerih eden je bil že popolnoma brez zavesti.

— Velikološka požarna bramba je na binkoštno nedeljo priredila na Čatežu veselico za lastno korist. Dasi so močno bobnali, se je veselica vendarle ponesrečila. Iz hude denarne stiske si hočejo opomoči z veselicami. Doseči hočejo dvojni namen: dobiti nekaj kronic, pa liberalizem širiti. Igrali so: »Nemški ne znajo«, pa niso strpeli, da ne bi v igri napadli svojega župnika Oblaka. Pri tomboli ni šlo vse prav, kakor se govori: če ni zadel kak brambovec, je številko na dobitku v trenutku izpral dež, pa se ni več poznala. Udeležba je bila zelo pičla, in kar je Velikoločane najbolj bolelo: Čatežanom ni bilo skoro nič na veselici. Zato je zvečer kričal šentlorenski učitelj Potokar: Čateška fara nas je ignorirala. Velikološki Šlajpah se je pa pridušal: Če tudi cela čateška fara pogori, ne bomo prišli gasit.

In kdo se ne bi jezil! Toliko pripravljana, tak krasen program, pa niti lastnih pristav-šev ni na veselico. Niti snežnobela plesna toaleta šentlorenske učiteljice Majde ni vlekla. Eden je hotel zvečer brambi uslugo skazati in je šel na veselico, pa slišati jih je moral za vse Čatežane. Šele ko je pošteno vzrojil, so mu dali mir. No, ker je bilo drugih premalo, so pa sami toliko imeti gostilničar Urbančič precejšnjo gmotno škodo. To so mu prizadeli tisti, ki so tako neprikladen dan izbrali za veselico. Dve nedelji v letu ljudje posebno praznujejo: velikonočno in binkoštno. Nočemo presojati, ali se je za veselico izbrala binkoštna zato, da se verski čut v ljudstvu žali, ali so hoteli ta čut ignorirati; dejstvo je, da zato ljudi ni bilo zraven. Sicer pa tudi velikološki liberalizem ne vleče več. Da bo požarna bramba skrajno strankarsko društvo, to smo vedeli že pri njeni ustanovitvi, hvaležni smo pa vendar Šlajpahu, da nam je to v nedeljo na vse usta potrdil.

— Iz Sv. Križa pri Litiji. Redek dogodek: Franc Resnik, mož stare krščanske korenine, je uže 37 let župan občine Moravče pri Litiji. Danes je zopet izvoljen za dobo treh let, tako da bo kmalu zamogel obhajati 40-letnico županovanja. Bog mu jo daj dočakati!

— Čebelarški shod priredi logaška podružnica v četrtek, dne 18. t. m., t. j. na praznik sv. Rešnjega Telesa, v Lazah pri Planini, ob 4. uri popoldne pred ulj-nakom svojega blaginika. Na shod pride tudi zastopnik osrednjega čebelarkega društva iz Ljubljane, g. nadučitelj Anton Likozar. Pri tej priliki se bo pokazala nova stiskalnica in izmetalnica.

— Miliarija v Mirni peči. Bolezen se pase sedaj po Golobinjeku. Umrla je 12. t. m. po kratkem bolehanju zopet gospodinja — 47-letna Marija Sukovič. Na novo ste zboleli te dni tudi dve ženski-gospodinj, obe na Golobinjeku.

— V Orehovljah se je ustanovilo na binkoštni praznik »Katoliško slovensko izobraževalno društvo«. Vpisalo se je takoj okoli 60 članov. Govoril je kurat gospod Abram iz Bilj o namenu in podlagi društva, dr. Capuder pa je imel poučen, zelo zanimiv govor o razvoju organizacijske misli od rimskih časov do današnjih dni. Posebno lepo nam je predložil vzorno urejeno krščansko zadružništvo v srednjem veku. Zamoril ga je liberalizem, oživlja ga v novo krščanski duh. Iz bližnjega Mirna je prihitelo na shod več priznanih navdušenih mož in fantov in tudi župnik Rojec. Izmed njih sta navduševala Orehovce k vztrajnemu delu župnik in pa predsednik delavskega društva Spacapan. Nazadnje so nastopili orehovski in nekateri mirenski telovadci, ki so pokazali številnim zborovalcem, kaj so se že naučili. Lepo jih je bilo gledati! Zlasti nam je ugajala spretnost učitelja telovadcev, Pelikana iz Mirna. Hvala mu za trud in vnemo! Novemu društvu pa želimo, da bi se procvitalo in obilo koristilo duševnemu in telesnemu razvoju udov in zlasti nadobudne mladine!

— Nevarno je obolel deželni šolski nadzornik Perschinka. Njegova bolezen je baje tako huda, da ne bo več mogel ostati na svojem mestu. Čujemo, da je že na dopustu.

— Rihar-renatus. P. n. gg., ki sem jim poslal Riharjeve pesmi, prosim, naj mi izvolijo čimprej poslati nakazane zneske. — Fr. Kimovec, aljiziješki prefekt.

— Promet in gostilna. Izdaja druge številke tega lista se je zakasnila, ker sta bila tajnika deželne zveze za tujski promet poklicana v kranjski eksekutivni odbor za cesarski jubilejski izpred in radi tega list ni mogel iziti, čeprav je ves rokopiš pripravljen. Druga številka izide šele prihodnji teden in še ta mesec tudi tretja številka.

— Od državne železnice. Premeščeni so: Neubauer Franc, inšpektor iz Beljaka k ravnatelstvu v Trst; Mayr Jurij, višji stavbni komisar v Linc; Feresini Evgen, stavbni komisar od železnično-vzdrževalnega odseka Trst k ravnatelstvu, in Luz-zato Hektor, stavbni komisar, obratno; Rusko Matevž, asistent, iz Gruža v Trst k ravnatelstvu; Soklič Ivan, pristav, z Dovjega v Ljubljano; Berbuč Matevž, aspirant, z Opčine v Gorico; Vidič Ivan, aspirant, iz Lesc v Podbrdo. — Pohvalno priznanje za vzgledno izšolanje pomožnega oficija se je izreklo Viktorju Ječminku, oficijalu in načelniku v Lescu.

— Iz Škaručne. Dne 14. t. m., t. j. v nedeljo, je blagoslovljenje šolske zastave za »Cesar Franc Jožefa I. ljudsko šolo na Škaručni.« Ob enem bo slavile 60-letnice vladanja presvitlega cesarja Franc Jožefa I. Spored: 1. Ob ½3. uri blagoslovljenje zastave. 2. Ob 3. poklonitev presv. vla-

darju. 3. Ob 3½. obdarovanje šolskih otrok. 4. Pogostitev otrok. — Podpisano vodstvo vladno vabi k udeležbi učiteljskega kot učence in občinstvo sploh. — Šolsko vodstvo »Cesar Franc Jožefa I. ljudske šole na Škaručni«, dne 12. junija.

— **Društvena godba ljubljanska** koncertuje jutri, v nedeljo, dopoldne ob 10.—12. ure v meščanski pivovarni A. Dekleva. Vstopnina prosta.

— **Društvena godba ljubljanska** koncertuje v ponedeljek, dne 15. zvečer pri kinematografski predstavi »The Elite Biograf« na vrtu hotela pri Maliču. Začetek ob 8. uri zvečer.

— **Odbor podpornega društva** cerkvenikov in organistov naznanja vsem članom in prijateljem tega društva, da bo letošnji občni zbor meseca julija. Sklenilo se je za enkrat, da se isti vrši v Ljubljani, žeteti je pa, da bi udje naznanili svoje mnenje po dopisnicah društvenemu odboru, ako bi jim bilo ljubše kje drugje, morda na Gorenjskem ali Dolenjskem. Odbor se bo oziral na večino in potem v kratkem naznanil čas in kraj tega zborovanja. Vabi se že danes, da nobeden član ne izostane, ker se bo važna, za vse zanimiva stvar izpremenila. Pri ti priliki boste tudi izvedeli za prave prijatelje in podpornike našega društva, ki so se že dobrohotno odzvali naši prošnji za ustanovne, oziroma podporne člane. Na veselo svidenje! — Odbor.

— **Iz Tržiča** na Gorenjskem in okolice. Večina trgovcev in trafik ter gostiln vsiljuje še vedno liberalne vžgalice, in če kdo odločno zahteva »nove vžgalice v prid obmejnemu Slovincem«, se mora zadovoljiti z obljubo, da jih prihodnjic dobi, ali z opazko, da jih nimajo. Torej to že ni po volji gotovim trgovskim osebam. Temu se ne čudimo, znano je namreč, da simpatizuje nekaj trgovin s sokoliči, ki rešujejo narod z nič boljšim delom kot s tem, da čakajo na enako misleče slovenske telovadce vsled same zavisti, da naša ideja lepše procvita, s — kolmi, meneč morda, da bo tudi »Orel« branil svoj dom s — pestjo in jajci. A naš namen je le in ostane, koristiti in braniti narod z uma svitlim mečem pred vsakim bodisi verskim ali narodnim nasprotnikom. Zahtevamo torej od slovenskih trgovcev, trafik in gostilničarjev, če so že nestrpni strankarji, ki držijo s takimi branitelji narodne ideje, kot so sokoliči, naj vsaj ne dražijo odjemalcev s takim ravnanjem. — Narodno čuteči fantje in možje tržiški in okoličanski, zahtevajte vedno odločno »nove vžgalice v korist obmejnemu Slovincem«. — Kmečki fant.

— **Za jubilejski sprevod** so poslali prispevke: Ljudska posojilnica v Ljubljani 200 K, Hranilnica mesta Kočevje 100 K, Gustav in Marija Eger v Železnikih, Viljem Treč v Ljubljani, občina Pričina pri Rudolfovem, županstvo občine Tomišeli, po 50 K; kn.-šk. svetnik Jan. Brenc v Preski nabral 45 K; županstvo občine Semič, Hranilnica in posojilnica na Česnjici pri Železnikih, županstvo Log pri Brezovici, po 30 K; županstvo občine Šmartno pri Litiji 29 K; občina Žalina na Dolenjskem 24 K; Mihael Arko, dekan v Idriji 21 K; državni in deželni poslanec Fran Demšar na Česnjici pri Železnikih, občina Dob, županstvo Št. Rupert, Josip Mayer, lekarnar v Ljubljani, Mestna hranilnica v Radovljici, občina Smlednik, županstvo občine Mengeš, Hranilnica in posojilnica v Višnji gori, po 20 K, Rajmund Doležalek, Kostanjevica, nabral 15 K; Josip Zurec, župan v Kandiji, 14 K; A. Schuller v Mirni 13 kron 10 vinarjev in županstvo občine Lokvice, Drašiči, Homec, Vremski Britof, Rosalnica, Božakovo, Šturije pri Ajdovščini, Rajmund Doležalek v Kostanjevici nabral, dr. I. Elbert, prošt v Rudolfovem, Fran Povše, drž. in dež. poslanec v Ljubljani, Janez Nagode, dekan, Hranilnica in posojilnica v Trebnjem, Peter Šterk, trgovec na Vinici, Ivan Bahovec v Ljubljani, Ljudska posojilnica v Gorenjem Logatcu, Alojzij Pehani, Josip Koželj v Knežaku, Oto Seydl, zobar v Ljubljani, skupaj po 10 K; Županstvo občine Vreme 8 K, E. Ross v Kranju 6 K, Fran Pavše, kanonik v Rudolfovem, dr. Milan Goršak v Ljubljani, Fr. Rajčević, župnik v Grahovem pri Cirknici, Golja v Metliki, Jos. Zelnik, župnik na Čemšeniku, Anton Dolinar, župnik v Lucinah, Miha Koželj, župnik v Podbrezju, Anton Müller v Stobu pri Domžalah, Artur baron Wolkenšperg v Puštal, Vaclav Filler, župnik v Dolih pri Litiji, Fran Dimnik, župnik v Begunjah pri Cirknici, Alojzij Kurent, kaplan v Trebnjem, po 5 K; Ljudevit Stiasny, c. kr. okr. šolski nadzornik v Krškem, županstvo Pijavagorica, Gabriel Thaler, posestnik v Železnikih, Fr. Orožen, c. kr. profesor v Ljubljani, po 4 K, Alojzij Sušnik, trgovec, Ivan Sušnik, gostilničar, Anton Foerster, prof. v Ljubljani, Adolf Knol, župnik v Kolovratu, Alb. Pravst, kaplan, Vreme, Ignacij Zaplotnik, mestni kaplan v

Rudolfovem, po 3 K; Neimenovana v Ljubljani, Fr. Thuma, c. kr. okr. šolski nadzornik v Postojni, Anton Justin, Lucine, G. Guttman, Ljubljana, Anton Uršič, Ivan Premru, Ivan Kopatin v Št. Vidu pri Vipavi, Janez Mikš, župnik na Trsteniku, Jurij Karlin, župnik v Sorici, po 3 K, Ivan A. Kuralt, Ljubljana, 1 K 50 h, Mima Zima, Franc Janša, Ivanka Janša na Dovjem po 1 K.

— **Vzor učitelji.** O umrlem vpokojenem učitelju Francu Praprotniku se poroča: Rajni je bil brat pokojnega vodje ljudske šole, slovenskega pisatelja in pesnika A. Praprotnika. Pogreb se je vršil v Škof. Loki včeraj. Rajni je služboval veliko let v svojem rojstnem kraju v Podbrezjah, na Ježici pri Ljubljani, in nazadnje veliko let v Preski pri Medvodah. Bil je izvrsten učitelj v šoli, priazen z ljudmi. Kjer je služboval, so ga ljudje ljubili, ker je bil krščanski učitelj in lep zgled mladini. K pogrebu je prišlo mnogo ljudi iz fara, kjer je služboval in kjer ga imajo še stari in mladi v spominu. Dal Bog da bi mel veliko posnemalcev! Bog mu obilo povrne!

— **Vozne ugodnosti** za prostovoljne rešilne oddelke na progah c. kr. avstr. državnih železnic. C. kr. železniško ministrstvo je z odlokom z dne 24. aprila 1908, št. 6.149/16, na korist javne zdravstvene oskrbe, veljavno s 1. majem t. l., izdalo sledeče provizorične naredbe, katerih izvršitev bo sledila s prihodnjim dodatkom k lokalnemu osebnemu ceniku del II. Člani društev, kateri se praviloma v izvaji proste dobrodelnosti javni zdravstveni oskrbi posvetijo (prostovoljni rešilni oddelki, sanitetni oddelki rdečega križa, prostovoljne požarne brambe in enaki) se pri pomoči v nevarnostih na razdalje do 50 kilometrov na podlagi po predpisnem vzorcu izgotovljenih, z društvenim pečatom opremljenih in od tačasnega društvenega predsednika ali njegovega namestnika podpisanih izkaznic v II. in III. voznom razredu osebnih vlakov prevažajo za polovično ceno, v brzovlakih izventega proti tarifarni dokladi. Ako se nanaša pomoč na železniško nevarnost, tedaj je prevoz tja in nazaj na razdalje do 50 km brezplačen. Te izkaznice, ki so po § 12., al. 3. lit. c) postavbe od 19. julija 1902, d. z. l. št. 153, kolkovine proste, prepuščajo c. kr. ravnateljstva državnih železnic društvom brezplačno.

— **Ameriški trgovci v Rusiji.** Iz New Yorka se je odpeljalo 200 ameriških veletržcev na Rusko, da proučijo stanje ruske trgovine in sklenejo z Rusijo trgovske zveze. Trgovci se vrnejo domov skozi Sibirijo, Kitaj in Japan.

— **K potopu švedske jadrnice »Swan-hild«.** Kakor smo poročali, je parnik Austro-Americane »Sofie Hohenberg« na svoji zadnji vožnji iz Amerike rešila dva mornarja potopljene barke »Swan-hild«. O ostalih trinajstih se je mislilo, da so utonili. Sedaj pa naznanja lastnik ponesrečene ladje, da so vsi ostali mornarji s kapitanom vred, po težkih bojih z valovi, prišli pri Montevideo na kopno.

— **Srbski cerkveni kongres** bo sklican 18. t. m. Kraljev komisar na njem bo grof Teodor Batthyanyi.

— **Cirkvenica madžarska!** Neki budimpeštanski list imenuje Cirkvenico »edino ogrsko morsko kopališče.« To je že višek nesramnosti! Omeniti treba, da sta najemnik in ravnatelj kopališča Madžarja.

— **Toča in vihar.** Dne 8. t. m. je toča uničila vse nasade, zlasti vinograde, v Brusju na otoku Hvaru. Ljudstvo je obupano. V Spljetu in okolici pa je istega dne strašen vihar napravil mnogo škode.

— **Hrvatska umetnica v tujini.** Dragica Hauptfeld je dokončala študije na dunajskem konservatoriju ter nastopi v kratkem angažman na dunajski ljudski operi.

— **Hitra pošta.** Nekdo je poslal iz Krškega dopisnico prijatelju v Zagreb. Dobil jo je čez tri cele dni!

— **Fotografije udeležencev mekinjske slavnosti** (18×24) je izgotovil kamniški fotograf Aparnik. Slike so jako lepo izdelane. Dobe se pri tem fotografu po 1 K 60 v. Razstavljena je fotografija v oknu našega upravnštva.

— **Šolska vest.** Dne 11. t. m. se je vršil komisionelni šolski ogled v Mekinjah. Sklenilo se je, da se takoj v jeseni tekočega leta otvori nova enorazredna šola za mekinjski okoliš. Novo poslopje bo dozidano leta 1910.

— **Zahteve državnih slug.** 4. t. m. je zborovala ljubljanska podružnica I. avstrijskega društva drž. slug po 2. v društvenih prostorih na Sv. Jakoba trgu št. 7, ter sklenila, da se nemudoma pošlje deputacija k tukajšnjim državnim poslancom s sledečimi zahtevami: »Z zaupanjem priporočamo Vam v zaščito v državnem zboru naslednje naše peticije: 1. Uvedba časnega avanzma liki uradnikom, ker je po sedanjih razmerah skoro nemogoče doseči več kot III. službeni razred; 2. regulacija pokojnine za vdove. Povišanje mi-

nimalnega zneska od 400 K na 600 kron; 3. uvedba 35-letnega službovanja za vse kategorije slug; uvedba osemurnega dela na dan in odškodovanje čezurnega delovanja, posebno nočne službe jetniških paznikov; 4. določitev provizorija slug vseh kategorij na eno leto in potem definitivno; 5. uvedba službene pragmatike, kakor je že po vseh državah Evrope v uporabi, da se odstranijo samovoljna pretiranja posameznih predstojnikov; 6. preosnova disciplinarnega postopanja, ki odstrani dosedanje razmere, pa katerih je izročena sluga popolnoma na milost in nemilost predstojniku, odprava sramotilne zaporne kazni pri jetniških paznikih; 7. odstranitev skrivne kvalifikacije, po kateri je nedopusten uslužbencu vpogled v isto in mu je odvzeto sredstvo, proti isti upravičeno ugovarjati; 8. uvrstitev cestarjev v IV. službeni razred slug in predrugačenje naslova v cestne paznike; 9. uvrstitev sodnih dostavljavcev v kategorijo pomožnih slug; 10. štirinajstdnevni letni dopust za slugo pri vseh cesarskih oblastnih; 11. takojšnja odprava bolniškega zavarovanja provizoričnih uslužbencev in mesto istega cela plača za polletno bolezensko dobo.

— **Iz Sv. Križa pri Litiji.** II. izkaz milih darov za pogorelec v Tihaboju: Prečastiti župni uradi: Mirna 92 K 84 vin., Duplje 20 K, Čatež pod Zaplalom 80 K, Polšnik 40 K. Slavno upravnštvo »Slovenca« 30 K. Prečastiti gg.: Lovrenc Krištofič, Hrastje, 10 K, Mihael Saje, Štanga, 16 K 40 v, Bartol Baltaz, Spod. Bernik, 20 K. Bog povrne stotero vsem dobrotnikom!

— **»Zlata Doba«** se je nekoliko zakasnila. Papirnata po krivdi uredništva, prava po brezbriznosti občinstva. Zana prejš se bosta oba požurila?

— **Zlata doba.** Na Kranjskem je šele srebrna. Vsako sekundo vržemo eno krono za nepotrebnost stvari: za alkohol in tobak. To je v enem letu 32.000.000 kron!

— **Dete padlo s tretjega nadstropja.** Velika nesreča je doletela včeraj družino Colenz, stanujočo v ulici Salice št. 2, III., v Trstu. Družina, obstoječa iz očeta Frana, tehtničarja na javnih skladiščih, matere Beatrice, babice, in njunih otrok. Izmed teh je 12letna Amalija držala včeraj v naročju malo sestrico, 18mesečno Elviro, in stala z njo naslonjena na okno, ki gleda na dvorišče. Kar naenkrat ji je dete zdrknilo izpod rok in telebnilo na dvorišče. Na obupen krik Amalije sta pritekla roditelja, ki sta se takoj z obupom zavedla neizmerne nesreče, ki ju je doletela. Kakor blazna od žalosti sta letela dol po stopnicah na dvorišče, kjer sta našla dete v luži krvi. Takoj so prišli na lice mesta strežniki bolnišnice z nosili in tudi zdravnik rešilne postaje. V bolnišnici so zdravniki konstatirali, da je detetu zdrobljen zatilnik in da ni več nikake pomoči. In zares, že opoldne je revica izdihnila dušo. Njena sestra Amalija, ki je bila nehote kriva na tej nezgodi, je med tem zbežala z doma k teti, ki stanuje v ulici S. Vito; z nepopisnim obupom in krčevitim jokom je poročala o grozni nesreči. Stariši so prišli po njo.

— **Sveta birma v Pulju.** Prošlihin binkoštnih praznikov je bilo v Pulju birmanih 745 otrok.

— **Petdesetletnica doktorstva** je dne 10. t. m. obhajal slavni češki pravoslovec Anton Randa, ustanovitelj nove raziskovalne metode, znan daleč čez meje Avstrije. Njegove zasluge na polju avstrijskega zasebnega prava in starega češkega prava so neveljavne. Kot vseučiliški profesor deluje od leta 1860.

— **Ureditev plač deželnih uradnikov v Bosni in Hercegovini.** Vlada je odobrila ureditev plač bosansko-hercegovskim deželnim uradnikom po vzgledu avstrijskih plač. Novi red stopi v veljavo s 1. julijem t. l. Deželna vlada se je za to brzojavno zahvalila finančnemu ministru pl. Burianu.

— **Izginila sta v Pulju 70 let stara** Parentin in Jakob Poropat. Poslednji je vdovec in je zapustil dva majhna otroka.

— **Obrotno sodišče v Trstu** je začelo poslovati dne 9. t. m.

— **Novo parobrodno društvo v Spljetu** se je nedavno osnovalo pod imenom »Hrvatska plovdba«. Izdanih je 2000 delnic po 200 kron, katerih polovica je že pokrita. Društvo si nabavi dva parnika, ki bostačasno vozila iz Trsta in z Reke v Metković.

— **Tat zasačen.** Nedavno je bilo na parniku »Jason« med vožnjo iz Lošinja v Zader ukradenih 3700 kron. Kapitan je moral ta znesek plačati iz svojega. Nekaj časa potem so opazili ljudje na otoku Ugljen, da neki Mate Sforcina, znan kot revež, zida hišo in živi razkošno. Opozorili so orožništvo, ki je izvedlo hišno preiskavo ter našlo še 1200 kron. Dokazalo se je, da je ukradel denar na parniku. Sforcino so prepeljali v Trst, kjer bo sojen.

— **Predavanje v Buzetu.** V nedeljo, 14. t. m., bosta v »Narodnem domu« v Buzetu predavala prof. Novljan iz Pazina in župnik Budin iz Socerge »o našem največjem sovražniku«.

— **Narodna čitalnica v Novem mestu** vabi k izrednemu občnemu zboru, ki bo dne 16. junija 1908, ob 8. uri zvečer v prostorih »Narodne čitalnice« v Novem mestu s sledečim sporedom: 1. Predlog, zadevajoč razveljavo sklepa izrednega obč. zbora z dne 21. maja 1908. — 2. Sprememba § 10. društvenih pravil. — 3. Sprememba § 12. društvenih pravil.

— **Samoumor srbskega stotnika.** V Belgradu se je dne 10. t. m. ustrelil stotnik kraljeve osebne straže, Milojevič, ker je vojni minister odklonil njegovo »Zgodovino srbske armade«.

— **Ustanovo 12.000 kron** je zapustil dne 28. maja t. l. v Zala Mihályfa umrli višji štabni zdravnik za mladeniče sorodnike, rojene v Lipi v Istri, oziroma, če bi takih ne bilo, za dijake, rojene v Lipi sploh.

— **Polkovna slavnost v Trstu.** Pod pokroviteljstvom gospoda c. in kr. polkovnika grofa Sturgleha nahajajoči se odbor izvolil si je načelnikom za proslavo 25-letnice obstanka domačega pešpolka št. 97 »Baron Waldstätten«, gospoda Alojzija Wetzlerja. — Prihodnja odborova seja, h kateri se vsak nekdanji ud tega polka vabi, se ima vršiti danes ob 7. uri zvečer na sedežu tega odbora, v ulici Gelsi v Trstu št. 12, I. nadstropje.

— **Z drvarji zmerja »Učiteljski Tovariš«** urednike in dopisnike »Slovenca«. Ali učiteljev res ni sram glasila svojih »izobražencev«?

— **Na urednike »Slovenca«** je hud »Korošec«, katerega plačujejo ljubljanski liberalci in za katerega bodo plačali silni deficit. Hud je zato, ker so iz Ljubljane prišli na mladeniški shod v Šmihelu. Sam pravi ta brezpomembni listič, da je bilo »lepo preteklo nedeljo in mnogo ljudstva na gori sv. Katarine.« Potem se pa neusmiljeno krega na »klerikalce iz Ljubljane«. Pa je vendar bilo lepo! Vrag razumi tega »Korošca«, ki ga Korošci itak ne bero.

— **Iz Križev pri Tržicu.** V prijetno dolžnost si štejemo se vsem zahvaliti, ki so pripomogli, da se je slavnost ustanovitve telovadnega odseka našega »Katoliškega slovenskega izobraževalnega društva« tako sijajno izvršila. Najprvo se zahvaljujemo br. Podlesniku iz Ljubljane, ker je prihitel med nas in imel navdušujoč govor, nadalje g. deželnemu poslancu Zabretu, potem bratom telovadcem iz Tržiča, ki so prihiteli med nas v krasnih svojih uniformah, bratu zastopniku škofjeloškega telovadnega odseka, ki je tako daleč prihitel med nas, slovenskemu pevskeemu zboru tržiškemu, potem domačemu cerkvenemu pevskemu zboru, ki sta nas zabavala z lepim petjem, bratu kaplanu Prijatlju, ki je prihitel med nas, gospodu župniku Porenti, ker nas je počastil s svojo navzočnostjo ter s tem pokazal, da odobrava našo organizacijo, slednjič tudi slavnemu občinstvu, ki se je v obilnem številu odzvalo našemu vabilu. Vsem skupaj kličemo krepki telovadski »Na zdar!« — Br. Franc Perko, načelnik. — Br. Jožef Perne, tajnik.

— **Promet v tržiški luki** postaja vsako leto bolj živahen. Leta 1985. je iznašal promet 8.133.697 kvintalov. Leta 1900. je narasel na 11.232.746 kvintalov; l. 1906. na 14.043.069 in leta 1907. na 17.292.848 kvintalov.

— **O dojenčku v cerkvi Sv. Antona novega.** Niso še iztaknili matere ali roditeljev dojenčka, ki so ga našli predvčerajšnjim v cerkvi Sv. Antona novega v Trstu. Nihče ni mogel kaj sporočiti o njih. Pobič je čil in zdrav in uživa v bolnišnici vse dobrote. Včeraj so prišle nič manj kot štiri ženske iz ljudstva (zlato srce navadnega ljudstva!) in prosile, da se jim izroči lepi fantiček v stalno oskrbo. A morala se je odkloniti ta ljudomila ponudba, dokler dotične oblasti ne ukrenejo tozadevno.

— **Truplo človeka na valovih.** Včeraj okolu ene popoldne sta dva čolnarja, ki sta veslala v vodovju svetilnika v Trstu, zagledala pri novem pomolu št. 5 truplo človeka, ki je plavalo na valovih. Takoj sta opozorila čuvaja postaje državne železnice. S kolodvora se je telefoniralo na pomorsko vlado. Prišli so piloti in potegnili truplo na kopno. Mrlič je bil oblečen po delavski z rožnato marogasto srjaco in usnatjimi-pletinami čevlji in kazal starost 50 let. Zdravnik pomorske vlade, dr. Cosulich, je konstatiral, da se je truplo nahajalo v vodi že več dni. Pri njem so našli le žepno ruto in par vinarjev. Njegovi žepi so bili polni kamenja, iz česar bi se dalo sklepati, da gre za samoumor. Po prihodu sodne komisije je bilo truplo neznanca fotografirano in potem prenešeno v mrtvaško kapelo pri Sv. Justu.

— **Drug vtopljenec, najden na morju pri Sv. Andreju!** Včeraj zvečer — bilo je okoli 7. ure — je remorker podjetja Facanoni, »Jupiter, iz Trsta plul po miljskem zatoku; ko se je približal novemu nabrežju, so mornarji zapazili v morju blizu kraja, kjer je stala stara postaja, neko črno maso, ki je plavala na valovih. Pristali so s parnikom in se prepričali, da je ona masa bilo truplo moža okoli štiridesetih let. Stopivši na kopno, so šli naznanit stvar na ekspozituro policije na kolodvoru državne železnice in od tod se je tudi obvestilo pilote. Med tem se je policijski oficijal Pasqualis podal na lice mesta; na njegov ukaz so truplo potegnili na kopno. — Mrlič je imel na sebi črno obleko; v žepu so našli delavsko knjigo, naslovljeno na ime: Henrik Bizjak, knjigovez, rojen v Trstu leta 1873. — Ne vé se, ali tu gre za nezgodo ali za samoumor. Po oblastvenem pregledu so truplo prenesli v mrtvašnico pri Sv. Justu.

— **Tatovi — preplašeni.** Hčerka gosp. Amadeja Girometta, stanujočega v ulici Bosco št. 3, v Trstu, se je predsinočnim vrnila domov ob 11¼. Stopivši v stanovanje je zaslišala nenavaden ropot, ki je donel iz neke sobe njihovega stanovanja. Sumeč kaj za tem, je poklicala očeta; v tem trenutku pa sta dva moža smuknila ven iz sobe, dohitela vrata, ki peljejo na stopnišče, jo popihnila na vrat na nos dol po stopnicah, stopila na rob nekega okna, skočila preko nizkega zida na prosto in jo odkurila urnih krač. Ostal pa je v stanovanju tretji tič, ki je stopil ven iz sobe na hodnik in se opravičeval pri gospodu Girometta, češ, da je bil od onih dveh, koja da ne pozna, povabljen na podjetje in da ni vedel, da se gre za nekaj nedovoljenega. (!) — Girometta pa je poslal po redarja, ki so vzeli onega v svojo shrambo in ga odvedli v zapor. Uradniku na policiji je povedal, da se imenuje Michael Petrič, stanujoč v ulici Rigutti št. 8, in ponovil mu isto storijo, kakor Girometti. Pri njem niso našli nikake stvari, ki bi bila last g. Giromette; ker pa je ta naznanil, da mu je zmanjkala zlata verižica, nadalje svilen ruta in še nekoliko perila, in ker je koncem koncev bila prisotnost Petričeva v Giromettovem stanovanju — precej čudna, so ga pridržali v zaporu.

— **Razglas c. kr. trgovskega ministrstva,** tičoč se ustanovljanja in obratovanja iskrobrzojavnih postaj na ladjah (krovne postaje). Brzojavna uprava vidi potrebo, opozarjati na dejstvo, da je ustanovljanje in obratovanje iskrobrzojavnih postaj v Avstriji v smislu odloka Najvišjega kabineta z dne 16. januarja 1847 (dekret dvorne pisarne z dne 25. januarja 1847, št. 2581) in § 1. naredbe c. kr. trg. ministrstva z dne 28. aprila 1905, drž. zak. št. 72, odvisen od državnega dovoljenja. Za podelitev sličnega dovoljenja naj se zaprosi c. kr. trgovsko ministrstvo potom kolkovane in primerno opremljene vloge. Glede iskrobrzojavnih postaj, ki se imajo ustanoviti na pomorsko brodarstvo opravlajočih ladjah (krovne postaje) se posebno opazja: Omenjenim postajam se nalaga v smislu dogovorov leta 1906, v Berlinu sklenjene in s 1. julijem 1908 veljavo zaobede mednarodne pogodbe o iskrobrzojavu dolžnost, iskrobrzojave z drugimi obrežnimi in krovnimi postajami vzajemno izmenjavati, in to brez ozira na po njih uporabljen sestav. Glasom člana VI. izvrševalnih predpisov k omenjeni pogodbi odgovarjati mora vsaka krovna postaja naslednjim pogojem: a) uporabljeni sestav mora biti sintoničen; b) odpravna in prejemna hitrost pod navadnimi razmerami ne sme biti manjša od 12 besed po 5 črk v vsaki minuti; c) na iskrobrzojavni stroj učinkujoča snaga pod normalnimi razmerami ne sme presegati 1 kilovata. Večjo jakost se sme uporabljati le tedaj, ako je ladja, ki menjava poročila, od bližnje obrežne postaje nad 300 km oddaljena, ali ako je prenos radi zaprek mogoč le potom povišanja jakosti. Ostala podrobna določila o obratu in računopolaganju krovnih postaj uravnavala se bodo s posebnimi navodili. Dogovori glede varovanja tajnosti naprav in njihovih podrobnosti nasproti oblastvenim organom so nedopustni. Imejitelji krovnih postaj so nopolni, nuditi organom c. in kr. bojne mornarice na zahtevo prilike, da se z obratovanjem postajnih strojev izvezbajo ter da jih v slučaju vojne c. in kr. bojna mornarica more prevzeti in obratovati. Na avstrijskih ladjah se sme nastaviti kot iskrotelegrafiste izključno le avstrijske podanike, kateri morajo s po avstrijski držav. brzojavni upravi izdanimi spričevali dokazati, da so tozadevno posebno izkušnjo povoljno prestali. Natančnejša določila o tej skušnji je mogoče poizvedeti na c. kr. pomorski oblasti v Trstu, na c. kr. poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Trstu in na pristaniščnih kapitanatih. — Od c.

kr. poštne in brzojavnega ravnateljstva v Trstu, junija 1908.

— **Katoliško slovensko izobraževalno in podporno društvo v Mengšu** uljudno vabi k proslavi lurskega jubileja, katero priredi v nedeljo, dne 14. junija 1908, v prostorih »Društvenega doma« v Mengšu. Začetek ob 3. uri popoldne.

— **V Studnem** se je poročil g. Jožef Weber, trgovčev sin, z Marijo Kobal. Želimno mnogo sreče poročencema! — Zagonski fantje so darovali za našo novo kapelo 10 K, kar so dobili za nevesto. Mesto da bi bili zapili, so denar raje tako obrnili, kar zasluži gotovo pohvalo, tem bolj, ker so celo iz sosednje fare. Fantje, to je lepo in kaže vaše dobro srce, kar ne bo gotovo ostalo brez plačila.

— **Umrla je v Kamniku** v petek, dne 12. t. m., popoldne ob 5. uri gospa Marija Albrecht, rojena Hafner, ključavničarskega mojstra vdova in posestnica.

— **Poročil se** bo 18. t. m. c. kr. inženir kranjske deželne vlade K. Pick z gospodično G. Mautner iz Trutnova na Češkem.

Znanost in umetnost.

* **Anton Hribarjeve »Popevčice milemu narodu«.** Na razpolago je samo še 11. zvezek teh poezij v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani in sicer po nižani ceni: broširan izvod 1 K 30 vin., eleg. v celo platno vezano 1 K 80 vin. (mesto 3 K.) Knjižico je pesnik podaril knezoškofijskim zavodom in se bo torej ves dohodek porabil za to občno koristno napravo.

* **Jahrbuch der Zeit- und Kulturgeschichte 1907.** (Dr. Schnürer. Freiburg, 1908.) Znamenita knjiga, v čast katoliškemu tisku! V njej je podano vse, kar se je leta 1907. na znanstvenem, kulturnem, političnem, socialnem, gospodarskem in leposlovnem polju važnega storilo. Vsa kulturna zgodovina najnovejše dobe stopa tu pred našimi očmi, osvetljena od dobrih poznavavcev, zgodovinarjev, sociologov in teologov. Rezultat je ta, da krščansko svetovno naziranje v boju nazorov stoji v prvih vrstah in uspešno tekmuje z vsemi drugimi. Upravičeno kliče znani R. Kralik v uvodu te krasne knjige: »Spodobí se, da katoličani, vitezi duha, ne zaostajamo za junaki tehniškega napredka in z odločnostjo udeležujemo večne ideje z nebes, da ustvarimo za naše stoletje bolj popolno kulturo kot so jo prejšnje. Znamenja so ugodna za nas. Katoliški izobraženec »Letopisa« ne bo mogel pogrešati, ako hoče biti točno informiran o posvetnih težnjah naše dobe. — Stane 9 K.

* **Der Kosmos.** Sein Ursprung und seine Entwicklung. Dr. Konstantin Guterlet (1908). Marljivi bogoslovec Guterlet nam zopet podaja globokozamišljeno delo. V 1. poglavju opisuje postanek svetovja. Svetovje ni samoizsebe, to je neizpodbojni zaključek temeljitih raziskavanj. V 2. poglavju dokazuje časovno omejenost svetovja, v 3. pa različne podmene o njega postanku. 4. poglavje se bavi z življenjem in njega pojavi, 5. poglavje raziskuje upravičenost razvojne podmene, v 6. se posebič bavi z rastlinskimi, v 7. z živalskim življenjem. Vse stvarstvo kaže na vserrazumnega početnika. — Stane 12 K.

* **Herz-Jesu-Ehrenpreis.** (Hattler S. J.) Lepa nabožna knjiga, ki razlaga litanije v čast presv. Srcu Jezusovemu. Pripravna je za pridige, nagovore, ekshorte itd. Ima tudi mnogo molitev. — Stane 3 K 60 vin.

* **Die Erneuerung des Priesters in Christus.** (Domkapitular Dr. Ludwigs, 1908.) Za duhovnike prepotrebno delo. Na podlagi sv. pisma, izporočila, obredov sv. cerkve in asetičnega slovstva opisuje pomen posameznih duhovniških posvečenj in daje navodila, kako posebne milosti, ki so z njimi združene, gojiti, povečati in vzbuditi. — Stane 1 K 44 vin.

* **Das heiligste Herz Jesu und die Männer.** (Dr. J. Beck, Profesor an der Universität Freiburg, 1908.) To je knjiga, kakor nalašč za naš čas. Učenjak, ki jo je spisal, pozna dobro moderno dobo in njene nevarnosti. Vzbuja moške k značajnosti, delavnosti in energiji. Kaže jim, kako je potrebna milost, da se okrepi v boju proti strastem in zunanjim sovražnikom. Od požrtvovalnega Srca Jezusovega naj se uče požrtvovalnosti! Možje, sezite po krasnem delu! — Stane 78 vin.

* **Gesammelte kleinere Schriften vom Moritz Meschler S. S.** (1908.) Kdo ne pozna P. Meschlerja, enega najboljših asetičnih pisateljev, kar jih zdaj imamo? Njegovo »Življenje Jezusovo« je prava biserknjiga. Pričujoče delo je nekako izpopolnilo »Življenja Jezusovega«, ki ima tudi med slovensko duhovščino toliko prijateljev. Poglavja pričujoče knjige so sledeča: 1. Asceza božjega Zveličarja. 2. Pe-

dagogika božjega Zveličarja. 3. Zveličar v občejanju z ljudmi. 4. Govorniška in učeniška modrost Gospodova. Tudi ta knjiga naj se daleč okrog razširi med Slovenci! — Stane 1 K 68 vin.

* **Winke, Themen und Skizzen für Herz-Jesu-Predigten.** (Franz Hattler S. J.) Za pridigarja velike važnosti. — Cena 1 K 80 vin.

Kellner, Dr. th. Heinrich K. A. Jesus von Nazareth und seine Apostel im Rahmen der Zeitgeschichte. Br. K 5-40.

Temeljito zgodovinsko delo znanega bonskega vseučilišnega profesorja. Glede na zgodovino rimskega cesarstva zlasti na Jutrovem zelo pomenljivo in zanimivo. Za eksegeta velike vrednosti — zelo obširno (454 str.) — zelo natančna navedba virov — kritično. Kulturnozgodovinski podatki glede na Rimce in Jude so znanstveno popolni. Tudi slog je lep in živahen.

Telch, Dr. Carolo. Introductio generalis in scripturam sacram. Br. K 6-60.

Knjiga za strokovnjaka-eksegeta in za bogoslovce. Dobro je ovržen zlasti racionalizem.

Stock, Pater Norbert O. C. Dogmatische Marienpredigten. Herausgegeben von Villanova Gerster P. Thomas. Br. K 1-20.

Lepa in pripravna zbirka Marijinih pridig. Tvarina se obravnava na temelju dogmatskih resnic.

Rechenauer, P. Cornelius M. Die kirchliche Reform des Kommunionempfangs durch das Dekret der Konzilskongregation vom 20. Dezember 1905 und dessen Ergänzungen. Br. K 1-08.

Ta knjižica je za dušne pastirje izpopvednike neobhodno potrebna. Razlaga namreč določbe koncilске kongregacije od leta 1905. glede na sprejem sv. obhajila in njega pogostnost.

Vse te knjige se dobijo in naročajo v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Ljubljanske novice.

Ij **Društvo zdravnikov na Kranjskem.** Prihodnje redno mesečno zborovanje se vrši v soboto, dne 20. junija 1908 ob 5. uri zvečer v šolski sobi porodniškega oddelka deželne bolnice.

Ij **Prijazen ptiček se je zaletel.** Dobi se pri hišni gospodinj v »Florijanskih ulicah št. 21.«

Ij **Liberalne narodne dame** iz splošnega ženskega društva so, kakor že davno znano, cvet intelligence. Zadnjič so šle poslušat predavanje nekega, njim po inteligenci sorodnega desetega brata, ki je v »Mestnem Domu« ugibal, zakaj se take intelligence, kot so ljubljanske liberalne dame in on, odtujujejo cerkvi. Najbolj dehteče rožice iz tega »predavanja« so sledeče: »Inteligencia se odteguje ravno tako protestantski in pravoslavni, kakor katoliški cerkvi« »Prvi kristjani niso imeli nikakih škofov, nadškofov, patriarhov ali celo kakega nezmotljivega papeža« . . . »Srednjeveška cerkev je ustvarila versko - militaristični svetovni nazor« . . . »Alfonz Liguori je podal probalizem (!)« . . . »L. 1215 je lateranski cerkveni zbor proglasil spoved za sakrament« . . . »Usmrtiti drugoverca, ni umor, uči Alfonz liguorski« itd. itd. Vse pa presega sledeči stavek: »Na cerkvenem zboru v Maconi (!) se je le z enim glasom večine proglasilo, da ima ženska duša« . . . »Inteligencia, ki se je odtegnila ravnotako protestantski in pravoslavni, kakor tudi katoliški cerkvi, zdaj očitno počiva na ljubljanskih narodnopravnih damah in na Lenartu iz dražgoških hribov, ter jih bogato oploduje, kakor se da sklepati iz koncila v »Maconi« in Alfonzovega »probalizma«. Liberalne dame so res reve, ker morajo inteligenco, kolikor jo sploh rabijo, črpati iz take luže. Celo dekleta, ki mavto nosijo, so dandanes na boljšem glede na provenijenco svoje intelligence. Obžalujemo in se zabavamo.

Ij **Prijet tat.** Orožništvo je aretovalo leta 1887 v Lipljah rojenega in v Planino v logaškem okraju pristojnega vlačugarja Franceta Poženela, kateri je dlje časa operiral po postojinski in logaški okolici. Poženel ima na vesti vlom v restavracijo na postojinskem kolodvoru, kar je že priznal, dolže ga pa tudi še drugih tatvin. Zasačen je bil v Planini pri kraji in so ga izročili sodišču.

Ij **Velik vlom v Curihu.** V Curihu so minoli mesec vlomili neznani tatovi v trgovino zlatarja Billianija in pokradli za 70.000 K zlatnine. Za izsleditev je razpisano 3000 frankov.

Ij **Izgubljene in najdene reči.** Neke gospodična je izgubila žensko tula-uro z dolgo verižico, vredno 22 K. — Zasebnik g. Pavel Medič je našel kolesarsko napihačo in posodico za olje.

Ij **Vojaško veteransko društvo v Ljubljani** priredi, kakor je bilo že poročano, v proslavo 60letnega vladanja Njega Veli-

čanstva v nedeljo, dne 5. julija t. l., zjutraj ob 8. uri sveto mašo v cerkvi sv. Jakoba, po maši zajtrkovalni koncert v »Narodnem domu« ter popoldansko veselico na Koslerjevem vrtu. Na to slavnost se opozarja vsa zunanja bratska veteranska društva. Obširnejši spored priobčimo v kratkem.

Ij **Sv. maša** pri slavnosti »Pogrebne- nega društva Marijine bratovščine« ne bo kakor smo predvčeršnjim pomotoma poročali, ob pol 8., temveč ob 8. zjutraj v cerkvi sv. Jakoba.

Ij **Glas izmed občinstva.** Škofje ulice so med ljubljanskimi ulicami prava znamenitost. Če po zimi sneži, leži ondi snega na kupe kot v Karpatih; če se taja sneg ali dušuje, si v nevarnosti, da utoneš; če je suša, pa ped na debelo prah, ki se komaj dvakrat v letu malo poškrpi. Nova znamenitost pa je kaljenje nočnega miru. V tem se zlasti odlikujejo med drugimi nezreli mladiči, ki bi morali imeti skrb le za učenje. Poizvedeli smo, da so med njimi gojenci tukajšnjega vseučilišča, ki jim bo nekoč izročena odgoja mladine. Zahtevamo v prvi vrsti od onih, ki so jim izročeni v nadzorstvo, da to strogo izvršujejo, dalje pa tudi od ravnateljstva, da jih priuči disciplinarnega reda. Na vsak način pa mora biti mir po noči, ne pa njega kaljenje z glasnim kričanjem od pozne ure zaradi nezrelih punčar.

GLAS IZ KROGA ODVETNIŠKIH IN NOTARSKIH URADNIKOV.

Zakonski predlog glede na službeno razmerje trgovskih uslužbencev in drugih zasebnih uradnikov v poslanski zbornici še zdaj ni prišel na vrsto; v zadnjem času je ta zadeva zopet skoro popolnoma zaspala. Verjeli smo doslej dohajajočim vestem in upali, da reši to predlogo državni zbor še pred koncem maja, a varali smo se; še vedno jo ima narodno-gospodarski pododsek v pretresu in predno preide vso svojo zakonito pot, gotovo še preteče več mesecev, posebno ker zahteva proračunska razprava toliko časa.

Kako navdušenje je vladalo v naših vrstah, ko smo izvedeli, da je dne 25. sušca t. l. sklenil narodno-gospodarski pododsek tudi sprejem odvetniških in notarskih uradnikov v navedeno zakonsko predlogo, hvaležni smo bili in smo onim ljudskim zastopnikom, ki so našemu stanu priborili prvo upoštevanje, in njih nazorom se tudi — upajmo — ne bodo protivile ostale zakonodajne instance. Vest o sprejetju združena z govoricami, da pride zakonska predloga še do junija v zbornico, nas je navdajala z veselimi nadami, da morda že letos postanemo deležni po predlogi nameravanega dopusta. A veselje je bilo prezgodnje, ker v sedanjem stanju nam je težko pričakovati, da postane predloga še tekom letošnjega leta zakon.

Bliža se čas letoviške dobe, pred durmi je doba dopustov za državne in mestne uradnike, in dijaki že štejejo ure, ki jih še ločijo od počitnic. Vse se veseli zaželjenega in zaslužnega počitka; zavest, da se kmalu odpočijejo od celoletnega, duhomornega dela, jim množi njihove moči, da se tudi v teh toplih dneh ne udajo malodušju in da jim je še mogoče vršiti z vso vnmemo svoje dolžnosti. Izjemo dela le naš stan, na katerega deprimujoče učinkuje zavest, da se ne ravna ž njim kakor z drugimi enakovrstnimi uslužbenci, in ta zavest vzbuja v posamezniku mržnjo do stanu in gnjev do šefa, ki svojega uslužbenca ne smatra za ničesar drugega, nego za orodje, ki si ž njim množi svoje blagostanje. Nevarno je vzbujati i taka čustva v sedanji dobi socialnega prebujenja, zato pa kličemo tem potom svojim šefom: Dajte nam dopust! Vi sami veste, kake zahteve stavite do vsakega posameznika od nas; vi sami veste, da ni več onega mirnega dela, kot so ga imeli nekdaj naši predniki, da se je vselila v naše pisarne pretirana naglica, ki dela vas in nas nerвозne, in da nujno potrebujemo daljšega počitka, da ne izrabimo svojih moči predčasno in ne opešamo v razmeroma mladih letih. Vi sami veste, kako vam koristi doba vašega dopusta, da bi brez dopusta ne mogli mnogo let delati, a opozarjamo vas obenem še na veliko razliko med vašim delom in našim, ker vi delate, kadar hočete, mi pa delamo, kadar drugi hočejo; vi veste, zakaj delate, nam pa je nemogoče odgovoriti na to vprašanje.

Že v preteklih vročih dneh, ko se je dvigal toplomer nad 30 stopinj, si je želel vsak, ki je zaposlen med pisarniškimi zidovi, v prosto naravo, ven v hladen gozd, katerega streho prodirajo le redki solnčni žarki, in že komaj je pričakoval nedelje, ko mu ne bode treba v urad in bode svobodno vsaj en dan vžival sveži gozdni zrak. Vendar ta kratek odpočitek ne zadostja, da bi si nabrali potrebnih novih moči, da bi okrepili zadostno svoje izmozgane duševne sile, vsled česar je čim-

dalje tem akutnejše vprašanje po daljšem odpočitku, da, smelo lahko trdimo, da je to vprašanje postalo važna socialnopolitična in higijenična zahteva, ker vedno intenzivnejše izrabljanje delavskih moči, katero se še poveča vsled razburjenosti mestnih sanitarnih razmer itd., in vsled tega vedno hitrejšo propast naših duševnih sil je mogoče paralizirati le s tem, da večkrat izpremenimo svoje vsakdanje razmere z dopustom. To je izprevidela država, ki že davno daje dopust vsem svojim uradnikom in uslužbencem brez ozira na kakovost njihove zaposlenosti, uvideli so to potrebo tudi zavodi, korporacije in večja podjetja, da, na Saksenskem dobe celo delavci pri državni železnici tri-, odnosno petdnevno dopust s polno plačo. Tudi posamezni šefi so začeli uvidevati korist vsakoletnega odpočitka, vsled česar dobi vedno več uslužbencev daljši dopust, in z zadovoljstvom konstatiramo, da je tudi v našem stanu dokaj takih šefov. Še nedavno se je v »Slovenski pisarni« odvetnik dr. Tuma izrazil za dopust in celo omenil, da dovoli stalnim svojim uradnikom nagrado, ki jim naj omogoči prebiti dopust v prosti naravi, na potovanju, da si lahko privoščijo spremembo hrane in zraka in priložnost duševnega in telesnega odlastka, da si tako lahko nabere novih moči.

In ako uvideva potrebo dopusta poleg njega tudi mnogo drugih šefov, ki jim je na vesti blagor svojih uslužbencev-sotrudnikov in ki hočejo skrbeti za nje tudi tedaj, ko jim bodo moči opešale, so le največji izkoriščevalci svojega osobja oni, ki ne skušajo ovirati prenapetosti propasti njegovih moči, ki mu ne privoščijo dopusta, ker se boje dati par prostih dni onemu uradništvu, ki se dan za dnem trudi množiti njegovo blagostanje. Brezsrčni so, ki nimajo nobenega smisla za socialna vprašanja, ki ne vidijo v svojem uradništvu ničesar drugega kot plačanega sužnja, ki naj dela, dokler more gibati, katerega se pa hočejo odkrižati, kedar bodo izrabljene njegove moči. Tem tesnosrčnejšem povedmo, da ni dopust nikakoli obremenitev delodajalca, ker je dognana stvar, da se čvrstost in intenzivnost uradnikov vsled odpočitka ojačita in oživita in da se zavrta izguba časa s pridobljeno energijo in svežostjo. Angleži in Amerikanci, o katerih velja v prvi vrsti, da jim je čas denar, so že zdavnaj uvideli, da ni dopust nikakoli izguba na produciranjem delu, nasprotno, da donaja dopust uslužbencev uprav delodajalcem največje koristi, in vsled tega je pri njih dopust uslužbencev sam ob sebi razumljiv. Uvideli so, da z dovolitvijo primerne odpočitka svojemu uslužbencu ne store le čim človekoljubja, temveč računajo tudi z dejstvom, da jim bode uslužbenec po dovršenem dopustu, ko si je okrepčal svoje telo in osvežil svoj duh, delal mnogo intenzivneje in čvrsteje.

Šef pa nima pri dovolitvi dopusta niti navidezne škode, ki naj bi mu nastala vsled odpadka ene moči v pisarni. Kakor za časa bolezni, nadomestovali ga bodo njegovi tovariši v pisarni, in to toliko rajši, ker bodo vedeli, da jih bodo nadomestovali tudi tovariši, ko se povrne in ko oni sami odidejo na dopust. Tako je povsod, kjer je že uveden dopust.

Nikakega razloga torej ni, da bi se tudi oni šefi, ki doslej niso dajali dopusta, ne sprijaznili prostovoljno že letos s to mislijo, vsaj jim bode to le nekaj lahkega prehoda k dejstvu, da nam bode dopust zakonito zajamčen že prihodnje leto! Pomislite le, gg. šefi, ki še ne dajete dopusta, kako deprimujoče vpliva vaša tesnosrčnost na vaše uradništvo, ki vidi odhajati svoje tovariše na dopust, samo pa mora ostati v pisarni, ker nima šef smisla in srca za svoje uradništvo. Otrsite se tudi vi vseh predsodkov in dajte nam že letos vsi primeren dopust, vsaj dobiček boste imeli le vi: prihajali bomo osveženi zopet na delo in vi boste lahko pri zavesti, da ste izpolnili svojo dolžnost in storili čim človekoljubja!

Razne stvari.

Koliko se govori v angleškem parlamentu. Angleški poslanci izrečejo v enem zasedanju okrog 6 milijonov besed, t. j. toliko besed kakor jih obsega 60 debelih romanov. Dosedaj se je doslovno tiskalo le najvažnejše govore voditeljev, odslej se bo pa objavljalo vse govore. Stroški teh parlamentarnih poročil so proračunjeni na blizu 250.000 K. Zvišali so tudi število stenografov od 8 na 10. Vsaki stenograf napiše na dan povprečno 7200 besed, v enem zasedanju najmanj 1000 tiskanih strani.

Vročina v Berlinu. Dne 1. t. m. je znašala vročina v Berlinu 41 stopinj C. Tako vroče je navadno le izjemoma v juliju ali avgustu. Asfaltni tlak je globoko razjedel; povsod se poznajo kolovozi. Mnogo konjev je popadalo vsled solnčarice.

Telefonska in brzojavna poročila.

POSLANSKA ZBORNICA.

Dunaj, 13. junija. Zbornica nadaljuje specialno debato o proračunu. Dr. Šusteršič, dr. Žitnik in tovariši so stavili nujni predlog za pomoč proti ujmam in nezgodam na Kranjskem.

DEŽELNI ZBORI.

Trst, 13. junija. Tržaški deželni zbor zboruje 19., 20. in 21. t. m., da reši volivno reformo. Za gotovo se smatra, da deželni zbor sprejme kompromisno reformo z volivno dolžnostjo vred, ki jo zahteva vlada.

Praga, 13. junija. Češki deželni zbor se skliče 15. julija na osemdnevno zborovanje.

REKTORJI.

Dunaj, 13. junija. Danes se tu vrši konferenca rektorjev vseh avstrijskih vseučilišč z Marchetom.

NAMERAVAN ATENTAT NA NEMŠKEGA CESARJA.

Praga, 13. junija. »Bohemia« poroča, da se je na Dunaju nameraval proti nemškemu cesarju, ko je prišel obiskat cesarja Franca Jožefa, atentat. Dve dami, ki sta bili med gledalci, sta se sumljivo vedli. Predno je prišel voz mimo, je ena izmed njih segla v žep, pa so jo detektivi prijeli. V žepu je imela bombo.

POIZKUŠEN ATENTAT V REVALU.

Peterburg, 13. junija. V Revalu so nameravali teroristi napad na ruskega carja. Naročili so neki liberalni revolucionarni učiteljici, da vrže bombo. Učiteljica ni hotela, nakar so jo na smrt obsodili. V strahu, da teroristi izvrše svojo grožnjo, se je vrgla pod vlak. Bila je takoj mrtva.

Izjava.

Ker se v torkovem »Narodu« med odborniki šentiviškega »Sokola« imenuje tudi moje ime, izjavljam tem potom, da jaz nisem član »Sokola« in so me isti brez moje vednosti in volje izvolili v odbor. Odločno protestiram proti taki zlorabi mojega imena ter naznanjam, da pristopam k »Televadnemu odseku B. P. Čitalnice«.

V Št. Vidu nad Ljubljano 13. junija 1908.

Šetina Alojzij,

posestnikov sin v Gunceljah.

1468

Zahvala.

Za mnogobrojne, toli ganljive dokaze srčnega sočutja in tolažbe povodom prebriske izgube našega nepozabnega, iskreno ljubljenega soproga in očeta, gospoda

Anton Majcna

posestnika in občinskega odbornika

kakor tudi za častno spremstvo dragega pokojnika izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem ter ostalim udeležnikom mrtvaškega sprejema iskreno zahvalo. Posebno pa se presrečno zahvaljujemo čast. gg. župniku in kaplanu, velenjenim gg. c. kr. uradnikom in notarju, g. županu, gg. občinskim odbornikom, cenjenemu učitelstvu in mili školski mladini, si požarni bramb, vrtilim pevcom, dragim tizanom, vsem darovalcem krasnih vencev ter sploh vsem, ki so prišli od blizu in daleč, da so spremili predragega rajnega k zadnjemu počitku.

Mokronog, 12. junija 1908.

1467 1—1

Žalujoči ostali.

1471

Zahvala.

Globoko potrli vsled prerane izgube iskreno ljubljene soproge, odnosno matere, hčere, sestre, svakinje, gospe

Antonije Zupan

si dovoljujemo tem potom izraziti svojo najiskrenejšo zahvalo za številne dokaze najodkriteljšega sočutja; prečast, duhovščini, vsem gospodom pri c. kr. davčnem uradu in vsem drugim prijateljem in znanecem, ki so spremili nepozabno rajnico k zadnjemu počitku.

Ljubljana, 13. junija 1908.

Žalujoči ostali.

ŽITNE CENE.

Budimpešta 13. junija.

Pšenica za oktober	11.22
Rž za okt.	9.31
Koruzna za julij	6.70
Oves za okt.	7.98
Koruzna za maj 1. 1909	—

Efektiv: 15 višje.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 806.2 m, srednji sračni tlak 736.0 mm

dan	Čas opazovanja	Stoja barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrci	Nebo	Padačina v 24 urah
12.	9. sveč.	740.2	16.4	sl. svzh.	del. obl.	0.0
13.	7. zjutr.	89.7	12.1	sl. vzh.	jasno	
	2. pop.	37.1	26.4	sr. zah.	del. obl.	

Srednja večerajšnja temp. 16.9°, norm 17.4°.

Razglas.

Vsled sklepa občnega zbora **Bratovščine sv. Jožefa** s sedežem v Ljubljani se tem potom ponovljeno naznanja vsem tistim članom, ki že nad tri leta pripadajo temu društvu, da zaradi popolnitve društvenega imenika pošljejo listke, na katerih je navajati: **krstno ime in priimek, dan vstopa in koliko se je plačalo vstopnine, dalje, je li bil letnih doneskov oproščen, ali pa če je enkrat za vselej plačal pogrebščino in v katerem znesku.** Ti listki se oddajo osebn, ali po pošti na adresu **g. Fr. Soukal, trafikanta in krojaškega mojstra v Ljubljani, Pred Škofijo št. 12,** kateri je obenem tudi pooblaščen, da **izplačuje** proti pobotnicam društvene račune in sprejema plačila kakor letne doneske, doplačila na pogrebe in vpisuje nove ude.

Pripomniti je še, da bi onega, ki bi po preteku treh mesecev, to je do konca avgusta t. l., svojega listka ne priposlal ali se osebno ne zglasil, več ne smatrali društvenim članom.

Tem potom se tudi člani opozarjajo, da se bodo letni doneski za naprej pobirali vsako prvo nedeljo po novem letu.

Tisti pa, kateri vpošiljajo letne doneske po pošti, naj naj dodajo k svoti 2 K še za poštnino 6 v, ker inace društvo za ta znesek škodo trpi.

1469 3—1 Vodstvo Bratovščine sv. Jožefa.

Mala oznanila.

(Vsaka beseda velja 2 vin.)

Sprejme se:

Išče se sprefen in pošten knjigovodja. Nastop čez tri mesece. Ponudbe pod šifro »Knjigovodja« na upravništvo »Slovenca«. 5—1

Sprejme se v trgovino z mešanim blagom deklica od 14 do 17 let stara, ki je mogoče že nekoliko vajena v trgovini. — Naslov pove upravništvo »Slovenca«.

Dečka lepega vedenja sprejme v uk izdelovatelj orgel Ivan Milavec, Ljubljana.

2 krojaška pomočnika za mešano delo sprejme takoj A. Brodar, krojač v Trzinu, Gorenjsko.

Išče se:

Sprefen gostilničar, kateri bi hotel prevzeti staroznano in dobro vpeljano gostilno v večjem kraju, kjer se bo v kratkem gradila železnica, na račun ali v najem pod ugodnimi pogoji. — Naslov pove iz prijaznosti upravništvo »Slovenca«.

Stanovanja:

Odda se malo stanovanje za avgustov termin na Tržaški cesti št. 4.

S 2/8

36

Javna prodaja.

V konkurzni masi Gustava Streiner, trgovca v Šmarjeti se nahajajoče manufakturno blago, sodno cenjeno na 3410 K 80 h, s štacunsko in hišno opravo, sejmarski voz, kopijska preša in harmonium, v skupni cenilni vrednosti 391 K—, bo javno prodano dne

24. junija 1908

na licu mesta v Šmarjeti.

Dražba se prične ob 10uri dopoldne.

Ponudniki morajo položiti 10 odstotkov cenilne in oziroma izklicne vrednosti na roki podpisanega upravnika.

Pod cenilno vrednostjo se ne bo prodajalo.

Po domiku mora plačati zdražitelj celo kupnino upravniku mase.

Za nadaljno shrambo blaga po domiku mora zdražitelj sam skrbeti.

Za kakovost in količino predmetov, ki se prodajo, ter za popolnost in resničnost inventurnega zapisnika, konkurzna masa ne jamči.

Inventurni zapisnik si lahko ogleda vsak pri upravniku, ali pa pri sodnji v Mokronogu, kakor hoče.

Mokronog, dne 11. junija 1908.

1566 2—1

Vabilo

rednemu občnemu zboru

„Kmetijskega društva v Leskovici

registrirane zadruge z omejeno zavezo“

kareri se bo vršil

dne 28. junija t. l. ob 3. uri popoldne v hiši št. 7.

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Poročilo razsodišča.
4. Pregled in potrditev računov za l. 1907.
5. Poročilo o zadnji reviziji.
7. Volitev načelstva.
8. Volitev razsodišča.
9. Slučajnosti.

1452 1—1

Odbor.

Blagajničarka

se sprejme takoj.

Več se poizve v kavarni »Austria«.

2470 2—1

Iščem spretnega

1462 2—1

vrtnarja

ki se razume tudi na čebelorejo. Nastop in plača po dogovoru. — Oglasiti se je v Šelenburgovih ulicah št. 1, prvo nadstropje.

2 krojaška pomočnika

sprejme takoj **Ivan Kovič,** Zaloška cesta št. 54, **Novi Vodmat-Ljubljana.** 1464 1

Dr. Ivan Orazen

zopet ordinira.

1465 2—1

Žaga Deghenghi

Ljubljana

:: kupuje ::

:: smrekove in ::

hrastove hlode

franko drž. kolodvor

:: Ljubljana. ::

Ponudbe naj se pošiljajo:

Parna žaga Deghenghi

Ljubljana.

2157 40

Gustav Omahen

c. kr. notar, upravnik konkurzne mase.

Dekle ali učenka

se išče za trafiko pri trgovini na deželi. Prednost imajo sirote in šivanja zmožne. Ponudbe na upravnistvo „Slovenca“ pod značko: „Poštenost 21.“ 1430 2-2

Zdravilišče in kopališče Kamnik

na Kranjskem.

Postaja c. kr. drž. železnice, 11/2 ure od Ljubljane. Začetek sezone 15. maja. Kraina gorska lega. Vseh vrst zdraviljenje (sistem Priessnitz in Winteritz, obilni po Kneipp-u). Voda za pitje in kopanje. Solne kopeli, ognjenice in električne kopeli, masaža in elektroterapija, plavalni bazen, izborna kuhinja, ena zmerne. Prospekte pošilja dr. Rudolf Wackenfeller, ravnatelj in najemnik kopališča. 1187 10-1

Vino

izvrstno, iz vinskih goric slavnih izza časa Rimljanov, ležečih na morski obali Izola-Piran, je **naprodaj** v kletih poštenih slovenskih gospodarjev. Posreduje in za pristnost jamči: »Kmetijska gospodarska zadruga pri Medoših (Korte)«, pošta Pirano, železniška postaja Portoroso, Istra.

Cena vinu od 13—16 gld. hekto, postavljeno na postajo. 1291 6-6

OZNANILO.

Dve hiši

v Mekinjah pri kamniku se dasta v najem, oziroma se prodasta iz proste roke pod zelo ugodnim pogojem.

Ena hiša je pri cerkvi v Mekinjah, čisto na novo zidana in ugodna za kakšno trgovino ali obrt in ima v 1. nadstropju tri velike sobe.

Druga hiša je pri kopališču v sredini parka, zraven hiše je miren potok, velika koštanjeva drevesa in tudi lep vrt in je zelo pripraven za vpokojene gospode z družinami, ter tudi za tiste, ki vsako leto kopališče obiskujejo.

Več se poizve v Mekinjah šte. 30 pri Kamniku. 1137 2-2

Lekarna „Pri zlatem orlu“

Mr. Ph. Mardetschlaeger, kemik v Ljubljani
Jurčičev trg — Pri čevljarjem mostu

Najboljša domača sredstva za domačo lekarno so: Dunajske želodčne kroglice, krč utešujoče, slast zbujajoče, vetrove odganjajoče. Steklenica 20 v., 6 steklen. 1 K. Odvajalne kroglice (posrebrene), želodce in črevesje čistijo. Skatljica 70 v., 6 skatlj. 3 K.

Prašek proti kašlju in želiščni sok proti kašlju, kašelj utešujoča, 1 steklenica 1 K., 6 steklenic 5 K. China-želatinska malaga da kri in moč oslabelem osebam. 1 steklenica 2 K., 6 steklenic 10 K. Želz-nate kroglice s čokolado, za malokrvne in bledje ženske in dekleta. Fluid, vrbilno sredstvo, proti revmatizmu in protinu. Steklenica 1 K., 6 steklenic 5 K.

Vsa živinozdravilna in živinoređilna sredstva, — živinski in prašičji redilni prašek itd.

„Ada“-preparati (ime oblastv. zavarovano)

so najuspešni, uporabljivi: Ada-milo in erdne povzroči nalu: so polti; Ada-zobna esenca in Ada-zobni prašek, najlepše zobovje; Ada-lasna voda in pomada, rast las; — nikake izgube las. Vsak komad „Ada“-preparatov velja 1 K.

Vsa navedena sredstva pri-
rejaljo se edino le v nad-
300 let obstoječi lekarni
„Pri zlatem orlu“ v
Ljubljani, Jurčičev trg
v mestu, nasproti želez-
nemu (čevljarjem mostu)
in razpošiljajo vsepovsod
slehnri dan po pošti

1124 12

IVAN PENGOV

podobar, izdelovatelj oltarjev itd.

naznanja prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom, da je pre-
vzel znano 2795 52-10

podobarsko delavnico

umrlega g. And. Rovšeka,
Kolodvorske ulice šte. 20.

Priporočam se in zagotavljam, da bodem vestno izvrševal svoj poklic in prosim za zaupanje. Tekom 10letnega praktičnega dela pri rajnkem g. Rovšeku pridobil sem si toliko spretnosti, da se bode v prihodnje ravno tako solidno in kolikor mogoče po nizki ceni izdelovalo, kakor se je dosedaj.

Nad St. Vidom je

1176 7

griček

naprodaj s prijaznim razgledom, kjer je posestvo, ki obsega do 1 orala zemlje, s sadnim drevjem in malo gozda. Zelo pri-
pravno za letovišče. V bližini je studenec z jako dobro vodo. Poizve se v prodajalni na Sv. Petra cesta 14 v Ljubljani.

3 letno pis. jamstvo! Brez konkurence v kakovosti!

5 kron!

Prva švicarska sistem Roskopf patent remont ura s sidro z masivnim solidnim antimagnetičnim kolešcem na sidru, pristno enilnim kazališčem (na papirnatu) z vrvstveno plombo. Zavarovano pristno nikelnim okovom, šanir-pokrovom čez kolese 36 ur idoča (ne samo 19 ur) z okrašenimi in pozlačenimi kazalci, natančno regulirana, s 3 letnim pis-
menim jamstvom, komad K 5 — 3 komadi K 14 —, s sekundnim kazalcem K 6 —, 3 komadi K 17 —, v pristno srebrnem okovu brez sekundnega kazalca K 11 —, 3 kom. K 31 —, s sekundnim kazalcem K 13/50, 3 komadi K 38 —. — Zmerna dovoljena ali pa se vrne denar brez odbitka.

Razpošilja po povzetju

272 20 20

prva tovarna ur

Hanns Konrad

c. in kr. dvorni založnik

v Mostu (Brux) šte. 1157 (Češko).

Bogato ilustr. ceniki s nad 8000 slikami se na htevo pošljejo gratis in franko.

ETERNA
kraljica
cevk za pipe!
Velike prednosti
napram vsem dosedanjim ustnim cevkam.
C. kr. avstr. patent. Zdravniško priporočeno.
Dobe se povsod.

Franja Suhadolc, Ljubljana, Rimska cesta 9

si usoja naznaniti preč. cerkvenim predstojništvom in slav. p. n. občinstvu, da izdeluje po najnižjih cenah

cerkvene paramente

zastave, bandera, trakove, velume, štole, altarne prte.

1352 10-3

„CROATIA“

je edina hrvaška zavarovalnica osnovana od občine
svobodnega in kr. glavnega mesta Zagreba.

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje vrste (hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd.) ter premičnine (kakor hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd.) po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah. — Vsa pojasnila daje: 1395 32-4

Glavni zastop „Croatie“ v Ljubljani, Kongresni trg 15.

(Za vsa večja mesta na deželi se iščejo zastopniki.)

Stavbno, smetno in konstrukcijske ključevničarstvo.
Hidrolične vidre in sesulke
Josip Weibl
J. Spreitzer-ja nasl.
LJUBLJANA, Slomškove ulice 4.
Priporoča se stavbno občinstvu in prečastim duhovšini v izdelovanje vseh v te stroke spadajočih predmetov: žične omrežje na streh, obhajline mize, ograje na mirodvoru, ohajne omrežje, velna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strele-
vode, železna okna, železne stole itd.
Specijalitet: valjčasti zastori in solne plahte po najnovjšem sistemu s samodejnim
1499 53-59

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.
eploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vao drugo obleko.
Prečastite gospode prosim, da se blagovolijo pri naročilih
esirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dra-
žev in potujočih agentov.
Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižje
cene, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 2922 11
Ana Hofbauer,
imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posoda
v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

SLIVOVKA

tropinovec

kranjski brinjevec

875 104-18

Odlikovano
v Parizu.

se dobi v sodih od 60 litrov
naprej po prav primerni ceni
v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in
rektifikarni sadja

M. Rosner & Co.,
Ljubljana,

Spod. Šiška, poleg Kosler-
jeve pivovarne.

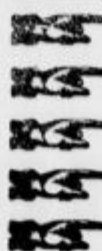
ZELO TRPEZNO POKROVNO SREDSTVO NA VREMENSKI STRANI JE
Eternit
ŠKRL.
ETERNIT-TOVARNA LJUBEVITA HATSCHEK UNZ VOCKLABRUCK DUNAJ BUDIMPEŠTA NYERGES-UNFALU
Glavno zastopstvo za južne dežele:
Portland-cementne tvornice delniška družba Dovje-Trst.

Vprašanja na založnika Teodorja Korna, krova in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strelovodi, kleparska in krovska dela iz različnega blaga. 1349 24-2

Szantnerjevi črevlji edini v kakovosti, lepi obliki in fini izvršitvi!

Največja zaloga

Pomladanskih novosti za gospode, gospe in otroke.
Dokolenic (kamašen) za lovce in gozdarje. : : :
Ameriških čevljev v izvrstnih oblikah po zmernih cenah.
Moški čevlji od K 8.— naprej. Ženski čevlji, nizki, od K 4'80 naprej. Ženski čevlji, visoki, od K 8'60 naprej.
Trgovci dobijo primeren popust.

Prva in največja zaloga črevljev na Kranjskem

= F. SZANTNER =

Ljubljana, Šelenburgove ulice 4, Ljubljana.

Ceniki zastoj in poštne prosto. Zunanja naročila proti povzetju.

Nr. I. 32/8
2

Oklic.

C. kr. okrajno sodišče v Trebnjem naznanja, da se vrši na prošnjo županstva na Mirni

dne 20. junija 1908

ob pol 11. uri dopoldne na licu mesta na Mirni

prostovoljna sodna dražba stare šole na Mirni

(posestvo vlož. št. 48 k. o. Mirna).

Izključna cena je 4000 K; nižje ponudbe se ne sprejme.

Dražbeni pogoji so na vpogled pri c. kr. okrajnem sodišču v Trebnjem soba št. 2. med uradnimi urami ter pri županskem uradu na Mirni

C. kr. okrajna sodnija Trebnje odd. I.

dne 18. maja 1908.

1405 3-3

Stanje hranilnih vlog:
nad 25 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
nad 900.000 kron.

Mestna hranilnica Ljubljanska v Prešernovih ulicah šte. 3,

o lastni hiši, (poprej na Mestnem trgu zraven rotovža),

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4 % ter pripisuje nevzdržene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posojuje se na zemljišča po 4 3/4 % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5 % izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolжник poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6 % izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Edina zaloga KARBIDA za Kranjsko.

Josip Arko Ribnica

1384 3-3

Inštalater za acetenovo razsvetljavo 100 kg 30 kron franko na kolodvoru prejemalca.

Revma

Nevralgije, kožne bolezni in rane, chron. Morbus Brightii

Protin!

ohromelosti in pri različnih : : : ženskih boleznih : : :

Ischias

izborni zdravilstveni vspehi

Krapina-Toplice

termalno zdravilišče vspesno zdravil, s thermal, pitno vodo Hrvatsko (hrvatska Švica).

Priznana od avtoritet, izborna, zdravilno in izredno učinkujoče termalno zdravilno kopališče 38 do 44° C, z največjim termalno-kopalnim bazenom v Evropi.

765 20-14

Zdravilišče s stanovanji, najpopolnejši higieniški komfort. Izboren restavrant in kavarana. Cene zmerne; čitalnice in konverzac. dvorane. Dvigalo, pokrito sprehajališče. Krasi parki. Lepa žup. cerkev. Stalna zdraviliška godba. Igrišča, razvedrila itd. Avtomobili.

Vedni pritok in odtok 3800 lit. v minuti. Posebne marmor. kadne kopeli in tuši. Sudariji (potilnice) edini te vrste. Otvorjeno od 1. aprila do konca novembra. Znižane cene do 1. junija in od 1. sept. Kopal. zdravnik dr. Ed. Mai. Klin. masaža, zdravilna gimnastika, elektriciteta. Prospekte in pojasnila daje kopalniško ravatelj. Krapina-Toplice na Hrvatskem.

Od postaje „Rogaške“ lokalne želez. Grobelno-Rogatec, od-cepek (Dunaj-Trst) 2 uri. Postaja Zabok-Krapina-Toplice (Čakurn-Zagreb) 1 uro. Na obeh postajah poštne in zasebni vozovi. Zasebni avtomobili. Naročila pri kopal. ravateljstvu na postaji Zabok-Krapina-Toplice, Rogatec in Poljčane.

Pozor!

Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih

Pozor!

nagrobnih spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzemam in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna oerkevna in stavbinska dela. Preskrbujem slike za na spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okvire.

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

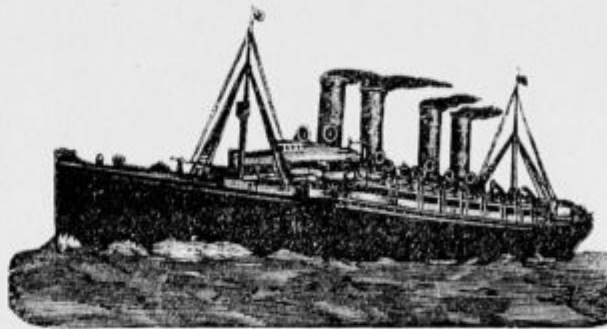
Z velespoštovanjem

856 24-10

Ignacij Čamernik, kamnosek v Ljubljani, Komenskega ulice šte. 26.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyda“

iz **Bremena** v **New-York**

s cesarskimi brzoparniki **Kaiser Wilhelm II. Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm d. Grosse.**

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gorl navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri

2-86 24

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštena rečna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko **Baltimore** in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Ustanovljeno l. 1842.

Slikarja napisov

Stavb. in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v tubah za akadem. slikarje.

Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptoir:

Miklošičeva cesta št. 6

Telefon 154.

Delavnica:

Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno l. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolinjeja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznane rečno in fino po najnižjih cenah.

765 52-20

Razpis.

Pri kranjskem deželnem knjigovodstvu sta izpraznjeni službi:

deželnega knjigovodje, deželnega račun. svetovalca,

in sicer obe službi s prejemki III. plačilnega razreda.

Eventualno bo pri deželnem knjigovodstvu popolniti tudi dve službi računskih revidentov, in po dve službi računskih oficijalov prvega in drugega reda s prejemki IV., oziroma V. in VI. plačilnega razreda.

Imenovanje deželnega knjigovodje pristaja deželnemu zboru, zato pa so tozadevne prošnje nasloviti na deželni zbor.

S potrebnimi izpričevali opremljene prošnje za te službe je vložiti do

5. julija 1908

pri podpisnem deželnem odboru.

Deželni odbor kranjski,
Ljubljana, 4. junija 1908.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje službo

občinskega revizorja

z letno plačo 2600 K, draginjsko doklado letnih 320 K ter aktivitetno doklado v letnem znesku 500 K.

Prosilci za službo revizorja morajo dokazati, da so dovršili juridično-politične študije in da so napravili praktični izpit ali za politično ali pa za sodno poslovanje.

Ako takih prosilcev ni, se bo oziralo tudi na prosilce, ki dokažejo, da so v administrativnem poslovanju praktično dobro izvežbani in da poznajo povsem občinsko upravo.

Prosilci za to službo naj predlože svoje, z dokazili v starosti, znanju slovenskega in nemškega jezika ter z izpričevali o usposobljenosti podprte prošnje.

do 5. julija 1908

odpisnemu deželnemu odboru, in sicer oni, ki so že v kaki javni službi, potom predpostavljenega oblastva.

Deželni odbor vojvodine Kranjske
v Ljubljani, 4. junija 1908.

Rimske toplice Tržič (Monfalcone) na Primorskem.

Stalna toplota 38—40° R. — Sezona od 1. junija do zadnjega septembra. — Zlasti priporočljivo proti protinu, trganju, išijas, ženskim boleznim itd. — Lastnina kneza Thurn Taxis-a.

1057 7

Oskrbništvo Rimskih toplic.

Usojam si naznaniti prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu, da imam **veliko zalogo** 1211 6 -5

raznourstnih vóz

kakor: koleseljev, break, napokritih in drugih tudi že rabljenih vóz, naprodaj po nizki ceni.

Sprejem tudi
več učencev
za kovaški obrt.

:: Ivan Demšar ::
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 6.

= Za košnjo =

priporočamo najboljše

amerikanske kosilne stroje Mc. Cormick

kateri niso samo po izreku enega samega, nego na Kranjskem že od več sto posestnikov, ki te stroje že več let uporabljajo, kot **najboljši in za naše kraje kot** **MC. CORMICK.**

najsposobnejši spoznani. — Vsakdo naj se torej sam prepriča in kupi le **kosilni stroj** **MC. CORMICK.**

Opozarjamo posebno na naše **nove nože z gostimi zobmi**, ki posebno globoko režejo, za nizko in redko travo. 1264 6-6

— **Edini zastopniki za Kranjsko:** —

Karol Kavšek nasl.

Schnelder & Verovšek, Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medljatova hiša),

se priporoča pred. duhovščini in

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje cele ornate kaxule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burke, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfinije, kakor se glasi narodilo, v svilnatem in slahem vse stu. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvrstne vsakovrstne cerkvene perle in pristnega platna. Vporablja samo dobre blage, cene po megležnosti nizke, zagotavlja trpežne, vestno delo in hitre postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi izdelovalno prevzema.

1201 26-45

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz

Ljubljane čez Antwerpen v New York

je proga

rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih: „Finland“, „Kroonland“, „Vaderland“, „Zeeland“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New Yorkom, so značilnost, izborna hrana, vpljudna postrežba in spalnice, po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor na New York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

FRANC DOLENC

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odsej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tišlerju“. 320 46-24

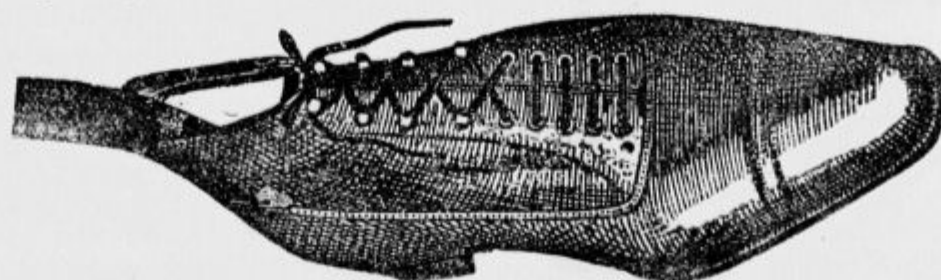

Anversa
New York

Poštenemu načelu, da svoje

ČEVLJE

Elegantna priložnost! Priporočamo nastopno označene vrste: Odlična kakovost!

Specialiteta: „Goodyear svetovni“ čevlji in škornji prav odlične popolnosti. Največja izbira damskih polčevljev vseh vrst, dalje deškega, otroškega in dekliskega blaga najboljše kakovosti po izredno zmernih cenah.

Moški štifletni, močno delani	št. 3.50
Moški štifletni, iz prav dobre kozlovine, jako ceno	4.60
Moški čevlji na trakove, pripravi za trpež	3.75
Moški čevlji na trakove iz izvrstne kozlovine	4.74
Moški čevlji na trakove, usnje la box-calf, orig. Goodyear šivani	6.25
Moški čevlji na trakove, usnje la box-calf, American-Style	7.50
Moški polčevlji na trakove iz dobrega, voljnega usnja	3.—
Moški drilasti polčevlji z usnjem obšiti, črni, rjavi in sivi	1.10
Isti za dame	1.—

Damski salonski čevlji iz črnega usnja divje kože	št. 1.50
Damski polčevlji, chevreau, lahki in solidno delani	3.75
Damski čevlji na trakove iz stanovitnega črnega usnja	3.25
Damski čevlji na trakove iz dobrega rjavega usnja, moderna oblika	3.40
Damski čevlji na trakove iz izvrstne kozlovine z lakastimi kapicami	4.25
Damski čevlji na trak. iz velef. box-calf, eleg. pom. čevlji, Goodyear šivani	5.75
Damski čevlji na trakove iz najfinejšega chevreau Goodyear šivani	6.—
Damski čevlji na gumbce iz izvrstnega črnega usnja	3.40
Damski čevlji iz la chevreau, Goodyear šivani, prav elegantni	6.—

Rane

vsake vrste se morajo skrbno varovati pred vsako nesrečo,

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Če 40 let se je izkazalo mednarodno mazilo, tako imenovano **pruška domača mazila** kot zanesljivo sredstvo za zdravljenje. Te zdravilne rane čiste, obvarujejo late, olajšajo vnetje in bolečino, hlaadi in pospešujejo zaceljenje.

Razpoložljiva so vsaki dan.

1. pušica 70 v. a., pol pušice 50 v. a. Proti predpisanih K 3.15 se pošlje 4 pušice, ali K 7.— 10 pušic poštano prosto na vsako postajo avstrijske monarhije.

Val dell'embalage ima zanesljivo deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga
B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga, Malá strana; egol Nerudova ul. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske, v Ljubljani se dobi pri gg. lekarnih: G. Piccoli, U. pl. Trakóczy, M. Hardtschlagov, J. Mayr.

2172

Z električnim obratom urejena tvornica
G. Skrbic
148 Zagreb 43-7
Ilion šte. 40

priporoča

svoje slovite solidne in cene **žaluzije**, lesene, tkane in platnene **role**, železne in lesene **zastornice** za izlozbe in prodajalne ter prosi, naj se tej solidni tvornici izvoli nakloniti največje zaupanje. Ceniki in proračuni zahtev.

Poslatastvo in podobarstvo.

Slavnemu občinstvu, osobito pa velečasti duhovščini in cerkvenim predstojništvom v ljubeznivo naznanjajo, da vsa pod terdho

318 44-2

Sötzl ml. & Lebar

ustanovila kiparsko (podobarsko) obrt ter izdelovanje oltarjev v Ljubljani, Turjaški trg št. 1.

Priporočava se torej za vsa ta strokovna dela ter pošiljajo rane načrte brezplačno na pogled. — Izvrševala bodo vsako izročeno delo vestno, umetniško, resno in po smernih cenah.

Priznana pisma so na razpolago.

V salogi bodo vedno rasna razpela in okvirji za cerkvene in druge podobe.

Z odličnim spoštovanjem

Sötzl ml. & Lebar
poslatastvo in podobarstvo.

Najboljše zalogo in najraznobarnejšo izbiro
klavirjev in harmonijev ima
Alojzij Kracmer
izdelovalec klavirjev in sodne zapriseženi zvedeneo

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 4.

Vedno so v zalogi prebrani pa brezhilni klavirji. Priznamo ubiranje in popraviljanje vseh sistemov. Glavno zastopstvo dvornih firm L. Bösendorfer na Dunaju, Gebrüder Stingl na Dunaju, August Förster v Lübau, Th. Mannborg v Lipskem. Za vsak pri meni kupljen klavir docela jamčim. — Najnižja izposojevalnina. — Delna plačila.

Ivan Terdan
pleskarstvo
Ljubljana, Vegove ulice št. 8

se priporoča slavnemu p. n. občinstvu v izvršitev vseh v pleskarsko obrt spadajočih del, kakor tudi slikarskih, napisnih in dekorativnih del.

Posebno se še priporoča za cenjena naročila za stavbeno in pohištveno pleskarstvo.

2467 52-14

Andrej Zajec
cementarna
na Pešatli, pošta Dol pri Ljubljani

Prečast. cerkvenim predstojništvom, zasebnikom in podjetnikom priporočam kot najcenejši, a elegantni tlak za cerkve, šole, zakristije, veže, kuhinje in hodnike krasne **mozaične plošče** v raznih barvah in okus. uzorci.

Izdelujem tudi raznovrstne **stopnice, podboje, krasne križe** poljubne velikosti za na pokopališča **grobne spomenike in okvirje**, brušene in polirane kot marmor. — Slavnim cestnim odborom in zasebnikom nudim **cementne cevi** (6—40 cm svetlobe) za kanale in dovode (zlasti šestcentimeterske, namesto dragih železnih in malo trpežnih lesenih cevij), **miloje kamne, korita za živino in drugo cementno blago.**

692 13

Ceniki in vzorci na zahtevo.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu
Avgusta Agnola v Ljubljani
Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega **umetnega steklarstva in slikanja na steklo**

za steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbne ter portalne steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izber steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov, podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 1791 52-11

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spricavah mnogih dovršenih del se na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Ustanovljena leta 1882.
Telefon šte. 185

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti šte. 18

je imela koncem leta 1907 denarnega prometa . . . K 59.197.246-20
upravnega premuženja . . . K 12.888.795-43

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%
brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1907 . . . K 17.434.933-24.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4% z 1 1/2% na amortizacijo ali pa po 5 1/4% brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

201

Singerjevi šivalni stroji
kupujejo naj se le v naših trgovinah, ki se poznajo po tem znaku, 693 26

SINGERJEVI ŠIVALNI STROJI

Ne dajte se zapeljati po reklamah, ki ima edini namen, prodati že rabljene stroje ali take drugih tvrdk, zlorabeče ime **Singer**, kajti naših šivalnih strojev ne oddajamo prekupovalcem, marveč jih občinstvu naravnost prodajamo.

Singer Co., akc. družba za šiv. stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 4.

Majcenje
dežnike in solnčnike
domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu p. n. občinstvu za preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR
v Ljubljani
Pred škofijo šte. 19. — Stari trg šte. 4.
Prešernove ulice šte. 4. 100 52-30

Zahtevalte brezplačno dopolnitev mojega listu, cenika z nad 1000 slikami. — Jamstvo več let. Vseko nepopolno blago se vrne nazaj za popolno znesek. Slika 1/3, nav. velikosti.

St. 365 srebrna dam-ska remont. gi 3-50
St. 322 srebrna moška remont. 3-50
St. 337 srebrna s sidro 15 kamnov 5-
dvojni plašč 6-50
St. 341, srebrna s sidro dvojni plašč 15 kamnov, posebno močna 7-9-50

Anton Kiffmann,
največja tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Izvoz v vse dežele. Maribor L5., otajerske.

Krasne BLUZE
največja izbira v avli in v drugem modernem blagu tudi po meri.

Vsakovrstna
KRILA, PERILO in OTROČJE OBLEKE
po najnižjih cenah.
M. KRISTOFIČ poroč. BUČAR
Ljubljana, Stari trg šte. 28. 180204

Zaščitna znamka „Sidro“
Liniment. Capsici com.
Nadomestek za **Sidro-Pain-Expeller**

je splošno priznane kot izvrstno bel blažilno in odvedno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 50 v. K 1.40 in K 3 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povod priporočamo domačega izdelave, naj se jemljejo le originalne steklenice v steklih s našo zaščitno znambo „Sidro“ potem se je gotovo prejel originalni izdelek.

Richterjeva lekarna
pri „zlatem levu“ v Pragi
Elisabethgasse šte. 5 nova.
Dobro razpoložljiva. 1201 60-11

Založnik c. kr. avstr. državnih uradnikov.

Klobuke, cilindre in čepice
v najnovejših faconih in v velikih izberah
priporoča 112 52-28

Ivan Soklič.
Pod trančo št. 2. Postaja elek. telefonice.

Predstave se vršijo
v delavnikih od 5.
do 9. ure popoldne,
ob nedeljah in praz-
nikih od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3.
do 9. ure popoldne.

Kinematograf EDISON

11 Dunajska cesta nasproti kavarne „Europa“ 11

Danes v soboto nov spored.

166

Vsak četrtek in
soboto od 3. do
6. ure popoldne
predstava za
dijake po zni-
žani ceni.

V Smledniku se razpisuje služba

organista in cerkvenca.

Plača po dogovoru. Prošnje župnemu
uradu do konca julija. 1422 3-3

Prosim,
povejte
to svoji
prijateljici!

Ceres

Jedilna mast

je zelo lahko
prebavljiva,
brez vsakih
tujih primesi
in nepotreb-
nih maščob-
nih kislin in
raditega tudi
slabotnemu
želodcu uga-
jajoča. Izvrstno
redilnosred-
stvo, zlasti za
bolne na želodcu,
okrevajoče in
otroke.

1059 2

„Grand Prix“
na svetovni razstavi St. Louis 1904

Čisti bolje
kot vsako drugo kovinsko čistilo.

Razpis.

Za zgradbo

kapnice v Lasenem, občine Zlatopolje

na 2000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene
obravnave. 1409 3-3

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v od-
stotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo do

1. julija t. l. ob 12. uri opoldne

podpisanim deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je
zapečaten z nadpisom:

„Ponudba za prevzete gradbe kapnice v Lasenem, obč. Zlatopolje.“

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje
po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v
pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino
ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri deželnemu stavb. uradu med
uradnimi urami.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 2. junija 1908.

Narodne vezenine

namizni prt in prtiki, torbice, zagrinjala za okna in postelje, blazine itd. v najlepših na-
rodnih motivih; orientalske vezenine v zlatu, srebru in svili. Hleklani idrijski izdelki, narodne
gastave in trakovi, vedno v največji zalogi pri

P. Magdič, Ljubljana, Prešernove ulice šte. 7.

706 10 f

Istrska vina

Muškat beli, belo vino, teran, rudeče vino,
kakor tudi najfinejši

tropinovec

se dobi pri lastniku

Anton Ferlan di Giorgio

1009 24-14

Rovinj, Istra.

Destilacija žganja

spojena z izdelovanjem brezalkoholnih osve-
ževalnih pijač se takoj prične z najboljšim
uspehom, za oblastveno dovoljenje za izdelo-
vanje in tudi prodajo se jamči ter uredi te-
meljito in strokovno manipulacija na licu me-
sta. Obširne informacije v dosegu dobre kup-
čije. Resni reflektantje naj pošljajo ponudbe
pod šifro: „Erste Fabrikfirma 68882“ na

M. Dukes Nachf.

1013 10-8 Dunaj, I/1, Wollzeile 9.

Varaždinske toplice

staroslavni žvepleni vrelec na
Hrvaškem.

Odlikovan z veliko zlato kolajno, častnim znamenjem na mejnarodnih zdraviliških razstavah na
Dunaju 1903 in v Budapešti 1896. Ob železnični progi, ki vodi v Zagorje, s pošto postajo,
brzojavom in telefonom. Analiza po dvor. svet. dr. Ludwig-u l. 1894. Vrelec ima + 58° C.
žvepleno močvirje izvrstno učinkuje proti revmi v členih, vnetju kosti, protinu, nevralgiji, ischiasu,
ženskim boleznim, kožnim in tajnim boleznim, kronično bolnim ledicam, skrufuloznosti, rachitis,
proti zastrupljenju po svincu in živem srebru. Uživanje zdravilne vode proti boleznim v goltancu,
prsih, jetrah, želodcu in črevesih.

Elektrika, masaža, zdravilni zavodi in hoteli. Na novo zidan zdraviliški hotel z lepimi
sobami, krasno lego, najmodernejšo opremo, kopeļji v poslopju, vspenjača, električna rasvetiljava,
elegantne čitalnice, restavracija, kavarana.

Izvrstna pitna voda. Solnčne kopeļji. Zdravljenje po Kneippu.

Celo leto odprto. Sezona od 1. maja do 1. okt. Krasen velik park, širni nasadi, prijazni izleti,
vojaška godba. Plesne zabave, koncerti i. t. d. Na postaji Varaždinske-Toplice čakajo gostov
vozovi, pri prednaročilu tudi separadni vozovi. Kopalniški zdravnik dr. F. Matkovič in občinski
zdravnik dr. M. Lonsarek. Prospekte pošljo zastoj in franko

1254 3-3

kopalniško ravnateljstvo.

Pozor

1049 30-28

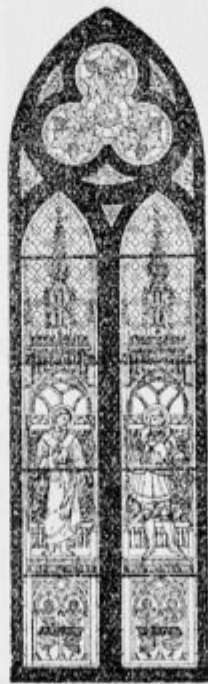
p. n. gosp. gostilničarji, zasebniki!

Vinska trgovina Alojzija Zajca

v Spod. Šiški
pri Ljubljani

ima v zalogi najboljša in jamčeno pristna vina iz najslavnejših vinskih
goric, kakor: dolenski cvček iz Gadove peči in iz Drenovc, bizeljec,
sromeljan in druga štajerska vina, hrvaško, istrsko in goriško vino.

Cena zmerna; postrežba solidna in točna; uzorci na razpolago!

Atelje prvega štajerskega slikarstva na steklo

EDUARD STUHL

specialist za slikana cerkvena okna

Gradec, Annenstrasse št. 39

nekdanji sotrudnik prvega štajerskega slikarja na steklo
KAROLA SCHIRMER v Gradcu

se priporoča p. n. prečastiti duhovščini za napravo

slikanih cerkvenih oken v vsakem slogu

v figuralni ornamentiki in navadnih preprognih vzorcih v
umetni izpeljavi in po solidnih cenah. — Narise in proračune
na zahtevo in zastoj.

G. Eduard Stuhl, umetni slikar na steklo, je letos postavil tudi v ladji
naše nove cerkve 4 slikana okna, ki so kakor ona v minulemu letu v svetišču
postavljena — slike Srca Jezusovega in Marijinega, — enako jako okusno delo
in sicer ste poleg altarja sv. Jožefa na moški strani sliki sv. Frančiška Ser. in
sv. Antona Pad., na evangelijski ali ženski strani poleg altarja Matere Božje
sliki sv. Ane in sv. Magdalene. More in sme se imenovani umetnik za enaka
dela vsakemu prav toplo priporočiti.

Župni urad v Vodich 28. novembra 1907.

Žužek Simon, župnik.

G. Eduard Stuhl iz Gradca je napravil za tukajšno župno cerkev
sedem oken. Podpisani je prepuštil izvršitev dela povsem sodbi in umetniškemu
znanju slovitega mojstra. Strokovnjak je sijajno rešil svojo nalogo in zasluži
zbok tega najtoplejšo priporočilo.

Župni urad Stara Loka na Koč. v juniju 1908. Anton Kreiner, župnik.

Na stotine takih spričeval je na razpolago p. n. preč. duhovščini in prosim nadaljne naklonjenosti.

Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN“ Žalec in Laško

— priporoča svoje izborno pivo. — Specialiteta: „Salvator“ (črno pivo a la monakovsko).

Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

— Pošiljave na dom sprejema restavracija „Narodnega Doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.) —

Podružnice:

Praga s menzajstami: Graben 38, Mala strana, Mest. ulica 17, Budon, Brno,
Oolka Lpa, Oolka Knata, Zoonvski Hamborg, Molling, Novi Jiha, Piseu,
Witava in Liberec.

Menzajstnice na Dunaju:

I. Wollzeile 1, II. Taborsstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vegal Rennwege), III. La-
wengasse 27, IV. Winder Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnstrasse 88 a,
VI. Gumpendorferstr. 23, VII. Mariahilferstrasse 78, VIII. Lerchenfelderstrasse
123, IX. Alservstrasse 33, X. Favoritenstrasse 60, XVII. Währingerstrasse 63,
XIX. Döblinger Hauptstr. 13, XIX. Hauptstrasse 33

Menzajstna delniška družba 45 150 175

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 1.

awo upital K 20.000.000) Meur naklad K 80.000.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, sreč.
devis, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje

ležišnih zastavnih in obilicij, sreč in kuponov.

Za poletno dobo največja izbira damskih plaščev za prah, kril, bluz in oblek za deklice. — Obleke za gospode, dečke in otroke iz tenis-blaga in pralnega blaga. — Čudovito nizke cene!

„Angleško skladišče oblek“
O. BERNATOVIČ
Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Dobro idoča gostilna

se da v najem v bližini Ljubljane. Naslov pove upravništvo „Slovenca“.
1439 3-2

Kuharica ali gospodinja

v starosti pod 30 let, izveščana v hišnem in kmet. gospodinjstvu, trgovini in gostilni, želi stalne službe kot gospodinja, najraje h kakemu gosp. duhovniku. Eventuelno prevzame tudi **gostilno na račun**.
1442 2-1
Ponudbe pod: „K. K.“ na upravo „Slovenca“.

Proda se tabernakelj

v renesančnem slogu, delo mojstra Vurnika.
Župni urad v Stopičah.
1445 5-2

2 strojarska pomočnika,

dobro izurjena in pridna, sprejme proti takojšnjem nastopu **Franjo Potočnik**, strojarna, **Podbrezje**, Gorenj. 1448 2-2

Hiša v Slovenski Bistrici

pri glavni cesti blizu farne cerkve, s 5 sobami, kuhinjo, 2 kletima, se **proda** po nizki ceni. Pri hiši je studenec, velik vrt s sadnim drevjem in vinsko trto, zidana remiza, svinjski hlev. Pripravno je posebno za vpokoje ali za obrtnike.

Več pove lastnik **Anton Orač** v Slovenski Bistrici na Štajerskem. 1397 4

V novi hiši ob železnici Ljubljana-Kamnik se **odda v najem** lepo
1434 4-2

stanovanje

v **Zg. Domžalah** in sicer takoj: dvoje sob, kuhinja z jedilno shrambo, pralnica, klet in vrt pred hišo. — Več pove upravništvo „Slovenca“.

Dva dobro izurjena krojaška pomočnika in enega učenca

sprejme takoj **Fran Šoukal**, krojač, Ljubljana, Pred škofijo 12. 1426 4-4

Opozorilo.

Ako bi kako zemljišče ali trgovino vsake vrste, hotel, vilo, gostilno, graščino, opekarnico, sanatorij itd. itd. v mestu ali na deželi **hitro in diskretno** radi prodali ali kupili, ako iščete **posojila** ali **soudeležbe** obrnite se zaupno na
1451 1-1

„Prvo zemljiščno upravo“

(Erste Realitäten Verwaltung)
Dunaj, VIII., Albertgasse 30.
Prve vrste strogo rečno, kulantno, največje in strokovnjaško podjetje.

Zastopstva v vseh deželah Avstro-Ogrske in v sosednjih državah. Generalni zastopnik pride prihodnje dni semkaj. Ako želite njegovega neplačnega obiska zaradi pregledanja in dogovora, nam, prosimo, takoj naznanite. **Največji promet s kupčijami med Dunajem in provinco.**

Sodi.

Več vrst **sodov** ima **naprodaj A. REPIČ**, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 2483

Lepo, arondirano posestvo

25 orlov z gozdom, 10 min. od žel. postaje in pol ure od jezera, kamor zahajajo tuji, se **proda**; nahaja se tudi premogokop v bližini posestva. V enonadstropni hiši se nahaja dobro idoča gostilna in prodaja tobaka; poleg hiše je tudi kegljišče in ledenica. V gospodarskem posloju je mlatilnica in slamoreznica na „gepelj“ in je vse v dobrem stanu. Na posestvu se redi: 2 konja, 8 govedi, 20 prašičev.

Denarja je potreba 8000 kron, drugo se lahko na leta izplačuje pod ugodnimi pogoji. — Dopisi na upravo „Slovenca“ pod „L. A. Ch.“ 449 3-1

Dve krasni palmi

(chamaerops) z listi vred 4 metre visoki in 3 metre široki, in
1455 2-1

dve lični draceni

z listi 4 metre visoki, proda vrtnar v Metelkovih ulicah šte. 3, poleg cerkve Srca Jezusovega.

Proda se za 3500 kron

zidana hiša in nekaj zemljišča v **Krtini pri Domžalah**. Hiša ima lepo lego ter je pripravna za trgovino, gostilno, kakor tudi za vsako drugo obrt.

Tretjino pogojne cene bi bilo plačati takoj, ostanek pa v letnih obrokih.

Natančneje se poizve pri **dr. Pircu**, odvetniška pisarna v Ljubljani. 1257 24-8

NOXIN

Najboljši Creme za čevlje.

NOXIN

1393 25-1

Dobi se v vseh boljših trgovinah

Glavni zastopnik: **Willi Weingärtner**, Dunaj VII. Halbgasse 7, Telefon št. 22149.

Zaloga pri **R. A. KREGAR**, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 2.

vožnja s **Cunard Line**

544 16 Bližnji odhodi:

Iz **Trsta**: Ultonija 23. junija, Slavonija 7. julija, Panonija 21. julija 1908.

Iz **Liverpoola**: Lusitanija največji najlepši parnik 4. in 25. julija, 15. avgusta, 5. septembra, 3. in 24. oktobra. Mauretania 11. julija, 1. in 22. avgusta, 12. septembra, 10. oktobra.

Pojasnili in vožne karte pri **Andreju Odisek**, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

Lepa zračna stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami od 8 kron mesečno naprej, se takoj ali za pozneje oddajo v novozgrajenih hišah na **Predovičevem selu** poleg Ljubljane. — Več se izve pri **E. Predoviču**, Ambrožev trg 7, v Ljubljani.

Posestvo na prodaj!

Na **Glincah**, občina Vič, ob robu gozda se proda **hiša**, z več senčnimi prostori, tekoč vodo, 2 cvetličnjakoma, raznimi lopami, prostorom za tenis, več zemljišč za zasebnike ali gostilničarje zelo primernih, ki se dajo tudi parcelirati. — Več se izve v **Igriških ulicah št. 3**. 1440 4-2

Raba tega v zamašek vžganega znamenja in ru-deče vrelske etikete se priporoča kot varstvo proti pogostim ponaredbam **Giesshübelske kisle vode**.

Izvirnik: **Giesshübl Sauerbrunn**, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri **Mihael Kastner**-ju in **Peter Lassniku**-Ljubljana. 114 52-24

Pozor! Proda se Pozor! Hotel Vega Spod. Šiška

ob glavni cesti, 18 minut od glavne pošte ljubljanske, z vrtom v obsegu 1600 m², zasajenim z 20 kostanji, 10 let davka prost, na jako lepem razglednem kraju. V neposredni bližini se bodo zidale delavnice državnih železnic, kamor pride 1500 delavcev. Prostor je tudi izredno pripraven za kavarno, ker šteje že sama Šiška 4373 prebivalcev in nima nobene kavarne. Proda se radi boleznih v rodbini takoj in po ugodni ceni. Potrebni kapital 3000 gld., ostalo se lahko obrestuje s 5% v glavnica odplačuje na obroke. — Eventuelno se da hotel v najem za več let z vso opravo pod ugodnim pogojem. Več pove lastnik **Anton Maver**, Ljubljana, Metelkove ul. 19. 1456 2

C. kr. oblastveno potrjeno 18 47

učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Starl trg št. 28.

Dobl se tudi kroj po životni meri.

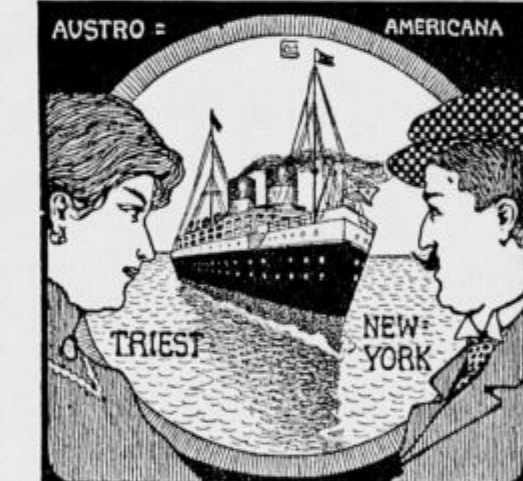
5000 ur zastoj. Cenik pošljem vsakomur brezplačno in pošt. prosto.

Kron	Rosk. pat.	budilka	Kron
3-—	3-—	2-40	7-—
6-—	6-—	sveteča	z bitj. n. zv. 9-—
7-—	7-—	z bitj. n. zv. 5-—	z budilko 10-—
8-—	8-—	kuhinska	z godbo 13-—

Izvirne Omega, Schaffhausen, Glashütte, Helios, Arnika, c. kr. preizk. od K. 13, kakor tudi zlatina in srebrnina po izv. tov. cenah. Jletno jamstvo. Zamena ali denar nazaj.

Max Böhm, Dunaj IV., Margaretenstr. 27/76, v lastni hiši.
Zapriseženi cenilec in veščak. — Največja in najstarejša tvrdka. — Ustanov. 1840. — 5000 slik v katalogu zastoj in franko. 1300

Potniki v Ameriko
Materi želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovali naj se obrnejo na **Simona Skmetelca** v Ljubljani, Korošćevske ulice 26.
Šahovska Pojasmila daje se brezplačno.

Istotam sprejmejo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Podružnica v Spiljetu.
Delniška glavnica 1
11 K 2.000.000. 11

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2
sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po

4 1/2 %

Podružnica v Celovcu.
Rezervni fond 1
11 K 200.000. 11

Izvršuje vse
: **bančne** :
: **posle.** :

1246 52-4

J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice.
Banka in menjalnica.
Manufakturna trgovina na debelo in drobno.

Zaloga :
vseh vrst
sukna, platna ter
manufakturnega
blaga. :

VZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

Kongresni trg 19 — registrovana zadruga z omejenim poroštvom — **Kongresni trg 19**

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure **po 4 3/4 0/0** to je: daje za 200 kron 9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Rentni davek plača hranilnica sama. — **Najsigurnejša prilika za štedenje!**

949 52-1

Kanonik A. Kalan l. r., predsednik.

Kanonik J. Sušnik l. r., podpredsednik.

Sukneno in modno blago za moške obleke, — volneno gladko in pisano v vseh barvah za ženske obleke, perilni batist, delen, saten, cefir in kambrik za bluze in krila.

Došlo v veliki izbori po ugodni ceni.

R. MIRLAUC, Ljubljana
Stritarjeve (Špitalske) ulice 5.

Vzorci na zahtevo poštne prosto. 1060 18

! Zastonj!

pošiljam ilustrirani cenik šivalnih strojev in vozni koles. Nov dober in fin stroj se dobi že od 19 gl. naprej. 583 13

Lorenc Rebolj v Kranju.

— **Velika** —
zaloga oblek

za gospode in dečke.

Stalne, na vsakem predmetu označene cene.

A. Kunc, Ljubljana, Dvorni trg št. 3.

595 31

Priznано najboljša
:: **delavnica** ::
za izdelovanje oblek
:: po meri. ::

Velika zaloga domačega in pristno angleškega blaga.

Izvolite pisati po vzorci!

Modno blago

volneno in perilno, za dame in gospode, platno, damast, prti, brisače, blago za srajce, celo platno ali bombaževina, stalno barvni cefir prekrasnih modnih vzorcev za srajce, obleke itd., itd. le z najamčene kakovosti priporoča izvozna trgovina lanenega in modnega blaga

V. J. Havliček in brat
v Podčrbradih, Češko.

Mnogo priznalic. Naročila v ceni nad 15 K pošiljamo poštne prosto. Zavoj 40 m perilnih ostankov proti vposlatvi 18 K. 528 20-16

Proda se poceni

1394 3-3

parni kotel

z motorjem sedem konjskih sil, pripravljen za žago.

Fran Keržič, Rakitna, p. Borovnica.

Podružnica v Brnu

OSREDNJA BANKA

ČESKIH HRANILNIC, Podružnica: BUNAJ, I., Wipplingerstr. 22.
(Ustřední banka českých spořitelén)

Vloge na knjižice in račun 4 % in 4 1/2 %. Kupovanje in prodaja vredn. papirjev. Uprava in čuvalna zaloga brezplačno.

Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4 % in 1/2 %, upravne pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Emisija lastnih 4 % bankovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavcije.

Del. kap. 7,000.000.—
Telegrami: „Sporobanka“.
Depoziranje kavcij in vadij raznih vrst.
Eskont menjic samo denarnih zavodov.
Bankovne informacije in svete brezplačno.
Telefon št. 12017.

Ponudimo vsako poljubno množino:

zidarske strojne opeke,
zarezané strešnike (sistem Marzola)
(za privezanje ali pribitje na late, torej popolnoma varne proti nevihti.

Portland-cement najboljše vrste,
peči, štedilniki in drugi stavb. material.

F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana.

Delniška glavnica:
K 120,000.000.—

Podružica c. kr. priv.

Rezervni fond:
K 64,000.000.—

Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani

Franca Jožefa cesta tev. 9

sprejema vloge za obrestovanje proti vložnim knjižicam in na tekoči račun, eskomptira menjice, dovoljuje kredite, kupuje in prodaja devize in valute, kakor tudi raznovrstne vrednostne papirje, izplačuje kupone in izžrebane efekte, zavaruje srečke proti kurzni izgubi, izvršuje izplačevanja v Ameriki, kupuje in prodaja ameriške dolarje, dovoljuje carinske kredite itd. itd.

Sprejema depozite v upravo in varstvo ter oddaja
proti vlomu in ognju sigurne **Safe-Deposits** pod lastnim zaklepom stranke.